

ମେଲଡୀ ପାଟଲ କବୁଟୁ

ଅଞ୍ଜଳି ସୂତ୍ର

ପାଟଲ

Anil Kumar Pamigraphy

ରାସର ଚକାଏଟଙ୍କ ଘେରରେ

ଛୁଲିଯାଅ ତାକୁ ଏଠାରୁ
ସବୁର-ନିବାକୁ ମୋ ଧନ
ସାହସ ନ କର ।

ଧର ଧର ବୀର ଅଞ୍ଜଳି,
ନରୁ ଆମେ ମେଲଡୀ ରାସର,
ବଦଳରେ ୧୦ ରାସର,
ସାଲୁକୁ ମାଗଣା ଖିଜର ।

ତମ ଅତି ଆପଣାରୁ ତିମ୍ବନେ
ସାଧୁମାନଙ୍କ ମାଗଣା ସୁଜର !

ପିଲାମାନେ ! ତମ ଅତି ଆପଣାରୁ ତିମ୍ବନେ
ସାଧୁମାନଙ୍କୁ ଏବେ ଏକାଠି କର । ସେମାନେ ସମସ୍ତଙ୍କ
୩୦ କୋଟି । ପ୍ରତିଟି ଶିଶୁର ପାଇବା ପାଇଁ ତମେ
ମେଲଡୀ ଟଫି'ର ଦେବତା ହେବି ଶୁଭର ଓ ତା'
ସାଥରେ ୫୫ ପଇସା'ର ପିଚେ ଲଗା ଲଗାତାରେ
ତମ ନନ୍-ଓଡିଶା ଶେଷି ପଠାଅ :
ମେଲଡୀ ଟଫୀ, ପାଣି ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରା. ଶ.
ବର୍ତ୍ତମାନ ଦାୟିତ୍ୱ, ୨୫୫-୫୫, ଚକ୍ର ଆନା ବେସାନ୍ତ ରୋଡ,
କଟକ-୭୦୦ ୦୨୫ ।

ନବନବିନ ପାଟଲ

ମେଲଡୀ ଟଫୀ

ଜାତୀୟ ଓ ଲୋକପ୍ରିୟ ସରସ ମିଳନ
ରସ-ସୁସ୍ୱାଦୀୟ ମନ ହରାନ୍ତି

କାନ୍ଥୁଗାଣା!

ମୋର ନାମ ଯୋଗ୍ୟା । ମୁଁ ଉତ୍ପିନ୍ଧାର ଜଣେ ବାଳକ, ଏବଂ ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତରେ ରହିବାକୁ ଆସିଛି । ତୁମ ପରି—, ମୁଁ ତାଙ୍କଟିକଟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଭଲ ପାଏ—ମୁଁ ହଜାର ହଜାର ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ତାଙ୍କଟିକଟ ସଂଗ୍ରହ କରିଛି—ଯେଉଁଥିରେକି ଫୁଲ, ପଶୁପକ୍ଷୀ, ଶୂନ୍ୟ ଆକାଶ (ସ୍ପେସ୍), ଖେଳ ଖେଳାଡ଼ି, ର ଛବି ଅଛି .... ମୁଁ ଏପରି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଲେ ସରିବ ନାହିଁ .....

ତୁମେ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ତମଜ୍ଞାର ତାଙ୍କଟିକଟ ସଂଗ୍ରହ କରି ପାରିବ...

ଏବଂ ଏହି ସଂଗ୍ରହ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମୁଁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ...

ବୁଦ୍ଧିଆର ତାଙ୍କଟିକଟ ମାନ ଭାରି ସୁନ୍ଦର—ଏବଂ ସେଥିରେ ଅନେକ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ ସୁନ୍ଦର ରଚନା ଛବି ପାଏ ।

ସେଗୁଡ଼ିକ ତୁମର ତାଙ୍କଟିକଟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାରେ ଆନନ୍ଦ ଓ ଉତ୍ସାହ ଆଣି ଦେବ, ଏବଂ ସେଥିରୁ ତୁମେ ଅନେକ ଜଣା ଶିଖୁ—କେବଳ ଏତିକି ନୁହଁ—ଅନେକ ହିସାବରେ ଏ ମଧ୍ୟ ପଢ଼ସଫ ହେବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନଠୁଁ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଆରମ୍ଭ କର —

୧. ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟବସ୍ତୁ ମାନଙ୍କରୁ ତୁମର ପସନ୍ଦ ବାଛି :-

- ଶୂନ୍ୟ ଆକାଶ (ସ୍ପେସ୍) ● ଖେଳ ଖେଳାଡ଼ି ଏବଂ ଯାନ୍ତ୍ରୀ ସଂବନ୍ଧିତ
- ଫୁଲ ● ପଶୁପକ୍ଷୀ ● ଜଙ୍ଗଲଜୀବୀ ● ଜଳବାୟୁ ଓ ଉତ୍ପତ୍ତି
- ଯାନବାହାନ (ରେଳ, ଉଡ଼ାଜାହାଜ, କାହାଜ ଏବଂ ମଟରଗାଡ଼ି)
- ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ଅବଦାନ ବିପ୍ଳବ ● ଜମ୍ବୁମିଶ୍ର ପାଟି ● ଭେନିନ୍
- ସବୁରକମର ମିଶ୍ରିତ ତାଙ୍କଟିକଟ ।

୨. ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମର ଏହି ବର୍ଡ଼ ଆ ଅବଦାନରୁ ବିକ୍ରି କର—ତୁମେ କେବଳ ମୂଲ୍ୟ ଅନୁସାରେ ତାଙ୍କଟିକଟ ପାଇବ ନାହିଁ, ପରସ୍ତ ତା ସହିତ ଅନେକ ଆଖାଡ଼ିତ ଉପହାର ଯୋଗ୍ୟା ପାବୁ ପାଇବ ।

ତା ସାଙ୍ଗକୁ ତୁମେ ବିନାମୂଲ୍ୟରେ ପାଇବ ଗୋଟିଏ ରଙ୍ଗବିରଙ୍ଗ ବହି ଟିକଟ ବିଷୟରେ, ପୁରା ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି, ଆଇବନ୍, ନୂଆ ବାହାରି ଥିବା ଟିକଟ, ପ୍ରଥମ ଟିକ ବଣା ଯାଉଥିବା ଉପାସା ଏବଂ ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ତାଙ୍କଟିକଟମାନ ।

୩. ବର୍ତ୍ତମାନ ବିକ୍ରି କର କେତେ ଶୀଘ୍ର ତୁମର ତାଙ୍କଟିକଟ ସଗ୍ରହ କରିବ ଏବଂ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସଙ୍କଳନରୁ ତୁମର ପସନ୍ଦ ବାଛି —

ସଙ୍କଳନ ବାମ	ତୁମର ପ୍ରାପ୍ୟ	ତୁମର ପସନ୍ଦ
A	ଟ. ୨୫୦	୫୦ ଟିକଟରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ବା ଅଧିକ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ
B	ଟ. ୫୦୦	୧୦୦ ଟିକଟରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ବା ଅଧିକ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ
C	ଟ. ୧୦୦୦	୨୦୦ ଟିକଟରୁ ଅଧିକ ଅତିକମରେ ୩ଟି ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ
D	ଟ. ୨୦୦୦	୪୦୦ ଟିକଟରୁ ଅଧିକ ଅତିକମରେ ୫ଟି ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ

୪. ତୁମର ପସନ୍ଦ ବାଛିଲା ପରେ ତିନାଇ ଏସପୋର୍ଟସ୍ କୁ ଲେଖ—
(କ) ତୁମର ନାମ (ଖ) ତୁମର ଠିକଣା (ଗ) ଯେଉଁ ବିଷୟବସ୍ତୁ ସ୍ପଷ୍ଟିକ ତୁମର ପସନ୍ଦ (ଘ) ଯେଉଁ ସଙ୍କଳନ ତୁମର ବରତାର ।

ଏହା ସହିତ ମନିଅର୍ଡର୍ ବା ପୋଷ୍ଟଲ ଅର୍ଡର୍ ବା କେବଳ ଦ୍ରାଫ୍ଟ ତିନାଇ ଏସପୋର୍ଟସ୍ ପାଇଲେଟ୍ ଡିମିଟେଡ୍, ନୂଆ ବିଜ୍ଞା ନାମରେ ପଠାଅ ।

CHINAR EXPORTS PVT LTD
101-A, Surya Kiran, Kasturba Gandhi M
New Delhi-110001. (INDIA)
Phones: 35-2023, 35-2123

• Cable: VILPANA • Telex: 314212

ତୁମେ ନିଶ୍ଚିତ ସୁଖ ଯେ ତୁମକୁ ଅସିଛି ଟିକଟ ମିଳିବ ଏବଂ ସେଗୁ ଲଭ ଅବସ୍ଥା ରେ ତୁମର ଅର୍ଡର୍ ପାଇବାର ୨ ସପ୍ତାହ ପରେ ତୁମ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବ ।

ସୋଭିଏଟ ତାଙ୍କଟିକଟ ତୁମେ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତ କଲୋନା କୋଡା ବୋକାନ ଏବଂ ସୋଭିଏଟ ବହି ବୋକାନକୁ ପାଇ ପାରି

ଜନ୍ମ ମାୟା

ସମ୍ପାଦକ : 'ଚନ୍ଦ୍ରପାଣୀ'

ସମ୍ପାଳକ : ନାଗି ରେଡ଼ଡ଼ୀ

ନବବର୍ଷ ଉପଲକ୍ଷେ “ଜନ୍ମମାୟା” ତା’ର ପାଠକପାଠିକା
ଓ ପୁସ୍ତକପୋଷକମାନଙ୍କୁ ଶୁଭର ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଉଛି ଏବଂ
୧୯୮୪ ପୃଥିବୀକୁ ସଜ୍ୟ ଓ ଶାନ୍ତି ପଥରେ ନେଇଯାଉ,
ଏଇ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି ।

ଅମରବାଣୀ

ଜୀବନ ଗ୍ରହଣେ ନମ୍ନଃ ଗ୍ରହାଭ୍ୟା ପୁନରୁଦ୍ଧତଃ ।

କିଂ କନିଷ୍ଠଃ, କିମ୍ବ ଜୈଷ୍ଠଃ ଘଟୀ ସ୍ୱଂହସ୍ୟ ଦୁର୍ଜନଃ ॥

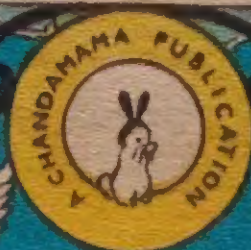
[ଖାଲିଥିଲାବେଳେ ପେପର ଗର୍ବ ତଳକୁ ପାଏ ଓ ପାଣି ଭର୍ତ୍ତି
ହେବା ପରେ ଉପରକୁ ଉଠେ, ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ନୀରଲୋକେ
ସେହିପରି କିଛି ନଥିଲା ବେଳେ ବନୟୀ ଓ ଥିଲାବେଳେ ଉଚ୍ଚତ
ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ।]

ବର୍ଷ : ୧୭

ଜାନୁଆରୀ ୧୯୮୪

ପୃଷ୍ଠ : ୭

ପ୍ରତିସଂଖ୍ୟା : ଟ. ୨-୦୦ :: ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ : ଟ. ୨୪-୦୦

ମାଗଣା!

କ୍ୟାଡବରିଜ

5 ଷ୍ଟାର

ତମ ମନପସନ୍ଦ ଚକୋଲେଟ ବାର

ବିଶେଷ ଲେବଲ୍‌ସାଲା ପ୍ରତ୍ୟେକ ୫୦୦ ଗ୍ରାମ
ବୋର୍ଣ୍ଣଭିଟା ପ୍ୟାକ ଭିତରେ

କ୍ୟାଡବରିଜ

ବୋର୍ଣ୍ଣଭିଟା

ଜଲ୍‌ଦି! ଷ୍ଟକ୍ ପାମିତ!

ଅପୂର୍ବ ହୀରା

ମୁକ୍ତିଭଦ୍ର ଅନେକ ବର୍ଷ ବିଦେଶରେ ରହିବା ପରେ ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ଲେଉଟି ଆସିଥାନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ ଆସି ସେ ବହୁଦିନରୁ ଅବହେଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିବା ନିଜର ପୈତୃକ ଘରକୁ ମରାମତି କରାଇଲେ । ବିଦେଶରୁ ତାଙ୍କ ଜନସମ୍ପର୍କ ସେଯାଏ ଆସି ନଥାଏ । ସେ ଥିଲେ ଘ୍ରାସ ବ୍ୟବସାୟୀ । ତେଣୁ ବ୍ୟବସାୟ ଏ ରାଜ୍ୟକୁ ଉଠାଇ ଆଣିବା ପୁରୁଷ ଘରଦ୍ୱାର ମନ୍ତ୍ରବୁଦ୍ଧ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ସେ ବୁଝୁଥିଲେ ।

ତେବେ ସାଥରେ ସେ ଅଳ୍ପ କିଛି ଘ୍ରାସ ନେଇ ଆସିଥିଲେ । ସେ ଥିଲେ ସରଳ ସ୍ୱଭାବର ଲୋକ । ସେ ଘ୍ରାସ ଭିତରେ ଖଣ୍ଡିଏ ସୌଭାଗ୍ୟ-ଘ୍ରାସ ଥିଲା ବୋଲି ସେ କାହା କାହା ପାଖରେ କହି ପକାଇଥିଲେ । ସୌଭାଗ୍ୟ-ଘ୍ରାସ ଯାହାଠି ଥିବ, ତା'ର

ଉଲ୍ଲତ ହେବ, ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ଏଇ ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ।

ହଠାତ୍ ଦିନେ ତା' ଘରେ ରାଜାଙ୍କ ସେନାପତି ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଗଲେ ଓ ଧମକ ଦେଇ କହିଲେ, “ତମ ସୌଭାଗ୍ୟ-ଘ୍ରାସଟି ବାହାର କରି ମୋତେ ଦେଇଦିଅ । ମୋର ସୌଭାଗ୍ୟ ଉପରେ ସାରା ରାଜ୍ୟର ସୌଭାଗ୍ୟ ନିର୍ଭର କରୁଛି ମୁଁ ଯୁଦ୍ଧରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଲାଭ କଲେ ଆମର ରାଜ୍ୟର ଆୟତନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ତା' ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରାଜ୍ୟର ଶ୍ରୀ ଓ ସମୃଦ୍ଧି ମଧ୍ୟ ଅଧିକରୁ ଅଧିକତର ହେବ । ତଦ୍ୱାରା ପ୍ରଜାମାନେ ମଧ୍ୟ ସୁଖଶାନ୍ତିରେ ରହିବେ । ତେଣୁ ବିନା ଦ୍ୱିଧାରେ ତମେ ଘ୍ରାସଟି ମୋତେ ଦେଇଦିଅ ।”

ଡରିଯାଇ ମୁକ୍ତିଭଦ୍ର କହିଲେ, “ହଉ ଆଜ୍ଞା, ଦେବ । କିନ୍ତୁ ମୋତେ ଟିକିଏ ସମୟ

ଦିଅନ୍ତୁ । ସବୁ ଘ୍ରାସ ଉତରୁ ବେଉଁ ଗୋଟିକ
ସୌଭାଗ୍ୟ-ଘ୍ରାସ, କାହା ପରଖ କରି ଦେଖିବାକୁ
ପଡ଼ବ ।”

ପରଦିନ ରାଜା ମଣିଉଦ୍ରକୁ ଡକାଇ
କହିଲେ, “ତମଟି” ଯଦି ସୌଭାଗ୍ୟ ଘ୍ରାସ
ଅଛି, ତେବେ ତାହା ମୋତେ ତମେ ଦେବା
ଉଚିତ ନୁହେଁ କି? ରାଜାଙ୍କ ସୌଭାଗ୍ୟରେ
ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟର ସୌଭାଗ୍ୟ । ତମେ ନଦେଇ
ରଖିଛ କିପରି?”

“ମଣିମା, ମୁଁ ତ ବଦେଶରେ ଥିଲି ।
ଏବେ ଆସିଛି । ଆପଣଙ୍କୁ ଭେଟି ଦେବାକୁ
ଆସୁଥିଲି, ସେତକବେଳେ ଆପଣଙ୍କ ଦୁଇ
ପାଇ ମୋତେ ଡକାଇ ନେଇ ଆସିଲା ।

ହେଉ ଆଜ୍ଞା, ଘ୍ରାସ ଆଣିଦେବ ।” ଏହା କହି
ମଣିଉଦ୍ର ବଦାସୁ ନେଲେ ।

ସେ ନଅରୁ ବାହାରିବା ମାତ୍ରେ ମନ୍ତ୍ରୀ
ବାବୁ ତାଙ୍କ ନେଇ କହିଲେ, “ତମେ
ରାଜାଙ୍କୁ ସୌଭାଗ୍ୟ ଘ୍ରାସ ଦେବା କଥା
କହିଲ ବୋଲି ମୋ ଗୁପ୍ତଚରଠୁ ଶୁଣିଲି ।
ଏ ରାଜା ଏଡ଼େ ଭୁଲ ମଣିଷ ଯେ କିଏ
ନା କିଏ ତାଙ୍କଠୁ ସେ ଘ୍ରାସ ଗୈର କରି
ନେଇଯିବ । ଘ୍ରାସଟି ମୋତେ ଦିଅ । ମୋ
ମନ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ରାଜ୍ୟର ରାଜ୍ୟ ନିର୍ଭର
କରେ ।”

ମଣିଉଦ୍ର କହିଲେ, “ଆଜ୍ଞା, ରାଜାଙ୍କୁ ତ
କହି ପାରିଛୁ !”

“ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ଖଣ୍ଡି ଏ ଘ୍ରାସ ଦେଇଦେଲେ
ସେ ପ୍ରଭେଦ କ’ଣ ବୁଝିବେ?” ମନ୍ତ୍ରୀ
କହିଲେ ।

“ହଉ ତେବେ, ସେଇଆ କରିବ ।”
ମଣିଉଦ୍ର କହିଲେ ।

ସନ୍ଧ୍ୟାକେଳେ ସେନାପତି ତାଙ୍କ ପାଖରେ
ପହଞ୍ଚି କହିଲେ, “ବାବୁ, ଘ୍ରାସଟି ବାହାର
କଲ? ତମେ ରାଜାଙ୍କୁ ଓ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ବି ଘ୍ରାସ
ଦେବ ବୋଲି କହି ଦେଇଛ ବୋଲି ମୋ
ଗୁପ୍ତଚରଠୁ ଖବର ପାଇଲି । ସେମାନଙ୍କୁ
ଅନ୍ୟ ଘ୍ରାସ ଦିଅ । ମୋତେ ଅପଲଟି ଦିଅ ।
ନଦେଲେ ତମ ପ୍ରାଣକୁ ବିପଦ ହେବ
କାଣିଥାଅ ।”

ମଣିଉଦ୍ର ସେନାପତିଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତ ହେବାକୁ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ଫେରି ଆସିଲେ ଆନନ୍ଦରେ ଆଉ ଏ ପୁଣି କି ନୂଆ ପ୍ରକାରର ବିପଦ । ଶବ୍ଦଟିକୁ ଦେଖିଲେ ଯେ ବରଂ ରାଜା ମଲ୍ଲୀ ଉଦ୍ରାସରେ ଯାହାକିଛି କରିବେ । କିନ୍ତୁ ସେନାପତି ତ ପ୍ରାଣ ନେବାର ଧମକ ଦେଉଛନ୍ତି । ଯେ କୌଣସି ଘ୍ରାସଟିଏ ତାଙ୍କୁ ଦେବାକୁହଁ ଦେବ । ସେ ଉତ୍ତରକୁ ଉଠିଯାଇ ଶକ୍ତି ସୁନ୍ଦର ଘ୍ରାସ ଧରି ଆସି ସେନାପତିଙ୍କୁ ଦେଇ କହିଲେ, “ଏଇଟି ଦେଉଛି ପ୍ରକୃତ ସୌଭାଗ୍ୟ ଘ୍ରାସ । ଆପଣଙ୍କୁ ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ଦେଇଥିଲି ତେଣୁ ଦେଉଛି । ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ।”

ପରଦିନ ରାଜାଙ୍କ ଦୁଇ ଆସି ପହଞ୍ଚି କହିଲେ, “ରାଜା ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ କ’ଣ ଦେବା କଥା ପରା ?”

ମଣିଉଦ୍ର ଆଉ ଶକ୍ତି ଏ ଘ୍ରାସ ଧରି ରାଜାଙ୍କୁ ଦେଖା କଲେ ଓ ଘ୍ରାସଟି ଦେଇ କହିଲେ, “ଏହାହିଁ ସେ ସୌଭାଗ୍ୟ-ଘ୍ରାସ ।”

ସେ ନଅରୁ ବାହାରିବା ମାତ୍ରେ ମଲ୍ଲୀ ପଚାରିଲେ, “କାହିଁ ମୋ ଘ୍ରାସ ?”

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମଣିଉଦ୍ର ତାଙ୍କୁ ଘ୍ରାସଟିଏ ଧରିଦେଲେ ଓ କହିଲେ, “ଏଇ ଗୋଟିକ ସେ ଅସଲ ଘ୍ରାସ ।” ମଲ୍ଲୀ ଶୁଣି ଦେଲେ ।

ଦୁଇଦିନ ପରେ ହଠାତ୍ ସେନାପତି ମଣିଉଦ୍ରଙ୍କୁ ଦେଖା କରି ପଚାରିଲେ, “ତମେ

ରାଜାଙ୍କୁ ବା ମଲ୍ଲୀଙ୍କୁ ଅସଲ ସୌଭାଗ୍ୟ-ଘ୍ରାସ ନଦେଇ ମୋତେ ଦେଇଛ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ କ’ଣ ?”

“ଆପଣ ରାଜ୍ୟର ସବୁଠାରୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଜନ୍ମଦାୟକ ଘ୍ରାସ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ଦେଖି ପାରନ୍ତି ।” ମଣିଉଦ୍ରଙ୍କ ଏ କଥା ଉପରେ ସେନାପତି କିଛି କହିପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ପରଦିନ ମଲ୍ଲୀ ତାଙ୍କୁ ସେହି ଏକା କଥା ପଚାରିଲେ ଓ ମଣିଉଦ୍ର ଏକା ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

ତହିଁ ପରଦିନ ରାଜା ମଣିଉଦ୍ରଙ୍କୁ ଡକାଇ ଗୋପନରେ ପଚାରିଲେ, “ମୁଁ ଶୁଣିଲି ମଲ୍ଲୀ ଓ ସେନାପତି ବା ତମଠାରୁ ଘ୍ରାସଟିଏମାନ

ନେଇଛନ୍ତି । ସତ ସୌଭାଗ୍ୟ ଧ୍ରୁବ କାହାକୁ ଦେଇଛ ?”

“ମଣିମା, ଆପଣଙ୍କ ଛଡ଼ା ଆଉ କାହାକୁ କିପରି ଦିଅନ୍ତି ? ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ସତ ସୌଭାଗ୍ୟ ଧ୍ରୁବ ପାଇବା ପାଇଁ ଦାବୀ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ମୋର ତ ବିବେକ ଅଛି । ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣ ଧ୍ରୁବ ଦେଇ ଆପଣଙ୍କୁହିଁ ପ୍ରକୃତ ସୌଭାଗ୍ୟ ଧ୍ରୁବଟି ଦେଇଛି । ଆପଣଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ହେଲେ ରାଜ୍ୟର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜହ୍ନୁରୀ ଦ୍ଵାରା ପରୀକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।” ମଣିଭଦ୍ର କହିଲେ । ରାଜାଙ୍କୁ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉଚିତ ମନେ ହେଲା ।

ଏହାର କିଛିଦିନ ପରେ ଦିନେ ସକାଳେ ରାଜ୍ୟର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜହ୍ନୁରୀ ପ୍ରଭାକର ଆସି ମଣିଭଦ୍ରଙ୍କ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଓ କହିଲେ, “ଭାଇ, ତମ ଗୋପନ ଚିଠି ପାଇବା ପରେ ଯାହା କରିବାର କରିଛି । ତନିଜଣଯାକ ସେମାନଙ୍କ ଧ୍ରୁବ ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଦେଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ

କହିଛି ସେ ପାଇଥିବା ଧ୍ରୁବଟି ଅସଲ ସୌଭାଗ୍ୟ ଧ୍ରୁବ !”

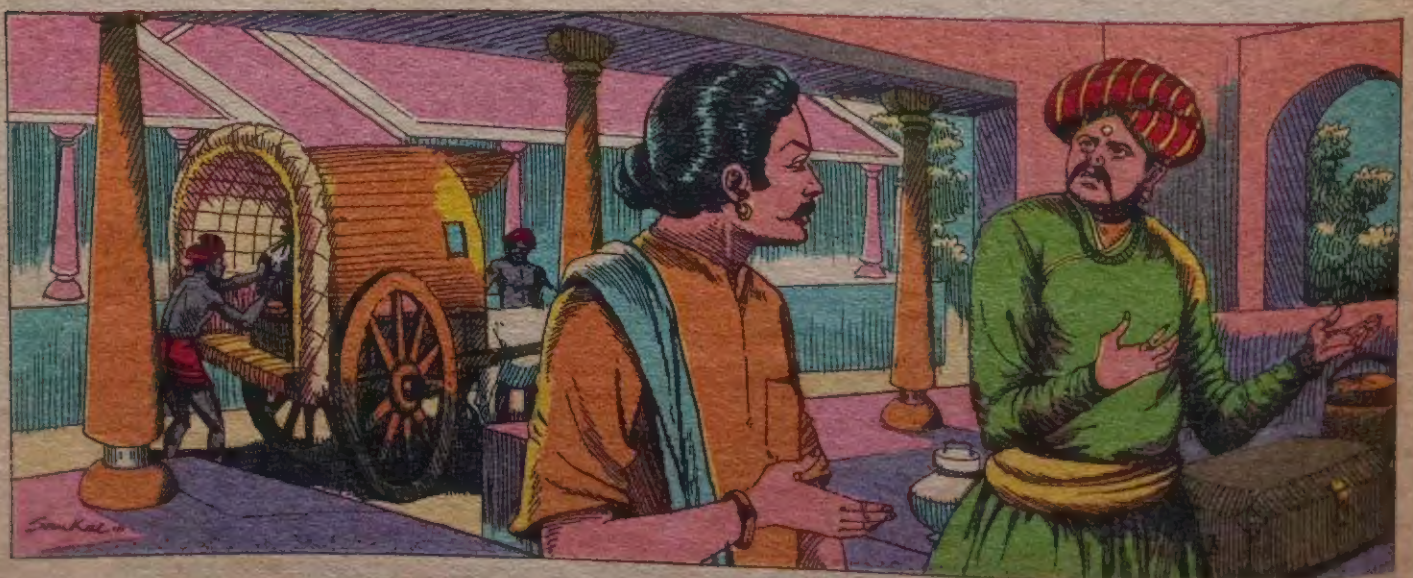
“ଭାଇ, ଧନ୍ୟବାଦ । ମୋତେ ରକ୍ଷା କଲ ।” ମଣିଭଦ୍ର କହିଲେ ।

“କିନ୍ତୁ ଇଏ କ’ଣ ଦେଖୁଛି ? ତମେ ଜନସମନ୍ତ ବନ୍ଦାବନ୍ଦ କରୁଛ କାହିଁକି ?” ପ୍ରଭାକର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲେ ।

“ଭାଇ ପ୍ରଭାକର, ମୁଁ ପୁଣି ମୋ ପୁର କର୍ମସୂଚୀକୁ ଫେରି ଯାଉଛି । ଏ ରାଜ୍ୟରେ ରହିବା ନିରାପଦ ନୁହେଁ ।”

“କାହିଁକି ?”

“ଯେଉଁ ରାଜ୍ୟରେ ରାଜା, ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ସେନାପତି ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଅଲଗା ଅଲଗା ଗୁପ୍ତଚର ରଖିଥାନ୍ତି, ସେନାପତି ଓ ମନ୍ତ୍ରୀ ରାଜାଙ୍କୁ ଗୁରୁତ୍ଵ ନଦେଇ ନିଜ ନିଜ ସ୍ଵାର୍ଥ ପାଇଁ ଲେଉଟୁର ହୁଅନ୍ତି, ସେ ରାଜ୍ୟର ଭାଗ୍ୟରେ ବିପଦ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ । ତେଣୁ ମୁଁ ଏ ରାଜ୍ୟ ଛାଡ଼ି ଯାଉଛି ।” ଉତ୍ତର ଦେଲେ ମଣିଭଦ୍ର

[୭]

[ପିଙ୍ଗଳ ସେ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ମନ୍ଦିରର ଏକ ପରେ ଏକ ଦ୍ଵାର ଅନ୍ତକ୍ରମ କରି ଷଷ୍ଠ ଦ୍ଵାର ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଗଲା । କିନ୍ତୁ ସେଠି ସେ ଦ୍ଵାର ଶୁଖିଲା ପରି ଭଲ ଉପରକୁ ଉଠିଗଲା । ତଳକୁ ଖସିବା ବେଳକୁ ହାତ ବଢ଼ାଇ ପଦ୍ମପାଦ ତାକୁ ଧରିନେଲେ । ସେ ବଞ୍ଚିଗଲା । ତା'ପରେ...]

ପଦ୍ମପାଦକୁ ଦେଖି ପିଙ୍ଗଳ ଦେହରେ ସତେ ଅବା ପ୍ରାଣ ପଶିଲା ! ପଦ୍ମପାଦ ତାକୁ ଧରି ନେଇ ଧୀର ଭାବରେ ତଳେ ଠିଆ କରାଇଦେଲେ ଓ ପଚାରିଲେ, “ଆଜ୍ଞାତ ଲଗିନାହିଁ ତ ?”

“ନା । ତେବେ ମୁଁ ଯେ ପ୍ରାଣରେ ବଞ୍ଚିଗଲି, ଏହାହିଁ ଆଗୁଆଁର ବିଷୟ । ଏତେ

ଉପରୁ ଖସି ତଳେ ପଡ଼ିଥିଲେ ଚୁର୍ଣ୍ଣବିଚୁର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଇଥାନ୍ତୁ । ଆପଣ କେତେବେଳେ ଓ କିପରି ଏଠାକୁ ଆସିଲେ ?” ପିଙ୍ଗଳ ଟିକିଏ ଦମ୍ଭ ନେଇ ପଚାରିଲା । ତା'ପରେ ସେ ଦେଖିଲା, ନଦୀ ଗର୍ଭରେ ଥିବା ସେ ମନ୍ଦିର ପୁଣି ଧରେ ଧରେ ଜଳମଗ୍ନ ହେବାକୁ ଲାଗିଲାଣି ।

“ଜହମାମୁଁ”

ପଦ୍ମପାଦ ପିଙ୍ଗଳର କାନ୍ଦ ଉପରେ ହାତରଖି କହିଲେ, “ଏଥର ଆମେ ଦ୍ଵାରଗଲା ପିଙ୍ଗଳ ! ମହାମାୟଙ୍କ ଶିଷ୍ୟମାନେ ପୁଣି ନଦୀରେ ଜଳ ଭର୍ତ୍ତି କରୁଛନ୍ତି । ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ମନ୍ଦର ଜଳମଗ୍ନ ହେବ ।”

ପଦ୍ମପାଦ ଓ ପିଙ୍ଗଳ ଦୁହେଁ ବହୁତ ନିରାଶ ହେଉଥିଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରାମଗ୍ନ ଭାବରେ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଜଳ ଗର୍ଭରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ଆସୁଥିବା ମନ୍ଦର ଆଡ଼େ ସେମାନେ ଅନାଇଥାନ୍ତି ।

ତା’ପରେ ଥରେ ପିଙ୍ଗଳର ପିଠି ଥାପୁଡ଼ାଇ ଦେଇ ପଦ୍ମପାଦ କହିଲେ, “ଚନ୍ଦ୍ରା ନାହିଁ ପିଙ୍ଗଳ ! ଯେତେବେଳେ ଦରକାର ସେତେବେଳେ ପୁଣି ଆମେ ନଦୀ ଶୁଖାଇଦେଇ

ପାରିବା । ବର୍ତ୍ତମାନ ତମର ଅନୁଭୂତ ଶୁଣାଅ ।”

ପିଙ୍ଗଳ ପ୍ରଥମ ଦ୍ଵାରରୁ ଷଷ୍ଠ ଦ୍ଵାର ଯାଏ ଯିବା ଭିତରେ ତା’ର ଯେତେ ଯାହା ଅଭିଜ୍ଞତା ହୋଇଥିଲା ସବୁ ଶୁଣାଇଲା ।

“ଷଷ୍ଠ ଦ୍ଵାରରେ ପହଞ୍ଚି ତୁମକୁ ଦେଖି ମୁଁ ଚମକି ପଡ଼ିଲି । ତମ କଣ୍ଠସ୍ଵରହିଁ ମୋତେ ଆଉ ଆଗକୁ ନ’ ଯିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲା । ତେଣୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ ମୁଁ ଦୃଢ଼ରେ ପଡ଼ିଲି । ସେତେବେଳେ ଆଖି ଝଲସାଇ ଦେଲଭଲ ତୁମର ଗଦା ଚମକି ଉଠିଲା । ମୋର ଆଖି ବୁଜି ହୋଇଗଲା । ବାସ୍ ! ପରେ ପରେ ମୋ ପିଠିରେ ଲାଠି ପାହାର ପଡ଼ିଲା । ତା’ପରେ କୌଣସି ଦୈତ୍ୟ ଯେପରି ମୋତେ ଧରି ପକାଇ ଶୂନ୍ୟକୁ ଫୋପାଡ଼ିଦେଲା । ଆସି ତଳେ ପଡ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ ତୁମେ ଯଦି ହାତ ବଢ଼ାଇ ଧରି ପକାଇ ନଥାନ୍ତୁ, ତେବେ କଥା ସରିଥିଲା !”

“ଓହୋ, କଥା ତା’ହେଲେ ଏପରି !” ରୋଷପୁର୍ଣ୍ଣ କଣ୍ଠରେ ପଦ୍ମପାଦ ଶୂନ୍ୟକୁ ଅନାଇ କହିଲେ । “ମହାମାୟର ଶିଷ୍ୟ ମୋ ଟେହେର ଧରି ତମକୁ ହତବଳିତ କରିଦେବେ, ଏ କଥା ମୁଁ କଲ୍ଲୀନା କରି ନଥିଲି । ସେ ଯଦାହେଉ, ତମେ ଗୋଟାଏ ପରେ ଗୋଟାଏ ଦ୍ଵାର ଯେପରି ସାହସ ସହକାରେ ଛପିଗଲା, ତାହା କମ୍ କଥା ନୁହେଁ । ତମକୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇବା କଥା ।” ପଦ୍ମପାଦ କହିଲେ ।

ପିଙ୍ଗଳ ଖୁସି ହେଲା । ସେତେବେଳକୁ ମନ୍ଦିରର ବଡ଼ ଅଂଶ ଜଳମଗ୍ନ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ସେ କହିଲା, “ପଦ୍ମପାଦ ! ମନ୍ଦିର ତ ଆଉ ଆଲ୍ଲା ସମୟ ଭିତରେ ଅଧିକାଂଶ ହୋଇଯିବ । ଯାହା କରିବାର ଶକ୍ତି କର ।”

ପଦ୍ମପାଦ ତାକୁ ଭରସା ଦେଇ କହିଲେ, “କର୍ତ୍ତମାନ କିଛି କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, ପିଙ୍ଗଳ ! ତେବେ ଚନ୍ଦ୍ରା ନାହିଁ । ଆଉ ତିନିଦିନ ପରେ ଗୋଟାଏ ବିଶେଷ ଶୁଭଦିନ ଅଛି । ଯାହା କରିବାର ପୁଣି ସେଦିନ କରାଯିବ । ଏ ତିନିଦିନ କାଳ ଆମକୁ ଏଇଠି ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏ ତିନିଦିନ ତମେ କିଛି ମଉଜ୍ଜୁ ମଜ୍ଜୁଲିସ କରିପାର !”

ଏହା କହି ପଦ୍ମପାଦ ଗାଦା ବୁଲାଇ ଦେଲେ ଓ ଗୋଟାଏ ମଲ୍ଲ ପଡ଼ିଲେ । ମଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେହି ନିର୍ଜନ ପ୍ରଦେଶରେ ଗୋଟାଏ ସୁନ୍ଦର ମହଲ ପୁଡ଼ି ଉଠିଲା ।

ପିଙ୍ଗଳ ତାହା ଦେଖି ବିସ୍ମୟାତ୍ମକ ହେଲା । ପଦ୍ମପାଦ ପିଙ୍ଗଳର ହାତ ଧରି ସେ ମହଲ ଆଡ଼େ ନେଇଗଲେ । ପାଟଳ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା ମାତ୍ରେ ପାଟଳ ଆପଣାଛାଏଁ ଖୋଲିଗଲା । ଲମ୍ବ ଲମ୍ବ ହାତ ଥିବା ଦୁଇଟି ବ୍ରାହ୍ମଣାକାର ଲୋକ ସେମାନଙ୍କୁ ଜୁହାର କଲେ ।

ପିଙ୍ଗଳର ହସ୍ତମୁଖ ଅନ୍ତ ନଥାଏ । ସେ ମହଲର ମୌନ୍ଦିଆ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ

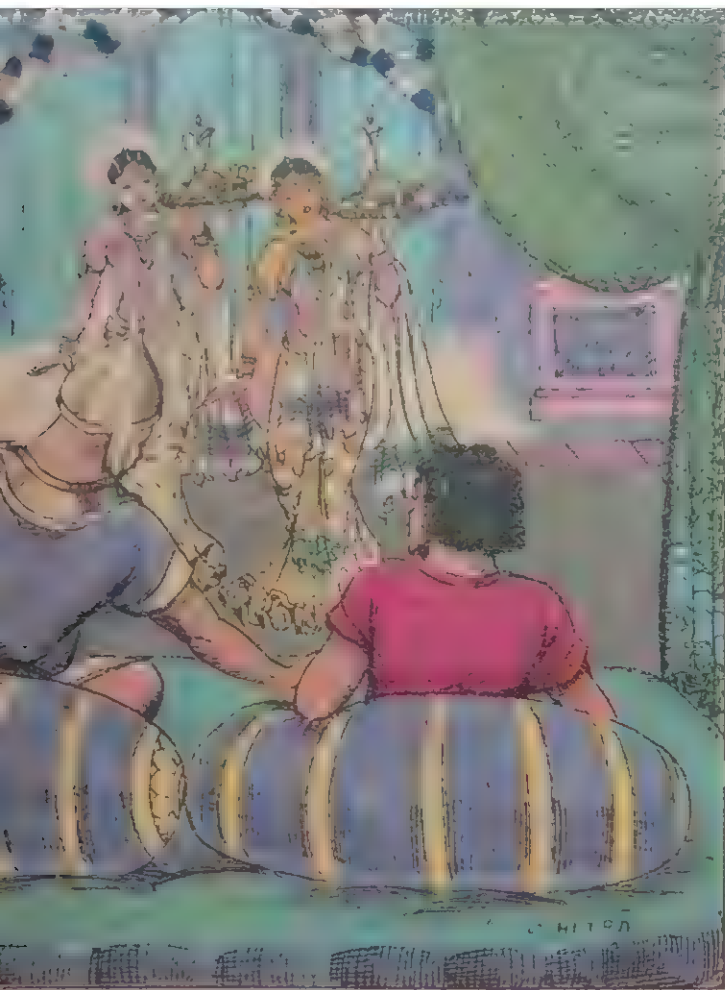

ଦେଖୁଥାଏ । “ଏ ଲୋକ ଦୁଇଟି କିଏ ?” ସେ ପଚାରିଲା ।

“ଇଏ ହେଲା ଯାଦୁପୁର । ଯଦୁପୁରରେ ଏମାନେ ଆମର ମନୋରଞ୍ଜନ କରିବେ । ଆମ ଆଗରେ ଲଠି ଖେଳ ଓ କୁସ୍ତି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବେ ।” ପଦ୍ମପାଦ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

ପଦ୍ମପାଦ ଓ ପିଙ୍ଗଳ ମହଲ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଅନ୍ୟ ଏକ ଦ୍ଵାର ପାରି ହୋଇ ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତେ କକ୍ଷରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେଠାରେ ଅନେକ ରୁଡ଼ିଏ ପହଲମାନ କୁସ୍ତି କରୁଥିଲେ । ସେମାନେ ଦେଖିବାକୁ ଦୈତ୍ୟମାନଙ୍କ ପରି । ପିଙ୍ଗଳ ଟକିଏ ଶାଢ଼ିଘାଇ ପଦ୍ମପାଦଙ୍କୁ ପଚାରିଲା, “ଏ

ଭାଷଣାକୃତ ମଣିଷମାନେ ଆମର କୌଣସି
କ୍ଷତି କରିବେ ନାହିଁ ତ ?”

“ନା, ନା, ଭୟର କାରଣ ନାହିଁ ।
ଏମାନେ ଆମର ସେବକ । ଆମର ସହାୟତା
କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏଠି ରହିଛନ୍ତି ।” ପଦ୍ମପାଦ
ପିଙ୍ଗଳକୁ ସାହସ ଦେଇ କହିଲେ ।

ଏହାପରେ ପଦ୍ମପାଦ ଭିତରକୁ ନେଇ
ଆସିଥିବା ଦୁଇ ରାକ୍ଷସଙ୍କୁ କିଛି କହିଲେ । ସେ
ଦୁହେଁ ସେଠୁ ଚାଲିଗଲେ । ସେ ବିଶାଳ କନ୍ଧରେ
ସୁନ୍ଦର ଆସନମାନ ଥିଲା । ପଦ୍ମପାଦ ବସିଲେ
ଓ ପିଙ୍ଗଳକୁ ବସାଇଲେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
କେତେଜଣ ସୁନ୍ଦରା ସୁବର୍ଣ୍ଣଥାଳରେ ନାନା
କାସମର ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଧରି ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ ।

ପିଙ୍ଗଳ କୁପି ଚୁପି ପଦ୍ମପାଦଙ୍କୁ ପଚାରିଲା,
“ଏମାନେ ତ ଆମର ଭଲ ମତେ ହେଉଛନ୍ତି ।
ଏମାନେ ବି କ’ଣ ଯାହା ଚିନ୍ତା ଦ୍ଵାରା ସମ୍ଭବ
ହୋଇଛି? ଏମାନେ ମାୟାବିନୀ ନୁହଁନ୍ତି ତ ?”

ପଦ୍ମପାଦ ପିଙ୍ଗଳର ମୁତ ଚାପି ଦେଇ
ମୃଦୁ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ, “ସାବଧାନ, ଏ
ବିଷୟରେ କିଛି ପଚାର ନାହିଁ । ଏମାନେ
ଯାହା ହେଲେ ବି ଆମ ସେବା ପାଇଁ ଏଠାକୁ
ଆସିଛନ୍ତି । ତମ କଥା ଶୁଣିଲେ ଏମାନେ
ଅପମାନ ଅନୁଭବ କରିବେ ।”

ପଦ୍ମପାଦ ଓ ପିଙ୍ଗଳ ଶ୍ରେୟନ ଆରମ୍ଭ
କରିବା ମାତ୍ରେ ସେମାନଙ୍କ ଆଗରେ କୁସ୍ତ୍ରୀ-
ଗୀର୍ ମାନେ ନିଜ ନିଜ ବିଦ୍ୟା ପ୍ରଦର୍ଶନ
କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେମାନେ ବାରମ୍ବାର
ନିଜ ନିଜ ରୂପ ବି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରୁଥାନ୍ତି ।

ତନିଦିନ ଏହିପରି ଭାବରେ ବିତଗଲା ।
ଚତୁର୍ଥ ଦିନ ପଦ୍ମପାଦ ସେସବୁ ରାକ୍ଷସ ଓ
ମାୟାବିନୀ ମାନଙ୍କୁ ଅଦୃଶ୍ୟ କରିଦେଲେ ।
ମହଲ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇଗଲା । ଦୁହେଁ
ଯାଇ ନଦୀ କୂଳରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ମନ୍ଦର ଭିତରେ ଥିବା ତ୍ୟକ୍ର ମନ୍ଦର ଆଡ଼େ
ଇଶାରା କରି ପଦ୍ମପାଦ କହିଲେ, “ପିଙ୍ଗଳ
ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ପୁଣି ନଦୀ ଜଳ ଶୁଖାଇବାକୁ
ଆରମ୍ଭ କରିବି । ଆଜି ତୁମକୁ ମହାମାୟାଙ୍କ
ସମାଧି ପାଖକୁ ଯାଇ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧା କରିବାକୁ
ହେବ । ବାଟରେ କି ପ୍ରକାର ବିପଦର

ସମ୍ଭାବନା ଅଛି, ସେକଥା ତୁମେ ଜାଣ ।
ତୁମେ କିପରି ସତର୍କ ରହିବା ଦରକାର,
ସେକଥା କହିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।”

ପିଙ୍ଗଳ ଉତ୍ସାହଭରା କଣ୍ଠରେ କହିଲା,
“ଆଣା କରେ ଏଥର ମୁଁ କୌଣସି ଛଳନା
ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତାରଣା ହେବ ନାହିଁ । ଥରକରି
ଅଭିଜ୍ଞତାହିଁ ଯଥେଷ୍ଟ । ଦେଖାଯାଉ ମାୟାବା-
ମାନେ ଏଥର କ’ଣ କରୁଛନ୍ତି !”

ପଦ୍ମପାଦ ନଦୀକଳ ଶୁଣାଇବା ନିମନ୍ତେ
ମନ୍ଥନ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଗୁଡୁ ଗୁଡୁ
ମନ୍ଦରର ଶିଖର ଦେଖାଗଲା । ତା’ପରେ
ପୁରା ମନ୍ଦର ଦିଶିଲା । ପିଙ୍ଗଳ ନିର୍ଭୟରେ
ମନ୍ଦର ଆଡ଼େ ଅଗ୍ରସର ହେଲା ।

ପ୍ରଥମ ଦ୍ଵାରରେ ଫୁଁ ଫୁଁ କରୁଥିବା ନାଗସାପ
ଦେହରେ ସେମିତି ପିଙ୍ଗଳ ହାତ ଦେଇଛି,
ସେମିତି ସାପ ନିସ୍ତେଜ ହୋଇ ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା ।
ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶୁଣାଗଲା ଗୋଟାଏ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଶବ୍ଦ ।

“ମୁଁ ପିଙ୍ଗଳ । ଅବନ୍ତୀ ନଗରରେ ମୋର
ନିବାସ ।” ଏହା କହି ପିଙ୍ଗଳ କବାଟ
ଖୋଲିଦେଲା । ସେପଟେ ଦେଖାଦେଲା ଗୋଟାଏ
ପବତାକାର ଦୈତ୍ୟ । ସେ ପ୍ରକାଶ୍ଵ ଶତ୍ରୁଗ
ଉତ୍ଥାଇ ପିଙ୍ଗଳକୁ ତା’ କାନ୍ଧ ଦେଖାଇବାକୁ
କହିଲା । ପିଙ୍ଗଳ ନିର୍ଭୟ ଭାବରେ ସେ
ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ପାଳନ କଲା । ଗୁଡୁ ଗୁଡୁ ସେ
ପବତାକାର ଦୈତ୍ୟ ତଳେ କରୁଡ଼ ପଡ଼ିଲା—
ସେମିତି ପୁରାଥର ହୋଇଥିଲା ।

ପିଙ୍ଗଳ ଏହିପରି ଭାବରେ ସାହସର
ପରିଚୟ ଦେଇ ଗୋଟାଏ ପରେ ଗୋଟାଏ
ପାଞ୍ଚ ଦ୍ଵାର ଟପି ଗଲା । କିନ୍ତୁ ଷଷ୍ଠ ଦ୍ଵାରରେ
ପହଞ୍ଚି ତମକି ପଡ଼ିଲା । ସେଠାରେ ଦେଲେ
ତା’ ମା କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କହୁଛି, “ପୁଅ ! ତୁ
କାହିଁକି ପଦ୍ମପାଦର ଜାଲରେ ପଡ଼ିଲୁ ? ସେ
ତୋ ପ୍ରାଣ ନେବାକୁ ଚେନ୍ଦ୍ର କରୁଛି । ଏକଥା
ବୁଝି ପାରୁନାହୁଁ ?”

ପିଙ୍ଗଳ ଟିକିଏ ଇତସ୍ତତଃ କରି ନିଜକୁ
ବୁଝାଇଲା, ପୁରାଥର ଭଳି ଏହା ମଧ୍ୟ
ମାୟାବାର କୌଶଳ, ଆଗଥର ପଦ୍ମପାଦର
ରୂପ ନେଇ ମାୟାବା ତାକୁ ଠକିଥିଲା । ଏଥର
ତା’ ମା’ର ରୂପ ନେଇଛି ।

ସେ ଗନ୍ଧାର ଭାବରେ କହିଲା, “ମୁଁ ଜାଣେ ତମେ କିଏ । ମୋ ମା’ର ରୂପ ନେଇ ମୋତେ ପ୍ରଚାରିତ କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ମୋତେ ଶୁଣା ଦିଅ ।” ଏତକ କହି ପିଙ୍ଗଳ ସେଠାରେ ଥୁଆ ହୋଇଥିବା ଶକ୍ତି ଏ ତରବାରୁ ଉଠାଇ ନେଇ ସେ ନାରୀ ମୁଣ୍ଡି ଆଡ଼େ ଅଗ୍ରସର ହେଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ ମୁଣ୍ଡି ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ସକାଶେ ବିକଟ ଦେଖାଗଲା ଓ ତା’ପରେ ସେଠାରୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ପିଙ୍ଗଳ ତରବାରୁ ସେଇଠାରେ ଥୋଇଦେଇ ସବୁ ଦ୍ଵାର ପାରି ହେଲା । ଆଗରେ ଗୋଟିଏ ମଞ୍ଚମଲ ପର୍ଦା ଝିଲ୍‌ମିଲ୍ କରୁଥିଲା । ସେ ପର୍ଦା ପଛପଟେ ଶକ୍ତି ଏ

ମନୋରମ ଆସନ ଥିଲା । ସେଥିରୁ ଅଲଗ ହେଉଥିଲା ।

ପିଙ୍ଗଳ ପର୍ଦା ଆଡ଼େଇ ଭିତରେ ପଡ଼ିଲା । ଭିତରେ ଥିବା ସେ ଆଲୋକମୟ ଆସନ ଉପରେ ମହା ମାୟା ଏପରି ଭିତରେ ବସିଥିବାର ଦେଖାଲେ ଯେପରିକି ସେ ଧାନଛୁ । ପିଙ୍ଗଳ ମନରେ ସନ୍ଦେହ ହେଲା—ମହାମାୟା ଜୀବିତ ନାହାନ୍ତି ତ ? କିନ୍ତୁ ସେ ନିଜକୁ ସାବଧାନ କରିଦେଲା । ଏଭଳି ସନ୍ଦେହରେ ମଡ଼ିବା ବିପଜ୍ଜନକ । ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ କରିବା ପାଇଁ ସେ ଆସିଛି, ସେହି ଅନୁସାରେ ତାକୁ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ସେ ଶ୍ଵାସ ରୋଧ କରି ପାଦୁଶ୍ରେ ପାଦୁଶ୍ରେ କରି ମହାମାୟା ଆଡ଼େ ଅଗ୍ରସର ହେଲା । ତା’ ଦୃଷ୍ଟି ମହାମାୟାଙ୍କ ଡାହାଣ ହାତର ଅଙ୍ଗୁଳି ଉପରେ ପଡ଼ିଲା । ସେ ଅଙ୍ଗୁଳିରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ଭଳି ଜ୍ୟୋତି ବାହାରିଥିଲା । ନିଉଁସରେ ପିଙ୍ଗଳ ସେ ଅଙ୍ଗୁଳିରୁ ମୁକ୍ତିକାଠି ବାହାର କରିନେଲା ।

ଆଦୁର ଦୁଇଟି ଚିକ୍ତ ସହଜ କରିବାର ଥିଲା : ମହାମାୟାଙ୍କର ବଜ୍ରଖଚିତ ହୃଦୟ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଅଭୂତ ପ୍ରେଷ୍ଟ—ଯାହାକି ପୃଥିବୀର ଆକୃତି ବଢ଼ିଷ୍ଟ । ସେ ହୃଦୟକାଠି ମହାମାୟାଙ୍କ ଅଣ୍ଟିରେ ଖୋସା ହୋଇଥିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲ ଓ ତାକୁ ବାହାର କରିଆଣି ନିଜ ଅଣ୍ଟିରେ ଖୋସିଲା । ବାକି ରହିଲା ସେ ଗୋଲକର ବସ୍ତୁ ।

ପିଙ୍ଗଳ ଗୁରୁଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କଲ ।
 ଗୋଟିଏ ଗୋଶାଳୁ ଗର୍ଜନ ଶବ୍ଦକୁ ମାଲିଆ ।
 ପିଙ୍ଗଳ ତା ଗର୍ଜରେ ଆକର୍ଷିତ କରି ଗୋଟିଏ
 ଭୁବନ ଗୁରୁରେ ପହଞ୍ଚି ସେ ଅଳ୍ପକ ପେଣ୍ଡୁଟି
 ଦେଖିଲା । ସେ ପେଣ୍ଡୁ ଭିତରେ ଯେ ଶାଳି
 ପୃଥ୍ବୀର ଭଳି ଭଳି ଦେଶର ମାନବ ଥିଲା
 ଚାନ୍ଦା ନୁହେଁ, ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳ ଭିତରେ
 ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରିବ, ଚାନ୍ଦା ଫୁଟି ହୋଇ
 ସେଠାରେ ଥିବା ଘରଦ୍ୱାର ମଣିଷ ମଧ୍ୟ
 ଦେଖାଯିବେ !

ପିଙ୍ଗଳ ଜନ୍ମ ଭଳି ଝଟକୁଥିବା ସେ
 ପେଣ୍ଡୁକୁ ହସ୍ତଗତ କଲ ।

ଏହାପରେ ଶେଷଥର ପାଇଁ ସେ ମହା-
 ତାତ୍ତ୍ୱିକ ମହାମାୟାଙ୍କର ସେ ସ୍ତବ୍ଧ ମୂର୍ତ୍ତିଆଡ଼େ
 ଥରେ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରି ବାହାରି ଆସିଲା ।

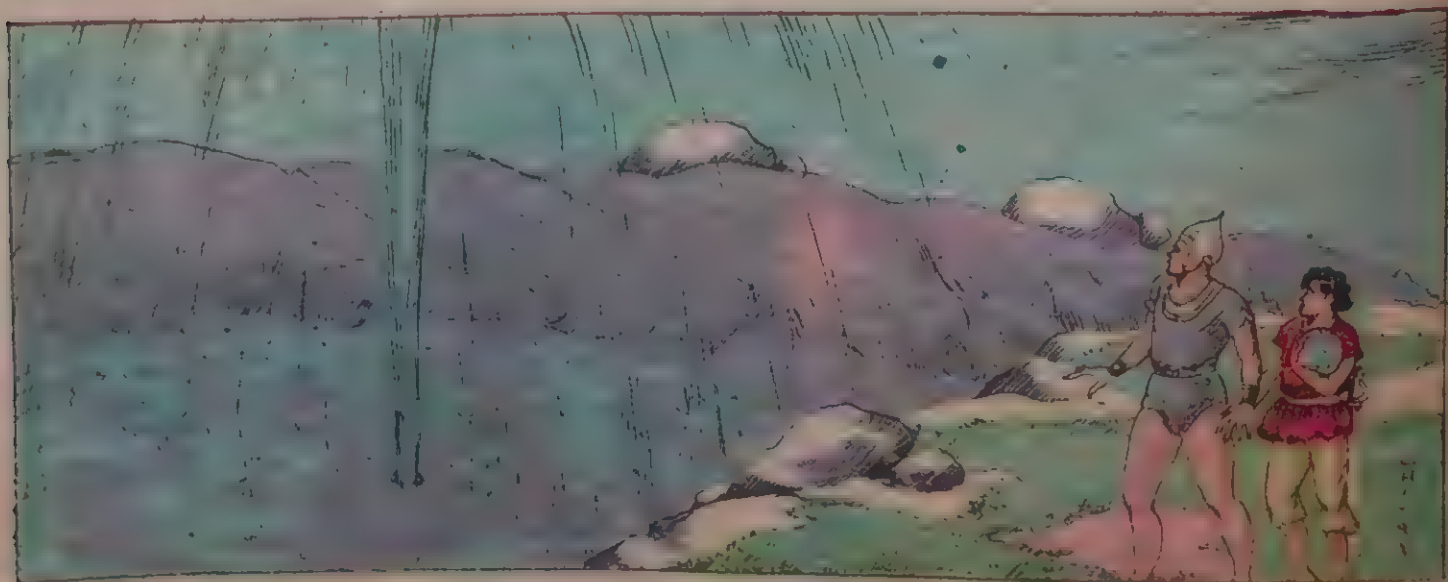
ହଠାତ୍ ପଛରୁ ଶୁଭିଳ, “ସାବାସ ପିଙ୍ଗଳ !
 ତୁମ ସାହସ ଓ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ବାସ୍ତବିକ
 ଅଭିନନ୍ଦନୀୟ ।”

ପିଙ୍ଗଳର ମନେହେଲ ସତେ ଅବା
 ମହାମାୟା କଥା କହୁଛନ୍ତି । ସେ ବୁଲିପଡ଼ି
 ଅନାଇଲା । ନା, ହୋମାୟା ସେମିତି ନିଶ୍ଚିତେ
 ଥିଲେ ସେମିତି ଅଛନ୍ତି ।

ପିଙ୍ଗଳ ଗୋଟାଏ ପରେ ଗୋଟାଏ ଦ୍ୱାର
 ଅବହମ କରି ନଦୀ ଗର୍ଭରୁ ବାହାରି ଆସିବା
 ମାତ୍ରେ ପଦ୍ମପାଦ ତାଳି ବଜାଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ
 ଆବେଗଭରେ କହିଲେ, “ଧନ୍ୟ ପିଙ୍ଗଳ
 ଧନ୍ୟ ! ଆମେ ଏଥର ଦିଗ୍‌ବିଜୟୀ ହୋଇ
 ପାରିବା । ପୃଥ୍ବୀରେ ଏପରି କେହି ନାହିଁ
 ଯିଏ କି ଆମକୁ କୌଣସି କାମରେ ବାଧା
 ଦେଇ ପାରିବ ।”

ସେତକବେଳେ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଶବ୍ଦ ସହ ନଦୀ
 ଗର୍ଭରୁ ଜଳବାଣୀ ତାଳଗଛ ଭଳି ଭୃଂ
 କୁଳ ଆଡ଼େ ଧାବିତ ହେବାର ଦେଖାଗଲା ।
 ପଦ୍ମପାଦ ସେ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ଭୟରେ ଦୁଇଗୁରି
 ପାଦ ପଛକୁ ହଟିଗଲେ ।

(ନିମନ୍ତ)

ଜୀବନର ମୋହ

ନିଶା ଗରଜୁଥାଏ । ତୁହାକୁ ତୁହା ବର୍ଷା
ହେଉଥାଏ । ଘଡ଼ଘଡ଼ ସାଙ୍ଗକୁ ଶୁଭୁଥାଏ
ଶ୍ଵାନଶ୍ଵାପଦଙ୍କ ରଡ଼ି । ତଥା ଅଶରଶ୍ରମାନଙ୍କ
ଅଛନ୍ଦାସ୍ୟ । ବିଜୁଳି ଆଲୁଅରେ ଦିଶିଯାଉଥାଏ
ଭୟାବହ ମୁହଁଟିମାନ ।

କିନ୍ତୁ ରାଜା ବିହମାର୍ଜ ତଳେ ମଧ୍ୟ ବିଲେତ
ବୋଧ ନକରି ପୁନଃବାର ସେ ପ୍ରାଚୀନ ବୃକ୍ଷଟି
ପାଖକୁ ଲେଉଟି ଆସିଲେ ଓ ବୃକ୍ଷାବେହେଣ
କରି ଶବ୍ଦଟିକୁ ଉତାରି ଆଣିଲେ । ତେବେ
ତାକୁ କାନ୍ଦରେ ପକାଇ ସେ ଶୁଶାନ ଅତନ୍ତ୍ରମ
କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବା ମାତ୍ରେ ଶବ୍ଦସ୍ଥିତି
ବେତାଳ କହିଲା, “ରାଜା, ତମେ ଏ
ଭୟଙ୍କର ସ୍ଵତରେ ଯେ ଏଭଳି ଦୁଃସାହସିକ
କାମରେ ହାତ ଦେଇଛ, ଏଥିରୁ ମନେ ହୁଏ
ତମର ଜୀବନ ପ୍ରତି ମୋହ ନାହିଁ । ଏ
ସମ୍ପର୍କରେ ତୁମକୁ ଗୋଟାଏ ଘଟଣା କହିବ ।

ବେତାଳ କଥା

ମନଦେଇ ଶୁଣି । ଶୁଣିଲେ ଶ୍ରମଘର ଲଘବ ବୋଧ ହେବ ।”

ବେତାଳ ଗପିଲା : ଦକ୍ଷୀଣ ଦେଶର ଯୁବକ ରତ୍ନାକର କାଶୀ ନଗରରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ କରି ସ୍ବଦେଶକୁ ଫେରୁଥାଏ । ବାଟ ଦୃଢ଼ ସେ ବଣରେ ପ୍ରବେଶ କଲା । ବଣ ଭିତରେ କେତେ ବାଘଛାଲ । ରତ୍ନାକରର ଆତଙ୍କ କହିଲେ ନ ସରେ । ତେବେ ଶ୍ରାବ୍ୟକୁ ଜଣେ ସାଧୁ ତାକୁ ନିଜ କୁଡ଼ିଆକୁ ନେଇଗଲେ ।

ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ରତ୍ନାକର ବୁଝି ପାରିଲା ଯେ ସାଧୁଙ୍କର ଆଲୌକିକ ଶକ୍ତି ରହିଛି । ରତ୍ନାକର ଭବିଷ୍ୟ, ସାଧୁଙ୍କୁ ତୁଷ୍ଟ କରି କିଛି ଆଲୌକିକ ଶକ୍ତି ପାଇଗଲେ

ଭଲ ଦୁଃଖିନୀ । ସେ ସାଧୁଙ୍କର ସେବା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଦୁଇମାସ ପରେ ଦିନେ ସେ ସାଧୁଙ୍କୁ କହିଲା, “ମହାଶୟ, ଆପଣ ଇଚ୍ଛା କରିବା ମାତ୍ରେ ଖାଦ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରି ପାରୁଛନ୍ତି । ବାଘ ଗାଈ ଆପଣଙ୍କ ସ୍ଥଳ ମାଡ଼ୁ ନାହାନ୍ତି । ଆପଣଙ୍କର ଏ ଶକ୍ତିର ରହସ୍ୟ ମୋତେ ବତାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।”

ସାଧୁ ଅଳ୍ପ ହସିଦେଲେ; କିନ୍ତୁ କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ ।

ରତ୍ନାକର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ନ ହରାଇ ସେଠାରେ ରହିଲା ଓ ପୁଣି ସାଧୁଙ୍କୁ ଏକା ନିବେଦନ କଲା । ସାଧୁ ପୁଣି ହସିଦେଇ ତୁମ୍ଭ ରହିଗଲେ ।

ଏଥର ରତ୍ନାକରର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ତ୍ୟାଜ୍ୟ ଘଟିଲା । ସାଧୁ ଧ୍ୟାନରେ ବସିଥିବା ବେଳେ ସେ ହଠାତ୍ ପାଟି କରି ହୋଧରେ ତାଙ୍କୁ ଗାଲିଗୁଲୁଜ୍ଜ କଲା ଓ ସେ ସାଧୁଙ୍କ ପ୍ରତି ଅକଥ୍ୟ ଶ୍ରାପ ପ୍ରୟୋଗ କଲା ।

ସାଧୁ ଆଖି ଖୋଲି ତା’ ଆଡ଼େ ଅନାଇ ଦେବା ମାତ୍ରେ ସେ ତୁମ୍ଭ ହୋଇଗଲା, କିନ୍ତୁ ସେ ଦେଖିଲା, ତା’ କଳେବର ହମେ ବଡ଼ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ସରୋବର ଥିଲା । ସେଥିରେ ନିଜ ରୂପେ ପ୍ରତିଫଳନ ଦେଖି କାବା ହୋଇଗଲା । ସେ ଗୋଟିଏ ଶ୍ଵାସ ବନି ଯାଇଥାଏ ।

ସେ ଫେରି ଆସି ସାଧୁଙ୍କ ପାଦତଳେ ଲେଟିଯାଇ କହିଲା, “ଇଏ ହେଲା କ’ଣ?”

“ବାପା, ମୁଁ ଧ୍ୟାନସ୍ଥ ଥିବା ବେଳେ ତୁ
ରାସ୍ତାରେ ଭଲ ବ୍ୟବହାର କଲ । ତେଣୁ ତୋ
ଚେତେବ ରାସ୍ତାରେ ଭଲ ହୋଇଗଲା । ମୁଁ
କ’ଣ କରନ୍ତି?” ସାଧୁ କହିଲେ ।

“ମହାନ୍ତ! ମୋ ଦୁଷ୍ଟତା ଫଳରୁ ଏପରି
ହେଲା । ମୋର କୌଣସି ମହତ୍ତ୍ୱ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ବା ନଥିଲା । ତୁଜା ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ଏଠି ରହିଥିଲି ।
କିନ୍ତୁ ଏ ଦଣ୍ଡରୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇବ କିପରି?”
ରତ୍ନାକର ବିକଳ ଭାବରେ ପଚାରିଲା ।

ସାଧୁ କହିଲେ, “ତୋ ଆକାର ସିନା
ରାସ୍ତାରେ ଭଲ ହୋଇଛି, କିନ୍ତୁ ତୋ ଶକ୍ତି
ଓ ସ୍ୱଭାବରେ ତୁ ମଣିଷ ଭଳି ରହିବୁ ।
ଯେଉଁଦିନ ତୁ କୌଣସି ଭଲ କାମ କରିବୁ,
ସେହିଦିନ ପୁଣି ନିଜରୂପ ଫେରି ପାଇବୁ ।”

ରତ୍ନାକର ଦୌଡ଼ ଦୌଡ଼ ସେ ବଣର
ଗୋଟାଏ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲା ଓ
ସେଇଠାରେ ରହିଲା । ତା’ ସ୍ୱଭାବ ରାସ୍ତାରେ
ଭଲ ହୋଇ ନଥିବାରୁ ସେ ଖାଇବା ପିଇବାରେ
ବଡ଼ ହଇରାଣ ହେଲା । ଥରେ ଏକାଧିକମେ
ସେ ତନିଦିନ ଯାଇ କିଛି ଖାଇବାକୁ ପାଇଲା
ନାହିଁ । ବିରାଟ ଦେହ । ଭୋଗରେ ତେଣୁ
ସେ ଛଟପଟ ହୋଇ ଶାବିଲା, ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋ
ଗୁମାସ୍ତା ବାହାର ଯାଇ ଯେଉଁ ପ୍ରାଣୀକୁ
ଦେଖିବ, ତାକୁ ଖାଇ ପକାଇବ ।”

ସେ ବାହାର ଆସିବା ବେଳକୁ ସେ ବଣ
ସମ୍ମୁଖରେ ବାରସେନ ନାମକ ଜଣେ ସାହସୀ

ଯୁବକ ଯାଉଥିଲେ । ରତ୍ନାକର ତାଙ୍କ ଆଡ଼େ
ହେଉଛି ଆସିବା ମାତ୍ରେ ବାରସେନ ତରବାଣ
ବାହାର କରି ତାକୁ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହୋଇଗଲେ ।

“ତମର ସାହସ ତ ବହୁତ ଦେଖୁଛି!
ରାସ୍ତାକୁ ଦେଖି ବି ଭୟ କରୁନାହିଁ!”
ରତ୍ନାକର କହିଲା ।

“ଭୟ କରିବାର ହୋଇଥିଲେ ମୁଁ ଏ
ବଣରେ ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତି କାହିଁକି? ଏହିଭଳି
କୌଣସି ଦୁଃସାହସୀକ ଅଭିଜ୍ଞତା ପାଇଁ ତ
ଏଠାକୁ ଆସିଛି!” ବାରସେନ କହିଲେ ।

“ଧୁରେରେ!” କହିଲା ରାସ୍ତାରେ ରତ୍ନାକର ।

“କ’ଣ ହେଲା?” ବାରସେନ ପଚାରିଲେ ।

“ତମଭଳି ସାହସୀ ଯୁବକକୁ ମୁଁ ଆହମଣି କରିବି ନାହିଁ । କଲେ ବି ଦୁଏତ ବଳରେ ପାରିବି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୋର କାହାକୁ ହେଲେ ଖାଇବା ଦରକାର । ଗୋଟାଏ ଭରୁ ଦୁବଳିଆ ଲୋକ କାହୁଁ ମିଳିବ?”

“ତମେ ଶୁଣସ । ବଳରେ ମୋତେ ପାରିବି ନାହିଁ ବୋଲି କାହିଁକି ଭୀଷଣ?”

ରତ୍ନାକର ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ହସିଲା ଓ ତା’ ଇଚ୍ଛାସଂକଳ୍ପ କହିସାରି ପଚାରିଲା, “ଏଥର କହିଲ, ଭରୁଟାଏ କାହୁଁ ପାଇବି!”

ଶରସେନ କହିଲେ, “ଏ ଦୁନିଆରେ ଭରୁକର ଅଭାବ ନାହିଁ । ତେବେ ଏ ବଣରେ ବସି ରହିଲେ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଭେଟିବ,

ମେମାନେ ଭରୁ ହୋଇ ନହେବେ । ଭରୁମାନେ ଏ ମୂଲକକୁ ଆସିବା କଥା ଦୁହେଁ ।”

ଦୁହେଁ ଦୁହିଁକଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଲେ । ରତ୍ନାକର ଗୋଟାଏ ଗାଁରେ ଯାଇ ଯାହା ଯାହା ସେତେବେଳକୁ ସଞ୍ଜ ହୋଇ ଆସୁଥାଏ । ସେ ହରିହର ନାମକ ଜଣେ କ୍ଷୀକୋୟ ଲୋକକୁ ଦେଖି ତା’ ଆଡ଼େ ଲଂଘ ଦେଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଦେଖିଲା, ସେ ଲୋକଟି ମୃତ୍ୟୁରେ ତଳେ ବି ଭୟର ଚିହ୍ନ ନାହିଁ ।

“ତମେ ମୋତେ ଦେଖି ଭୟ କରୁନାହିଁ?” ଶୁଣି ରତ୍ନାକରକୁ ପଚାରିଲା ।

“ନା ତ; ମୁଁ ଭୀଷଣ ଏହିକ୍ଷଣି ବଣ ଭିତରୁ ଗୋଟାଏ ବାଘ ବା ଦାନବ ଆସି ମୋତେ ନେଇ ଯାଆନ୍ତା କି! ତାହାହେଲେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ତାଡ଼ନାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଯା’ନ୍ତି ।” ହରିହର କହିଲା ।

“ଧୁଡ଼େରେ!”

“କ’ଣ ହେଲା?” ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ହରିହର ପଚାରିଲା ।

“କ’ଣ ଆଉ ହେବ! ମୋତେ ଅନାଦାରରେ ମରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଦେଖୁଛି । ମୁଁ ସାହସୀ ଲୋକଙ୍କୁ ଖାଇ ପାରିବି ନାହିଁ । ଆଜ୍ଞା, କହିଲ, ଏ ଗାଁରେ ଭରୁ କେହି ଅଛି?”

“ନିଶ୍ଚୟ! ଦୁଲ୍ଲଭ ଗୌଧୁର ତ ହେଉ ନାମ ପଡ଼ିଲେ ଭୟରେ କମ୍ପୁଥାଏ ।” ହରିହର କହିଲା ।

ରତ୍ନାକର ଯାଇ ଦୁଲଲ ଗୌଧୁର
କୋଠରୀ ଭିତରେ ପଶିଲା ।

ଦୁଲଲ ଗୌଧୁର ରତ୍ନାକରକୁ ଦେଖି କହିଲେ,
“ଆସ, ବନ୍ଧୁ, ଆସ । ଜୀବନ ଦୁର୍ବିଷଦ
ହେଲାଣି । ଯେତେ ଔଷଧ ଖାଇଲେ ବି ରୋଗ
ଭଲ ହେଉନାହିଁ । ଏଇନେ ଝାଡୁଥିଲି, ମୃତ୍ୟୁ
ଆସି ମୋ ଯନ୍ତ୍ରଣାର ଅବସାନ କରନ୍ତା କି!”

“ଧୂରରେ! ତମ ଗାଁରେ କ’ଣ ଜୀବନ
ପ୍ରତି ମୋହ ଥିବା ଲୋକ ଜମାରୁ ନାହାନ୍ତି?”
ରତ୍ନାକର ରତ୍ନାକର ବରକୁ ହୋଇ ପଚାରିଲା ।

“କିଛିଟି ଅଛନ୍ତି । ଆମ ବୈଦ୍ୟ ମହେନ୍ଦ୍ର
ମିଶ୍ର ମୋର ରୋଗ ଭଲ କରୁନାହିଁ କାହିଁକି?
କାରଣ ମୁଁ ବୈଶିଦ୍ଦ୍ୟ ଘୋରିଲେ ସେ ବୈଶି
ଉପାର୍ଜନ କରିବ ।” ଦୁଲଲ ଗୌଧୁର କହିଲେ ।

ସେତେବେଳକୁ ରତ୍ନାକର ଗୌଧୁରକୁ ଡାକି
ସେଇ ଲାଗିଲାଣି । ସେ ଯାଇ ସିଧାସଳଖ
ପହଞ୍ଚିଲା ମହେନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର ଘରେ । କିନ୍ତୁ ମହେନ୍ଦ୍ର
ମିଶ୍ରର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ସେ କାବା ହୋଇଗଲା ।
ହଠାତ୍ ତାଙ୍କର ସୁନା ଚେକାମାନ ଗୁରୁ
ହୋଇ ଯାଇଛି । ରତ୍ନାକର ଦେଖି ସେ କହିଲେ,
“ଯଦି ମୋ ସାରା ଜୀବନର ପରିଶ୍ରମ ବୁଆଟଲା,
ତେବେ ଏ ଜୀବନ ରଖି ଲଭ କ’ଣ? ମୋତେ
ଶୀଘ୍ର ଖାଇ ପକାଅ ।”

ରତ୍ନାକର କହିଲା, “ଜୀବନ ପ୍ରତି ଯା’ର
ମୋହ ନାହିଁ, ତାକୁ ଖାଇବାକୁ ମୋତେ
ଅଶାନ୍ତି ଲାଗିବ । ତୁମ ଗାଁରେ କ’ଣ ଏପରି

କେହି ଲୋକ ନାହିଁ ଯିଏ ଜୀବନ ପ୍ରତି ଅତ୍ୟନ୍ତ
ମୋହାସକ୍ତ?”

“ଅଛି । ସିଏ କୃପଣ ମହାଜନ ଜୟ
ପ୍ରଧାନ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ମୋହ ଯେ ରୁଁ ସେ ସେଭଳି
ହୋଇଛି ।”

ରତ୍ନାକର ଯାଇ ଜୟ ପ୍ରଧାନ ଆଗରେ ଠିଆ
ହେଲା । ଜୟ ପ୍ରଧାନ ତମକି ଉଠିଲା । ରତ୍ନାକର
ବୁଝିଲା, ଏଥର ସେ ଉପଯୁକ୍ତ ଶାଦ୍ୟ ପାଇଛି ।

“ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ଦେବତାଙ୍କୁ ଡାକିନିଅ ।” ରତ୍ନାକର କହିଲା ।

“ରତ୍ନାକର! ଗୋଟାଏ ଦିନ ଅପେକ୍ଷା
କର । ଗୋଟାଏ ଲୋକ ମୋଠୁଁ ଦଶହଜାର
ଟଙ୍କା କରଜ ନେଇଥିଲା । ସୁଧ ସହ କାଲି

ଫେରାଇବ । ମୁଁ ଆଜି ମଲେ ସେ ଟଙ୍କା ଆଉ ସେ ଦେବ ନାହିଁ ।” ଜୟ ପ୍ରଧାନ କାକୁସ୍ଥ ଭାବରେ କହିଲା ।

“ତମେ ପାଗଳ ନା କ’ଣ? ତମକୁ ମୁଁ ଖାଇଲେ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରି ଲଭ କ’ଣ ହେବ?” ରାକ୍ଷସ ପଚାରିଲା ।

ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ ଜୟ ପ୍ରଧାନ କିଛି କହି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

“ଆଜ୍ଞା ହେଉ, ତୁମକୁ ଛଡ଼ି ଦେବ । କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଗୋଟାଏ ଦାତବ୍ୟ ଚକିତ୍ରାଳୟ ଓ ଗୋଟିଏ ମନ୍ଦିର ତିଆରି କର ।” ରାକ୍ଷସ ତାକୁ କିଛି ଭଲ କାମ କରିବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେଲା ।

“ନା, ନା, ନା, ନା । ମୁଁ ସେତେ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବି ନାହିଁ ।” ମହାଜନ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ଜଣାଇଦେଲା ।

“ତେବେ ତୁମକୁ ଖାଇବି ।” ରାକ୍ଷସ ଧମକ ଦେଲା । “ଯଦି ଖାଇବ ତ ଖାଅ । କିନ୍ତୁ ଟଙ୍କା ମୁଁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବି ନାହିଁ ।”

“ତୁମର ଜୀବନ ପ୍ରତି ମୋହ ନାହିଁ?” ରାକ୍ଷସ ପଚାରିଲା ।

“ସେକଥା ମୁଁ ଜାଣେ ନା । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବି ନାହିଁ ।” ରୋକଠୋକ୍ ଜୟ ପ୍ରଧାନ ଜଣାଇଦେଲା ।

“ଧୁଡ଼େରେ!” ରାକ୍ଷସ ତାକୁ ଛଡ଼ି ଚାଲିଗଲା । ସେ ଭାବିଲା ଏ ଗାଁରେ ଜୀବନ ପ୍ରତି ମୋହ ଥିବା ଲୋକ ମିଳିବେ ନାହିଁ ।

ଗାଁ ବାହାରେ ସେ ଦେଖିଲା, ହଫ୍ଟର ତାକୁ ଦେଖି ଦୌଡ଼ି ପଳାଉଛି । ରାକ୍ଷସ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ତାକୁ ଧରି ପକାଇଲା । ହରିହର ନେତୃତ୍ୱ ହୋଇ କହିଲା, “ରାକ୍ଷସଟି, ମୋତେ ଛଡ଼ି ଦିଅ । କଥା କ’ଣ କି, ଦୁଲଲ ଗୌଧୁ ମୋତେ ତାଙ୍କ ବିଧି ବାହା ଦେବେ । ଫଳରେ ମୁଁ ତାଙ୍କର ସବୁ ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇବି ।”

ସତ ମିଛ ବୁଝିବା ପାଇଁ ରାକ୍ଷସ ଦୁଲଲ ଗୌଧୁ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଦୁଲଲ ଗୌଧୁ କହିଲା, “ଭାଇ ରାକ୍ଷସ, ଗତ କାଳ ରାତିରେ ବୈଦ୍ୟ ଭଲ ଔଷଧ ଦେଲେ । ମୁଁ ଆଜି ବହୁତ ସୁସ୍ଥ । ମୋତେ ବଞ୍ଚିବାକୁ ଦିଅ ।”

ରାକ୍ଷସ ଯାଇ ବୈଦ୍ୟ ଘରେ ପହଞ୍ଚି ଥିଲେ,
ରାଜାଙ୍କ ସିପାହୀମାନେ ଗୌର ଧରିବା ସଙ୍ଗେ
ସଙ୍ଗେ ତା'ର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସୁନାକୋ ଉଦ୍ଧାର
କରି ପାରିଛନ୍ତି । ସେ ଖୁସି । ତା'ର ବି
ଆଉ ମରବାର ବାସନା ନାହିଁ ।

ରାକ୍ଷସ ରାକ୍ଷସ ଛୁଆରେ ମୁଢ଼ା ହୋଇ
ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା । ବୈଦ୍ୟଙ୍କ ହେପାଜତରେ
ତା' ଡେଇଁ ଫେରିବା ବେଳକୁ ସେ ଆଉ
ରାକ୍ଷସ ହୋଇ ନାହିଁ, ମଣିଷ ରତ୍ନାକରର
ରୂପ ଫେରି ପାଇଲଣି । ବୈଦ୍ୟଙ୍କ ବିସ୍ମୟ
ଦେଖି ରତ୍ନାକର ତାଙ୍କୁ ସବୁ କଥା କହିଲା ।
ବୈଦ୍ୟଙ୍କ ଘରେ ଦୁଇଦିନ ରହି ଖାଇପିଇ
ସୁସ୍ଥ ହୋଇ ନିଜ ଘରକୁ ଫେରିଗଲା ।

ବେତାଳ ଟିକିଏ ତୁମ୍ଭ ରହି କଣ୍ଠସ୍ୱର ଡାକ
କରି ପଚାରିଲା, “ରାଜା! ରାକ୍ଷସ ଜୀବନ ପ୍ରତି
ମୋହଥିବା ଶୁଭକୁ ଖାଇବା କଥା । ସେଭଳି
ଶୁଭକାର ଲକ୍ଷଣ ଦ୍ୱିତୀୟ ସାକ୍ଷାତରେ ତମଙ୍କ
ଘରରେ ସେ ଦେଖିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ସେ

ନି କି ରକ୍ଷା କରୁଛନ୍ତି? ସବୁ କହିଦିଅନ୍ତୁ ତମ ଘର
ଭଲ କାମ କଲେ ସେ ମଣିଷ ରୂପ ଫେରି
ପାଇବ । ସେପରି କିଛି ନକରି ବି ସେ ମଣିଷ
ବନିଗଲା କିପରି? ରାଜା! ପଚାରିଲେ ମୋ
ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ । ଉତ୍ତର ଦେବର କେ
ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଯଦି ନୀରବ ରହିବ, ତେବେ
ତମ ଗୌର ହେବ ସୁନ୍ଦରୀତ ।”

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟ ଭଲସ୍ୱ ନକରି ରାଜା ବିଚିତ୍ର
କହିଲେ, “ରତ୍ନାକର ସିନା ଅକାରରେ ଦକ୍ଷିଣ
ବନିଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତା' ସ୍ୱଭାବରେ ସୁରତା
ନଥିଲା । ତେଣୁ ସେ କାହାକୁ ଖାଇପିଇ
ନାହିଁ । ପ୍ରବଳ ଛୁଆ ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ ଯେ ପ୍ରବୃତ୍ତି
ସମ୍ବରଣ କରି ରହି ପାରିଲା, ଏହାହିଁ ହେଲା
ତା'ର ଭଲ କାମ । ଫଳରେ ସେ ମଣିଷ
ରୂପ ଫେରି ପାଇଲା ।”

ରାଜାଙ୍କ ମୌନ ଭଙ୍ଗ ହେବା ମାତ୍ରେ ବି
ସହ ଶବ୍ଦପିତ ବେତାଳ ଯାଇ ପୁନଃପୁ ବୃକ୍ଷ
ତାଳରେ ଝୁଲି ପଡ଼ିଲା । (କଲିତ)

କଳାକାର

ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପରେ, କଳାକାର ଦେବାନଙ୍କର ଧାରଣା ଥିଲା, ରାଜା କି ବା ଶିଳ୍ପୀ କିଛି ବୁଝନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଦିନେ ରାଜା ଦେବାନଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଜଣେ ଭଲ ଚିତ୍ରକର ତୁମ୍ଭାକାଲି !”

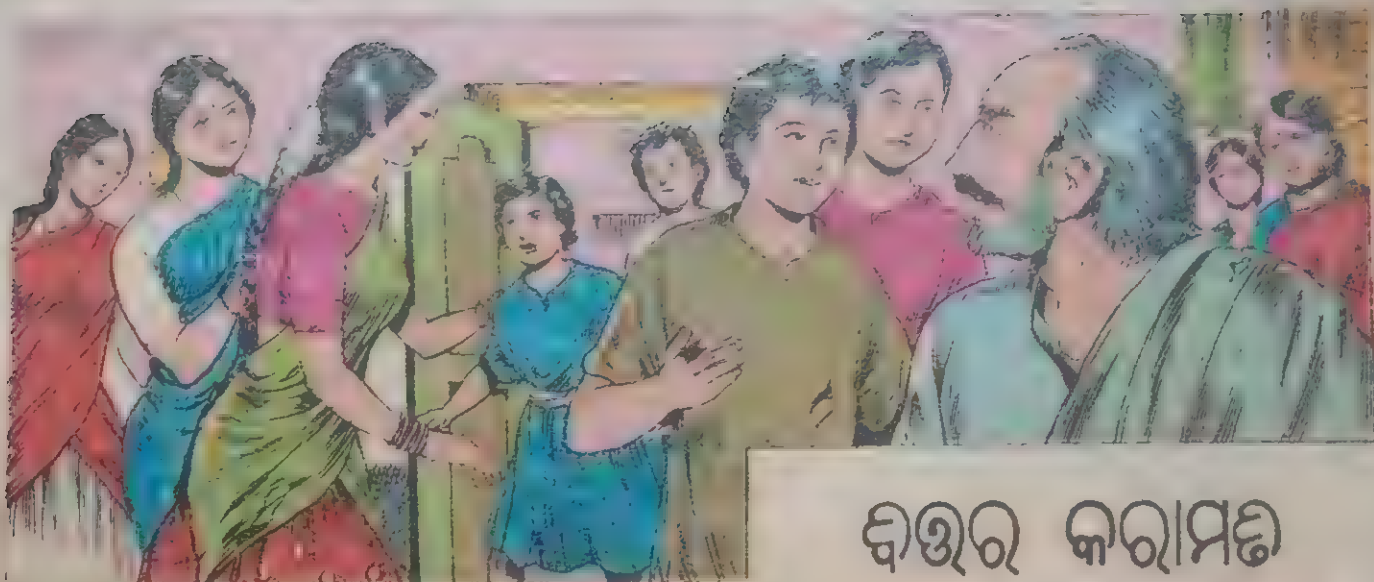
ଦେବାନ ଚିତ୍ରକରକୁ ଘୋଷଣାକରି କହିଲେ, “ଶୁଣ ରାଜା, ଆମ ରାଜା କଳାକାର ଅଟେ, ବୁଝନ୍ତି ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ତମକୁ କ’ଣ କହିବେ ଜଣା ନାହିଁ । ମୋତେ ମୂଳ ବୁଝିବ ନାହିଁ ।”

ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଚିତ୍ରକର ଦେବାନଙ୍କୁ କହିଲେ, “ମହାଶୟ, ଆମର ଆଗଣୀଙ୍କ ରାଜାଙ୍କ ଚରଣର ଚ ଅକ୍ଷର ବୁଝନ୍ତି ନାହିଁ । ରାଜାଙ୍କ କଳା ଜ୍ଞାନ ଅସାଧାରଣ । ସେ ତାଙ୍କ ନଅରରେ ଯଦି ସୁଦୃଶ୍ୟ ଅମୂଲ୍ୟ ଚିତ୍ରମାନଙ୍କୁ ପରିସ୍କାର କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ କୌଣସି ସାଧାରଣ ଲୋକ ଦ୍ଵାରା ତାହା ନକରି ସେ ଜଣେ ଚିତ୍ରକର ଦ୍ଵାରା ତାହା କରାଇଥିବାର କାରଣ ସାଧାରଣ ଲୋକଟିଏ ସେସବୁର ମୂଲ୍ୟ ନ ବୁଝି ହୁଏତ ସେସବୁ ଘଷାମଜା କରି ନଷ୍ଟ କରି ଦିଅନ୍ତା । ରାଜା ପୁଣି ନିଜେ ମୋ ସହ କାନ୍ଦ ମିଳାଇ ସେ କାମ କରୁଥାନ୍ତି ଓ ପ୍ରତିଟି ଚିତ୍ରର ଖର୍ଚ୍ଚଟିକୁ ଗ୍ରହଣ କରୁଥାନ୍ତି ।”

ଦେବାନ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଓ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ ।

ବିଭିନ୍ନ କରାମତି

ଧରମ ଦାସ ସହରରେ ଭଡ଼ା ଘରେ ରହୁଥାଏ । ତରିଶ ବର୍ଷ ତଳେ ଗାଁ ଗୁଡ଼ିକ ସହରକୁ ଗୁଜିର କରିବା ସକାଶେ ଆସିବା ବେଳେ ସେ କେତେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଥାଏ । ଦିନେ ସେ ବହୁତ ରୋଜଗାର କରିବ, କୋଠା କରିବ, ଇଟାଦି । କିନ୍ତୁ ସେସବୁ ସ୍ୱପ୍ନ ସ୍ୱପ୍ନରେହିଁ ରହିଗଲା । ଏଣେ ପରିବାର ବଡ଼ ବଡ଼ ଗୁଲିଥାଏ । ତେଣେ ସେ ଗୁଜିରରେ ଯୋଗ ଦେବା ବେଳେ ଦରମା ଯେତକି ଥିଲା, ତାହାଠାରୁ ବଣେଷ ବେଶି ଆଉ ବଡ଼ ନଥାଏ । ଦରଦାମ କିନ୍ତୁ ହୁ ହୁ ବଡ଼ ଗୁଲିଥାଏ ।

ଧରମ ଦାସ ଯେତକି ପାଉଥାଏ, ସେଥିରେ କୌଣସି ମତେ ପରିବାର ଭରଣ ପୋଷଣ ହୋଇଯାଉଥାଏ । କିଛି ସାଇତା ରଖିବା ସମ୍ଭବପର ହେଉ ନଥିଲା । ଘରେ ଦୁଇଟି ବଡ଼ ବଡ଼ ଝିଅ । ସେମାନଙ୍କ ବାହାଘର ବସନ୍ତ

ଭାବିଲେ ଧରମ ଦାସର ମୁଣ୍ଡ ବୁଲେଇ ଦେଉଥିଲା । ସେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଭରସା କରି ସବୁ ଭୁଲି ଯାଉଥିଲା ।

ହଠାତ୍ ଗାଁରୁ ଖବର ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା, ତା' ବୁଢ଼ା ବାପା ମା ଉଦ୍‌ଦେ ବେମାର ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ସହରକୁ ନେଇ ଆସି ସେମାନଙ୍କ ଚିକିତ୍ସାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । କିନ୍ତୁ ସେପାଇଁ ବହୁତ ଟଙ୍କା ଦରକାର । କିପରି ସେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ଭବପର ହେବ ?

ଘର ଗଛପଟେ ଧରମ ଦାସ ଦୁଃଖ କରି ତା' ସ୍ତ୍ରୀକୁ କହିଲା, “ମୁଁ ଏଡ଼େ ହତଭାଗୀ, ଏତେ ବର୍ଷ ଗୁଜିର କରି ମଧ୍ୟ ଆଜି ବାପାମା'ଙ୍କ ଶେଷ ଅବସ୍ଥାରେ ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି ଉପକାର କରି ପାରୁନାହିଁ !”

“କ'ଣ ଆଉ କରନ୍ତୁ ? ଆମେ ତ ଜାଣିଛୁଣି ସେମାନଙ୍କୁ ହତାଦର କରୁନାହିଁ !”

ଦଇବ ଆମକୁ ଶରଦ କରି ରଖିଛି । ଆମେ ଇଚ୍ଛା କଲେ କ'ଣ ଅବସ୍ଥା ବଦଳାଇ ଦେଇ ପାରିବା?" ତା' ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲା ।

“ମୋର ପତ୍ନୀ ଘର ବା ଜମିଜମା ଖଣ୍ଡି ଏ ଆ'ନ୍ତା, ତେବେ ତାକୁ ବନ୍ଧି କରିଦେଇ ମଧ୍ୟ ବାପା ମା'କୁ ଏଠାରେ ରଖି ସେବା ଶୁଣୁଣା କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେଭଳି କିଛି ମୋର ନାହିଁ । ସେମାନେ ଭାବୁଥିବେ, ଘୃଅ ସହରରେ ରହି ଆମକୁ ଭୁଲିଗଲା!” ଧରମ ଦାସ ଦୀର୍ଘନିଃଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ି କହିଲା । ଦୁହେଁ ଏହିପରି କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲେ । ସେମାନଙ୍କ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଶୁଣିଲେ ଗଛରେ ରହୁଥିବା ଜଣେ ଗନ୍ଧବ ଏବଂ ଜଣେ ଗନ୍ଧର୍ବ ।

ଗନ୍ଧବ କହିଲେ, “ବ'ସୁବକ, ଏମାନଙ୍କୁ ଆମେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା କଥା । ଏମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବଡ଼ ମହତ୍ତ୍ୱ । ତା' ଗଛ ଏ ଘରେ ସ୍ୱାମୀ ସ୍ତ୍ରୀ, ପିଲାପିଲି ସମସ୍ତଙ୍କ ଭିତରେ ବହୁତ ସନ୍ତୋଷ ଓ ବୁଝାମଣା ରହିଛି ।”

ଗନ୍ଧର୍ବ କହିଲେ, “ମୁଁ ବି ସେଇଆ ଭାବୁଛି । ଆଜି ରାତିରେ କିଛି ଧନ ସମ୍ପଦ ଏପରି ସ୍ଥାନରେ ଥୋଇଦେବା, ସକାଳେ ସହଜରେ ତାହା ସେମାନଙ୍କ ଆଖିରେ ପଡ଼ିବ ।”

ଏହାପରେ ଗନ୍ଧବ ଗନ୍ଧର୍ବ ଗୋଟାଏ ଥଳରେ କିଛି ସୁନା ମୁଣ୍ଡା ଭର୍ତ୍ତି କରି ତାହା କୁଅ ପାଖରେ ଥୋଇଦେଲେ ।

ଘୋର ବେଳକୁ ଧରମ ଦାସର ସ୍ତ୍ରୀ କୁଅକୁ ପାଣି କାଢ଼ିବାକୁ ଆସି ସେ ଥଳ ଦେଖି କୌତୁହଳ ବଶତଃ ତାହା ଖୋଲିଲା । ଭିତରେ ସୁନାମୁଣ୍ଡାମାନ ଦେଖି ସେ ବିସ୍ମୟ ଓ ଆନନ୍ଦରେ କିଛି ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇ ରହିଲା । ତା'ପରେ ଦୌଡ଼ିଯାଇ ତା' ସ୍ୱାମୀକୁ ଡାକିନେଇ ଆସିଲା ।

ଧରମ ଦାସର ଆନନ୍ଦ ବି କହିଲେ ନଷରେ । ଥଳକୁ ଘର ଭିତରକୁ ନିଆଗଲା । ଦୁହେଁ ତାକୁ ଗୋପନରେ ରଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ବି ସେମାନଙ୍କ ଆନନ୍ଦ ଏଡ଼େ ପ୍ରବଳ ହେଲା ଯେ ସେମାନେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସେ ଆବିଷ୍କାର କଥା ନ କହି ରହି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ଦୁଇ ପୁଅ ଶୁଣିଲେ ନାଚିଗଲେ ।

“ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମର ପ୍ରଥମ କାମ କ’ଣ ହେବ ସେଇଆ ଠିକ୍ କରିବା ଉଚିତ । ଗୋଟାଏ ବ୍ୟବସାୟ କରିବା । ତା’ହେଲେ ଟଙ୍କାପଇସା ବଢ଼ିବ ।” ବଡ଼ ପୁଅ କହିଲେ ।

“ବ୍ୟବସାୟରେ ତ ଶତ ବି ହୋଇପାରେ ! ନା, ଆମେ ସମସ୍ତେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭଲ ଭାବରେ ଖିଆପିଆ କରିବା ଓ ଆମେ ଦୁହେଁ କାଶୀ ଯାଇ ବିଦ୍ୟାର୍ଜନ କରିବା । ଟଙ୍କା ଆଜି ଅଳ୍ପ ବାଲି ନଥିବ । କିନ୍ତୁ ବିଦ୍ୟା ଥରେ ଅର୍ଜନ ହେଲେ ସବୁଦିନେ ଆମର ହୋଇ ରହିଥିବ ।” ସାନ ପୁଅ କହିଲେ ।

“ତମେ ପିଲାଗୁଡ଼ା କ’ଣ ଜାଣିଛ ? ମୁଁ ଜୀବନ ସାରା ଖାଲି ଅଳଙ୍କାର ଦେଖୁଛି—

ଅଳ୍ୟା ପୁଅ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦେହରେ । କିନ୍ତୁ କେବେ ଗୋଟାଏ ହେଲେ ଭଲ ଅଳଙ୍କାର ପିନ୍ଧିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇ ନାହିଁ । ମୁଁ ଯେ ଅଳଙ୍କାର ପିନ୍ଧିବା ପାଇଁ ଲୋଭ କରୁଛି, ତାହା ନୁହେଁ । କଥା କ’ଣ କି, ସୁନାକୁ ଅଳଙ୍କାର ରୂପେ ପିନ୍ଧିଲେ ସୁନ୍ଦର ବି ଦିଶିବ, ସୁନା ବି ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ନଯାଇ ରହିବ ।” ଧରମ ଦାସର ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ ।

ଧରମ ଦାସ କହିଲେ, “ତମମାନଙ୍କର ବୁଦ୍ଧି ବିଶେଷ ନାହିଁ ଦେଖୁଛି । ପ୍ରଥମେ ଗୋଟାଏ ଭଲ ଘର କିଛି ପକାଇବା ଦରକାର । କିଛି ଜମିବାଡ଼ି ମଧ୍ୟ । ଏତକ ମିଳି ସାରିଲେ ଚେଷ୍ଟିକ ବେପାର କର ବା ଯାହା କର !”

ଧରମ ଦାସର କଥା ଧୂଆଁ ପିଆଜର ଲାଜୁର ପକ୍ଷର ଦେଇ ନାହିଁ । ସେମାନେ ନାହିଁ ନାହିଁ ମତରେ ଅଟେ ରହୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମତରେ ଶେଷରେ ପରଶ୍ରାମ ଦେଲେ । ସେ ଦୁଇଜଣ ଶେଷରେ ଠିଆ ହୋଇଥାନ୍ତୁ ସିନା, କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ବାହାଘର କଥା କାହାର ମନକୁ ଆସୁନାହିଁ । ସେମାନେ ମନେ ମନେ ବଡ଼ ଦୁଃଖ ଅନୁଭବ କରୁଥାନ୍ତି ।

ଧରମ ଦାସ ଥିଲେ ଫିଟାଇ କହିଲେ, “ଦେଖେ କେତେ ସୁନା ଅଛି !”

କିନ୍ତୁ ସୁନା କାହିଁ ? ତାହା ବଦଳରେ ଥିଲେ ମାଟଗୋଡ଼ ଉଠି ହୋଇଥିଲା । ଗନ୍ଧକ ଓ ଗନ୍ଧକୀ ଅଦୃଶ୍ୟ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କ ଝଗଡ଼ା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଓ ଘରୁଥିଲେ, “ହାୟ, ଏତେଦିନ ଯେଉଁ ପରିବାର ଭିତରେ ଏତେ ସନ୍ତୋଷ ଥିଲା, ସାମାନ୍ୟ ଧନ ସେ ସନ୍ତୋଷକୁ ଘଟି ଦେଲା !”

କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ସୁନାକୁ ବଦଳାଇ ଦେଲେ ନାହିଁ ।

ଧରମ ଦାସ ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଦେଇ ବସିଲେ । ହା’ ହା’ କାହିଁ । ସୁଅ ଦୁଇଜଣ ମୁଣ୍ଡ ଚଳକୁ କରି ଠିଆ ହୋଇଥାନ୍ତୁ ।

ବଡ଼ ସିଆ କହିଲେ, “ବାପା, ଆମେମାନେ ଯେତେ ଅଧିକାରି, ତେଣୁ କାପା କେକେମା’ଙ୍କ ଅସୁବିଧା କଥା ଧୂଆଁପିଆଜର ଲାଜୁର ! ପ୍ରଥମେ ସିନା ସେମାନଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା କଥା ଚିନ୍ତା କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା !”

“ଠିକ୍ ମା, ଠିକ୍ କଥା କହିଲୁ !” ଧରମ ଦାସ କହିଲେ । ସେ ଏତେ କହିବା ମାତ୍ରେ ଥିଲେ ଭିତରେ ଥିବା ବସୁ ପୁଣି ଝଟକି ଉଠିଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ସୁନା ହୋଇଗଲା ।

ଧରମ ଦାସ ଓ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରେ ହସ ପୁଟିଲା । ଧରମ ଦାସ ସେହିଦିନ କୁଟି ନେଇ ବାପାମା’ଙ୍କୁ ଆଣିବା ସକାଶେ ଗାଡ଼ି ଧରି ଗାଁ ଅଭିମୁଖେ ଚାଲିଲେ ।

ଅପୂର୍ବ ସଙ୍କଟ

କାଶୀ ନଗରର ଗୋଟିଏ ପ୍ରାନ୍ତରେ ରହୁଥିଲେ ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ସେ ଦୂର ଦୁରନ୍ତର ଯାଇ ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରବଚନ ଶୁଣାଇ ଯତ୍ନକ୍ଷେପ ଆସୁ କରୁଥିଲେ । ସେହିଥିରେ ତାଙ୍କ ଛୋଟ ପରିବାର ଚଳୁଥିଲା ।

ଦିନେ ସେ ବଣ ଭିତର ଦେଇ ଘରକୁ ଫେରୁଛନ୍ତି, ହଠାତ୍ ଗୋଟିଏ ଚେତାବନୀ ଶୁଣିଲେ : “ତମେ ଯଦି ଆଜି ଘରେ ନ ପହଞ୍ଚିବ, ତେବେ ମରିବ । ଯଦି ଘରେ ପହଞ୍ଚିବ, ତେବେ ତମ ସ୍ତ୍ରୀ ମରିବ !”

ଏ ଅଭୁତ ସତର୍କବାଣୀ ଶୁଣି ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କର ହାଲୁକ ଶୁଖିଗଲା । ସେ ବଣ ଭିତରୁ କିପରି ଯଥାଶୀଘ୍ର ବାହାରିଯିବେ, ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରାୟ ଦୌଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ଯିବେ କୁଆଡ଼େ ? ଘରେ ପହଞ୍ଚିବା ମାତ୍ରେ ତ ସ୍ତ୍ରୀ ମରିବ । ଏ ସମସ୍ୟା ଉପରେ

ଚିନ୍ତା କରି ତାଙ୍କୁ ଲାଗିଲା ସତେ ଅବା ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଖରାପ ହୋଇଯିବ ! ସେ କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ଦିଶିଲେ ।

ସେ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦମୂଳେ ବନ୍ଦି ପଡ଼ି ଆକାଶ ପାତାଳ ଚିନ୍ତା କଲେ । ସେ ଚେତାବନୀ କଥା ପାଶୋରି ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । କିନ୍ତୁ ତାହା ସମ୍ଭବପର ହେଲା ନାହିଁ । ସେ କଣ୍ଠସ୍ଵର ଏଡ଼େ ଡାକ ଥିଲା ଯେ ବାରିମ୍ବାର ତାହା ତାଙ୍କ ମନ ଭିତରେ ପ୍ରତିଧ୍ଵନି ଚୋକ୍ତିଥାଏ । ତାକୁ ପାଶୋରିଦେବା ଯେତେବେଳେ ସମ୍ଭବ ହେଲା ନାହିଁ, ସେ ନିଜକୁ ଏଇଆ ବୁଝାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ଯେ ସେ ଚେତାବନୀ କୌଣସି ଦୁଷ୍ଟ କ୍ରିୟା ଉଚ୍ଚାରଣ କରିଥିଲା ; ତାଙ୍କୁ ଖାଲି ହଇରାଣ କରେ । ପାଇଁ । ସେଥିରେ ସତ୍ୟତା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏସବୁ ସ୍ଵଳ୍ପ ସତ୍ତ୍ୱେ ମନରୁ ଭୟ ଘୁଞ୍ଚିଲା ନାହିଁ ।

କଣ ଭବର ବାହାର ସେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଗ୍ରାମରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେତେବେଳେ ବୋଧହୁଏ ଜଣେ ସାଧୁ ରୂପେ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ରହୁଥାନ୍ତି । ସେହିନ ଗୋଟାଏ ଗଛ ମୂଳରେ ବସି ସାଧୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସଦୃଶଦେଶ ଦେଉଥିଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯାଇ ଶ୍ରୋତୁମନ୍ତ୍ରଣ ଭବରେ ଠିଆ ହେଲେ । ସେ ସାଧୁଙ୍କ ଉପଦେଶ ଶୁଣୁଥାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ମଣ୍ଡରେ କିଛି ପଶୁ ନଥାଏ । ସେ ସେପରିନ୍ତୁ ଆଚଙ୍କିତ ହୁଅନ୍ତି ।

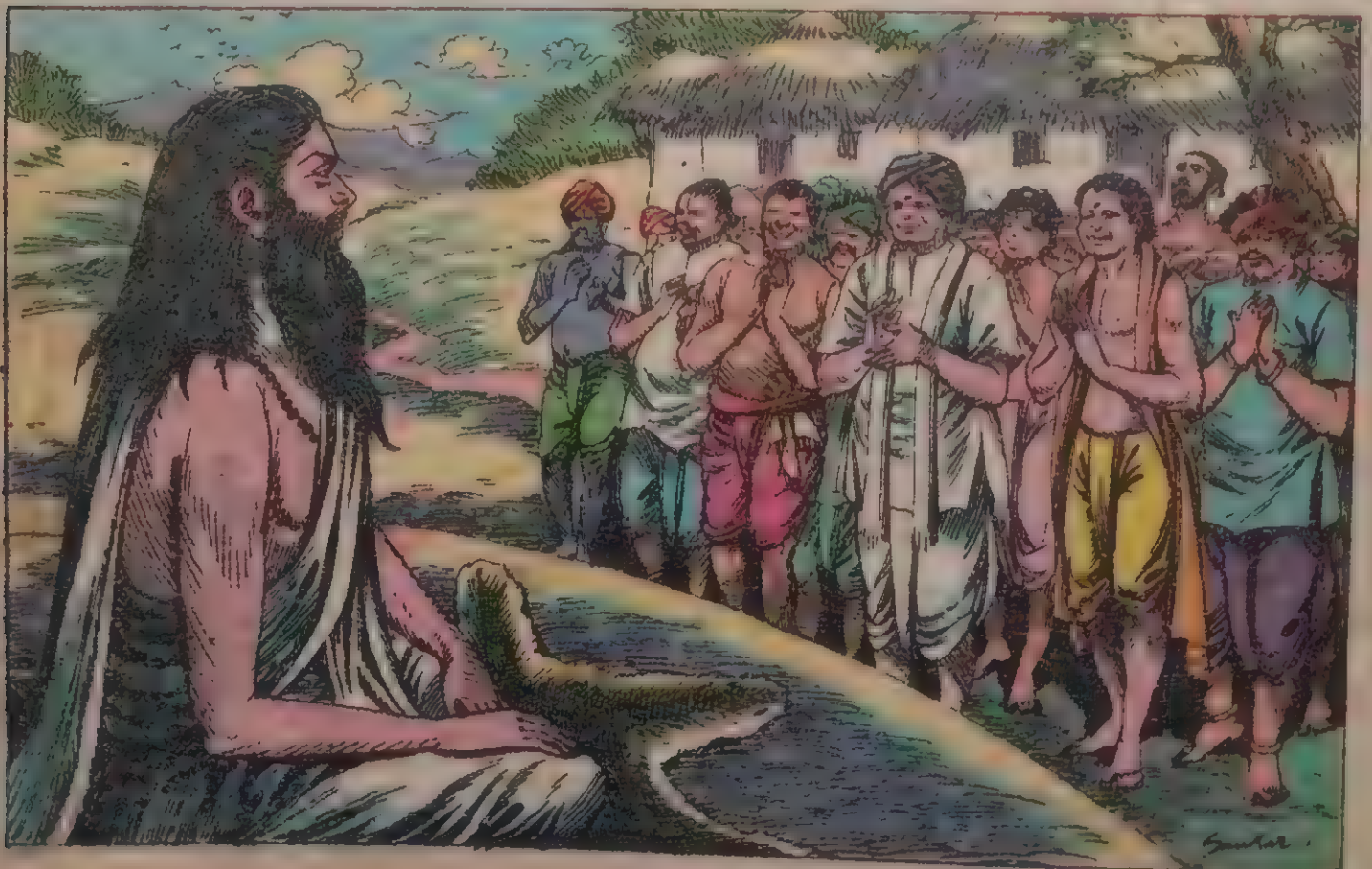
ସଭା ଶେଷ ହେଲା । ଲୋକେ ସାଧୁଙ୍କ ପ୍ରଶାମ କରି ବିଦାୟ ନେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ସ୍ଥାନର ଭଳି ଠିଆ ହୋଇଥାନ୍ତି । କୁଆଡ଼େ ଯାଉ ନଥାନ୍ତି କି କିଛି କହୁ ନଥାନ୍ତି ।

ସାଧୁ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ପାତ କଲେ । ତଥାପି ବ୍ରାହ୍ମଣ କିଛି ନ ଜାଣିଲା ପରି ଠିଆ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ସାଧୁ ଇଚ୍ଛିତରେ ତାଙ୍କୁ ପାଖକୁ ଡାକିଲେ ଓ ପଚାରିଲେ, “ତମେ ଏତେ ଚିନ୍ତିତ ଓ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ହେଉଛ କାହିଁକି?”

ବ୍ରାହ୍ମଣ ମେଢ଼ ପଡ଼ିଲେ । ତାଙ୍କର ଯେପରି ଚେତା ଫୋରି ଆସିଲା! ସେ ଧରେ ଧରେ ସାଧୁଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିଲେ । ସାଧୁଙ୍କ ମୁଖ-ମଣ୍ଡଳକୁ ଅନାଇ ତାଙ୍କ ମନରୁ ଅଧା ଚନ୍ଦ୍ର ଚାଲିଗଲା । ଦୟା ଓ କରୁଣାରେ ଭରା ସାଧୁଙ୍କ ଶୃଙ୍ଗାରୀରେ ସେ ଗଭୀର ସାନ୍ତ୍ବନା ପାଇଲେ ।

“କ’ଣ ତମର ସମସ୍ୟା?” ସାଧୁ ପଚାରିଲେ ।

ବ୍ରାହ୍ମଣ ସବୁ କଥା କହିଗଲେ ।
ମିଳନଭରା କଣ୍ଠରେ କହିଲେ, “ସାଧୁଜୀ,
ଆପଣ ମୋତେ ଏ ଅଧିକ ସମୟ କେଣି
ମତେ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ । ମୁଁ କରବ କ’ଣ?
ଘରକୁ ଯିବି ନା ନାହିଁ?”

ସାଧୁଜୀ ବୋଧସତ୍ତ୍ୱ ନିରବରେ କିଛି
ସମୟ ଚିନ୍ତା କରି ପଚାରିଲେ, “ଏ ସତକର୍ମକାଣୀ
ଶୁଣାଯିବା ପୂର୍ବରୁ ତମେ କ’ଣ କରୁଥିଲ?”

“ସାଧୁଜୀ! ମୁଁ ଗୋଟାଏ ଗଛମୂଳେ ବସି
ମୋ ଥଳରେ ଥିବା ଖାଦ୍ୟ ଖାଇ ବାଟ
ଗୁଲୁଥିଲି ।” ବ୍ରାହ୍ମଣ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

“ତମେ ଖାଇମାର ପାଣି ପିଇଲୁଟି? କାହିଁ
ତମ ପାଖରେ ପାଣି ପିଇବା ଭଲ କୌଣସି
ପାତ୍ର ତ ଦେଖୁନାହିଁ!” ସାଧୁ ପଚାରିଲେ ।

“ଆଜ୍ଞା, ପାଖରେ ଝରଣାଟିଏ ଥିଲା
ଖାଇମାର ଖୋଳାରେ ଯାଇ ପାଣି ପିଇଲି ।”
ବ୍ରାହ୍ମଣ କହିଲେ ।

“ଆଜ୍ଞା, ଥଳରେ ଯେତେ ଖାଦ୍ୟ ଥିଲା
ସବୁ ଖାଇଦେଲେ?”

“ନା, ଅଧା ଖାଇଥିଲି ।”

“ପାଣି ପିଇବାକୁ ଝରଣା ପାଖକୁ
ଗଲବେଳେ ଥଳଟି ସାଥରେ ଧରି ତୁମେ
ଯାଇଥିଲୁଟି?”

“ନା ଆଜ୍ଞା, ଥଳଟି ସେହି ଗଛମୂଳରେ
ଥିଲା!”

“ଥଳର ମୁହଁ ବନ୍ଦ କରି ଯାଇଥିଲୁ?”

ବ୍ରାହ୍ମଣ କିଛି ସମୟ ଚିନ୍ତା କଲେ ।
ଚା’ପରେ ସେ ମନେ ପକାଇ ପାରିଲେ ।

“ନା । ଖୋଲ ହଲ । ମୁଁ ମାଟି ପିଇିବାକୁ ଆସି ମୁହଁ ବନ୍ଦ କରି ଅଳଟ କାନ୍ଥରେ ପକାଇ ଘୁଣି ଚୁଲିବାକୁ ଲାଗିଲି ।”

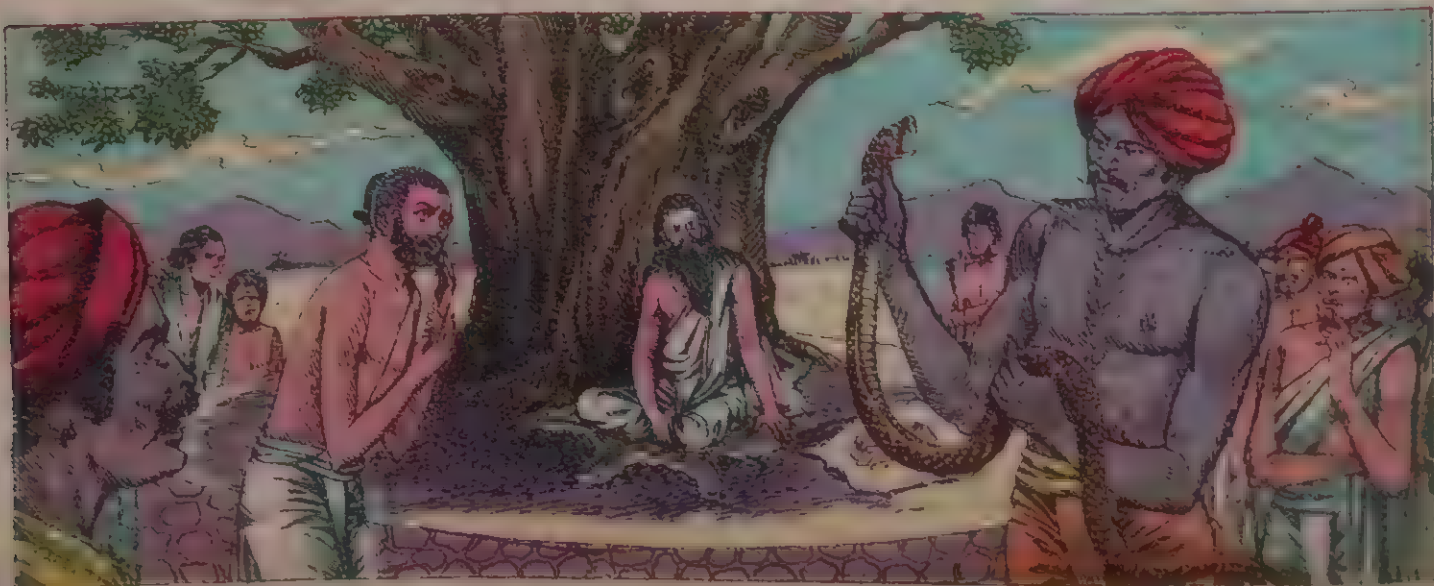
“ଅଳର ମୁହଁ ବନ୍ଦ କରିବା ପୁରୁଷ ତା’ ଭିତରକୁ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରିଥିଲା?” ବୋଧସହ ରୂପୀ ସାଧୁ ପଚାରିଲେ ।

“ନା ସାଧୁଜୀ, ଅଳ ଭିତରେ କ’ଣ ଥିଲା, ସେକଥା ତ ମୁଁ ଜାଣି । ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରନ୍ତି କାହିଁକି?” ବ୍ରାହ୍ମଣ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

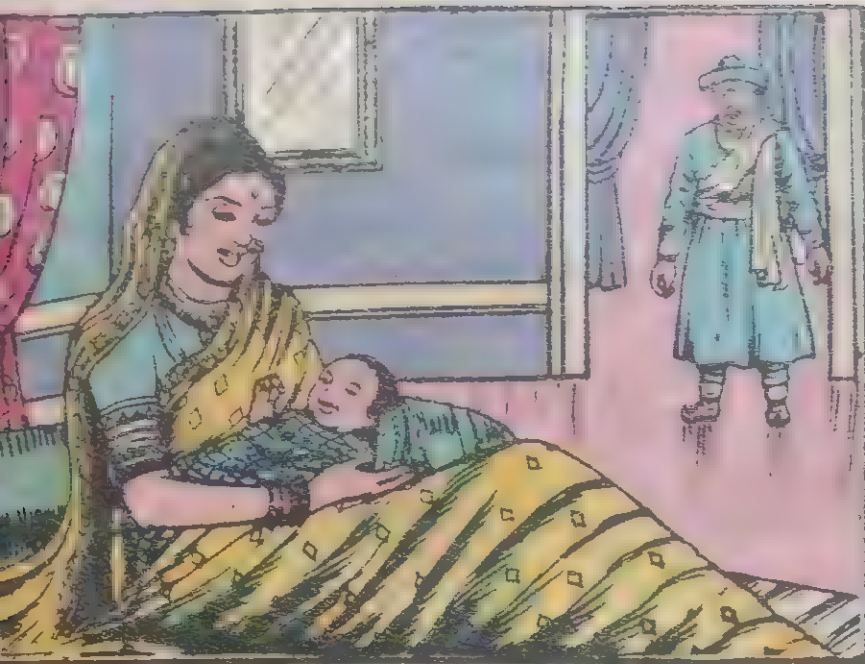
ବୋଧସହ ଘୁଣି ଆଖି ବନ୍ଦ କରି ବସିଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଅଳଟି କାନ୍ଥରୁ ବାହାର କରି ତଳେ ଥୋଇ ଦେବାକୁ କହିଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ତାହା କରିବା ଉତ୍ତର ସେ ଜଣେ ଚୁଣିଆକୁ ଡକାଇ କହିଲେ, “ଦେଖଲ ବାବୁ, ମୋର ଧାରଣା ଏହା ଭିତରେ ବସଧର ସର୍ପଟିଏ ରହିଛି !” ଚୁଣିଆ ଅଳ ସମୟ ଭିତରେ ଅଳ ଭିତରୁ ସାପଟିଏ ବାହାର କରି ଆଣିଲା । ସମସ୍ତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ।

ସାଧୁ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ କହିଲେ, “ତେବେବେଳେ ତମେ ଘାଣି ପିଇିବାକୁ ଘରଟା ପଶୁକୁ ଚାଲି, ସେତେବେଳେ ଏ ଘାଣି ମେ ଅଳରେ ପ୍ରବେଶ କଲା । ତମେ ଆସି ଅଳ ବନ୍ଦ କଲା । ଜଣେ ବୁଝ-ଦେବତା ଏହା ଦେଖିଥାନ୍ତି । ସେ ବୁଝିଲେ, ଯଦି ତମେ ଘରକୁ ନ ଯାଇ ଆଉ କେଉଁଠି ରହିବ, ତେବେ ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତ ଶାନ୍ତ୍ୟ ଶାନ୍ତବା ନିମନ୍ତେ ଅଳ ପିଟାଇବ । ସେତେବେଳେ ସାପ ଯୋଗୁଁ ମରିବ । ଯଦି ଘରକୁ ଯିବ, ତେବେ ଅଳରେ କ’ଣ ଅଛି ଜାଣିବା ପାଇଁ ତମ ସ୍ତ୍ରୀ ଅଳଟି ପିଟାଇବେ ଓ ସାପ ଯୋଗୁଁ ମରିବେ । ଏହାହିଁ ତାଙ୍କ ସତକବାଣୀର ମର୍ମ । ଏଥର ଘରକୁ ଯାଇପାର । କିଛି ଭୟ ନାହିଁ ।”

ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାଧୁଙ୍କୁ କି ଭାଷାରେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବେ, ତାହା ବୁଝିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଲୋକେ ସାଧୁଙ୍କର ଜ୍ଞାନବୃଦ୍ଧି ଦେଖି ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ କଲେ ।

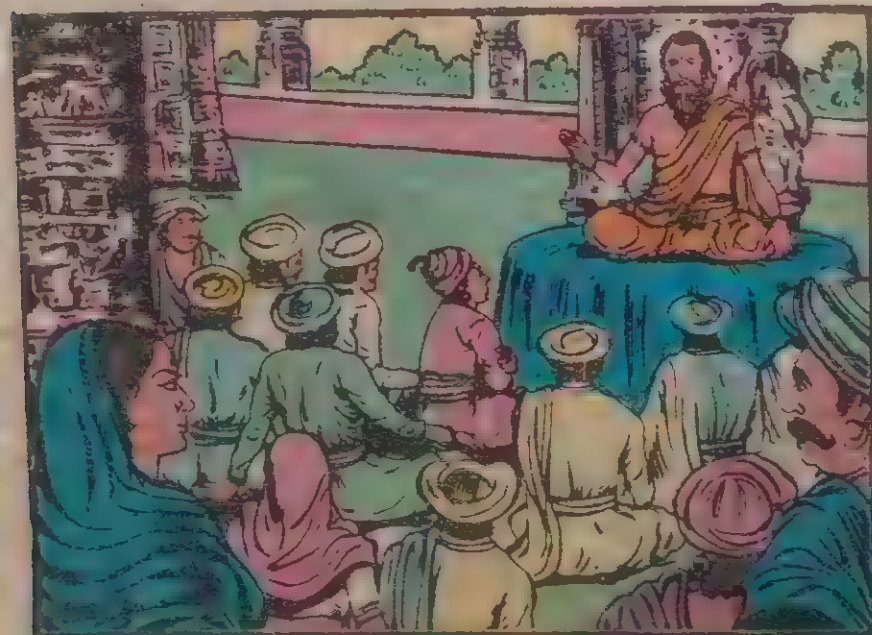

ବରତ-କାହାଣୀ

ଛତ୍ରପତି ଶିବାଜୀ-୧

ମୋଗଲ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଭିତରୁ ଦୋହ-
ଲର ଦେଇଥିବା ମହାନ୍ ବୀର ଶିବାଜୀ
୧୬୨୭ରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।
ତାଙ୍କ ପିତା ସାହାଜୀ ବିଜାପୁର
ସୁଲ୍ତାନଙ୍କ କର୍ମଚାରୀ ଥିଲେ । ଶିବାଜୀ
ପୁନାରେ ମାତା ଜିଜାବାଇ ଓ ଗାର୍ଜନ
ଦାଦାଜୀଙ୍କ ପାଖରେ ବଢ଼ିଲେ ।

ଶିଶୁକାଳରୁହିଁ ଶିବାଜୀଙ୍କର ଅସାଧାରଣ
ସାହସ, ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ଏବଂ ନୈତିକତାର
ପରିଚୟ ମିଳିଥିଲା । ଆଖପାଖର ବନ
ପର୍ବତରେ ବାସ କରୁଥିବା ମାଝୀଲ
ଜାତିର ଲୋକେ ତାଙ୍କର ଅତ୍ୟନ୍ତ
ଅନୁଗତ ହେଲେ । ତରୁଣ ଶିବାଜୀଙ୍କ
ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବ ସେମାନଙ୍କୁ ମୁଗ୍ଧ କରୁଥାଏ ।

ଶିବାଜୀ ସାହସୀ ଥିଲେ ସତ, କିନ୍ତୁ
ଗର୍ବୀ ନଥିଲେ । ଧର୍ମ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର
ଗଭୀର ଆହୁତ ଥାଏ । ସବୁ ରାମଦାସ
ନାମକ ମହାପୁରୁଷ ସେତେବେଳେ
ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅତ୍ୟାଚାର ଅନାଚାର
ବୁଦ୍ଧିରେ ଲଢ଼ିବାକୁ ପ୍ରେରଣା
ଦେଉଥାନ୍ତି । ଶିବାଜୀ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା
ଗଭୀର ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହେଲେ ।

ଶିବାଜୀ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସୈନ୍ୟମାନ
ଗଢ଼ିଲେ । ସୈନ୍ୟମାନେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି
ଗଣ୍ଡର ଅନୁଗତ୍ୟ ପୋଷଣ କରୁଥାନ୍ତି ।
କିନ୍ତୁ ସୁଲକରେ ଥିବା ଗୋଟାଏ
ପରେ ଗୋଟାଏ ଦୁର୍ଗ ସେ ଅଧିକାର
କରିନେଲେ । ସୁଲତାନ ଭୟଭୀତ
ହେଲେ । ସେ ନିଜ ସେନାପତି
ଆଫ୍‌ଜଲ୍ ଖାଁଙ୍କୁ ଶିବାଜୀଙ୍କ ଉତ୍ତରରେ
ଲଢ଼ିବାକୁ ପଠାଇଲେ ।

ଏକ ବସନ୍ତ ସୈନ୍ୟଦଳ ଧରି ଆଫ୍‌ଜଲ୍,
ଖାଁ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ । କିନ୍ତୁ ଶିବାଜୀଙ୍କ
ସୈନ୍ୟମାନେ ସଂଖ୍ୟାରେ କମ ହେବା
ପରେ ଶତ୍ରୁ ପକ୍ଷକୁ ହରାଇବା କରିବାକୁ
ଲାଗିଲେ । ଆଫ୍‌ଜଲ୍ ଖାଁ ଏକାକୀ
ଶିବାଜୀଙ୍କୁ ଭେଟିବାକୁ ଛିଡ଼ା ହେଲା ।
ଗୋଟିଏ ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନରେ ଦୁଇଜଣ
ପରସ୍ପର ଆଡ଼େ ଆସୁଥିବାର ଦେଖାଗଲା ।

ଆଫ୍‌ଜଲ୍ ଖାଁ ଶିବାଜୀଙ୍କୁ ଆରମ୍ଭନ
କରିବା ସ୍ଥଳରେ ତାଙ୍କ ଗଳା ଚିପି
ଦେବାକୁ ବସିଲେ । ଶିବାଜୀ ଏଭଳି
ପରସ୍ପିତି ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
ଆସିଥିଲେ । ସେ ନିଜ ବାମ କରରେ
ବାଘନଖ ବୋଲି ଏକ ପ୍ରକାର ଖସ୍ତି
ସାଞ୍ଜୁ ଦିଶିଥିଲେ । ସେ ସେହି ଅସ୍ତ୍ର
ଆଫ୍‌ଜଲ୍ ଖାଁଙ୍କ ପିଠିରେ ଦାବ
ଦେଲେ ଓ ଖାଁ ତଳେ ପଡ଼ିଯାଇ ପ୍ରାଣ
ତ୍ୟାଗ କଲେ ।

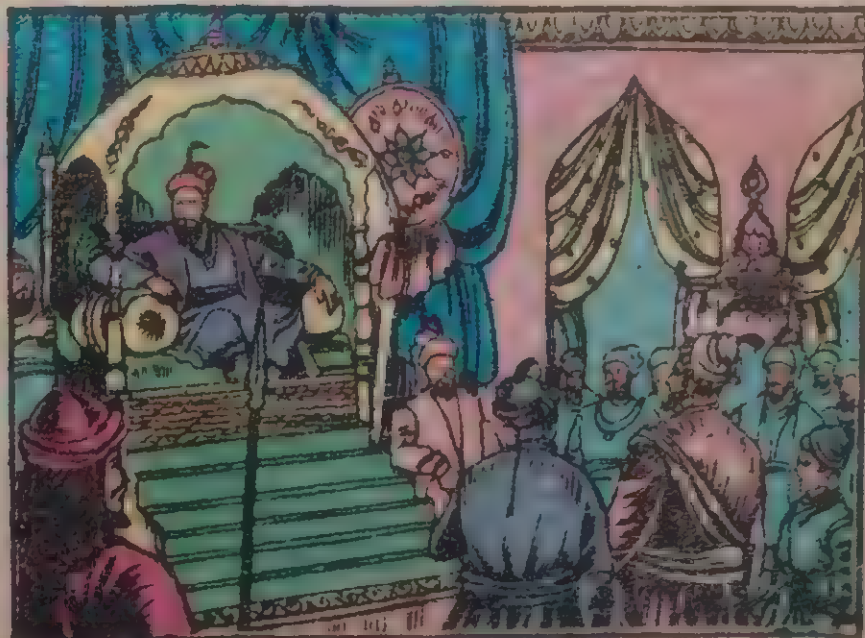

ଶିବାଜୀ ମୋଗଲ-ଶାସକ ଅଟଳମାନ
ଅଧିକାର ଭରସା କଲେ ।
ଆଡ଼େ-କେନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କ ସେନାପତି
ଶାୟେସ୍ତା ଶାନ୍ତ ପଠାଇଲେ । ଶାୟେସ୍ତା
ସୁନାଠାରେ ଥିବା ଶିବାଜୀଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ
କର୍ମଚାରୀ ଅଧିକାର କଲେ । ତନେ
ରାଜ୍ୟେ ଶିବାଜୀ ଓ ତାଙ୍କ ସେନାମାନେ
ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ
ମିଶି ଶାୟେସ୍ତାଙ୍କ ଶିବର ଆଗରେ
ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ହଠାତ୍ ଶିବାଜୀ ଓ ତାଙ୍କର
କୋଡ଼ିଏଜଣ ଅନୁଚର ସେ ଶିବର
ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ତରଫାରୁ ଉଠାଇ
ଶିବାଜୀ ଶାୟେସ୍ତାଙ୍କ କୋଠରୀ ଭିତରେ
ପଶିଲେ । ମୋଗଲ ସେନାପତିଟି ଝରକା
ଦେଇ ତଳକୁ ଡେଇଁ ପଳାଇଗଲେ ।
କିନ୍ତୁ ଶିବାଜୀଙ୍କ ତରଫାରୁ ଗୌଡ଼ରେ
ସେ ତନୋଟି ଅମୃତ ହେଉନାହିଁ ।

ଆଡ଼େ-କେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ ରାଜା
ଜୟସିଂହ ଶିବାଜୀଙ୍କ ସହ ସାଲସ ପାଇଁ
ଆସିବେନା ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଶିବାଜୀଙ୍କୁ
ଆସ୍ତାନ୍ତ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଗଲା । ତାଙ୍କୁ
ପଥାର୍ଥ ସମ୍ମାନ ଦେବାର ପ୍ରଚ୍ଛେଦ
ଦିଆଗଲା । ଶିବାଜୀ ତାଙ୍କ ବାଳକ ପୁତ୍ର
ଜମୁନାଙ୍କୁ ସାଥରେ ଧରି ଗଲେ । କିନ୍ତୁ
ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଉପସ୍ଥାନ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ
କରାଗଲା ନାହିଁ । ସେ ପ୍ରତିବାଦ କଲେ ।

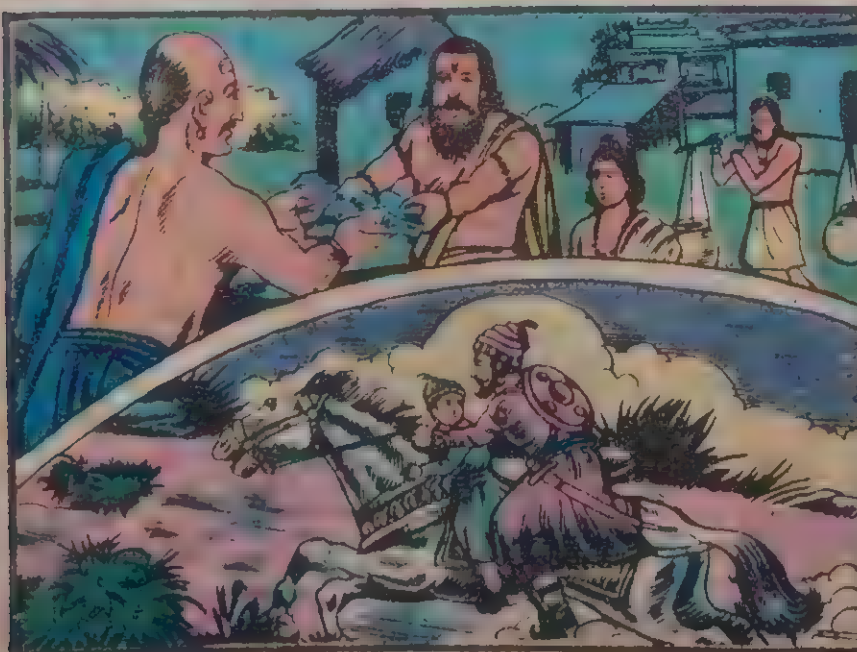
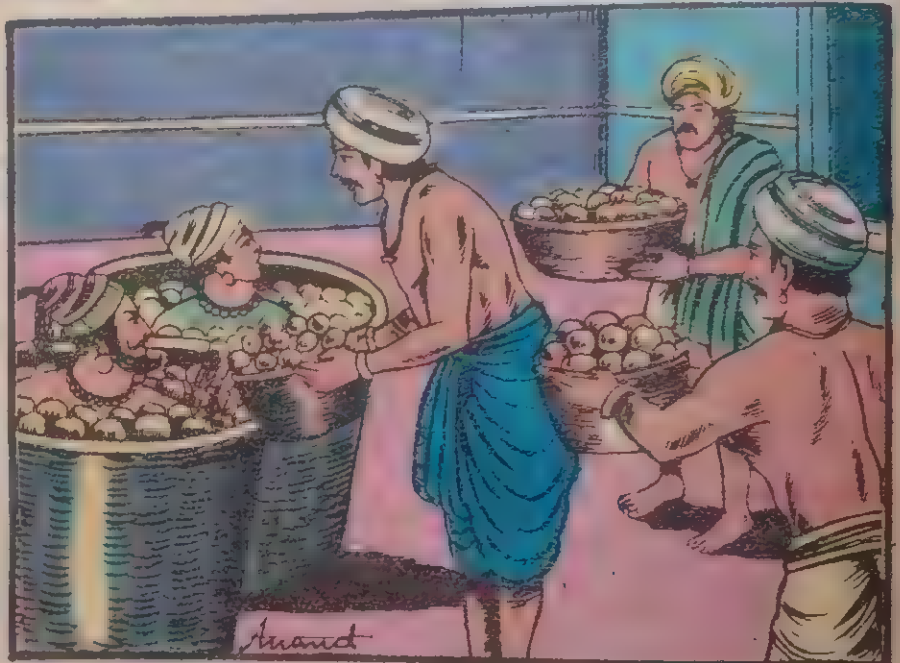

ପ୍ରକଳ ଓ ଶମୁକା ଦୁଇଟି ମିଠେଇ
ଗୁଡ଼ିକ କରଗଲା । ଆଡ଼ରଂଜେବ
ଜଣେ ପ୍ରକଳ ଶମୁକା ହାତମୁଠାରେ
ପାଇଛନ୍ତି ବୋଲି ଖୁସି ହେଲେ ।
ଶିବାଜୀ ଅସୁସ୍ଥ ବୋଲି କହି ସୁଖ୍ୟ କାମ
ନାମରେ ସବୁଦିନେ ମିଠେଇ ଭର
ବାହାରକୁ ବିତରଣ ପାଇଁ ଯେଇଲେ ।
ମିଠେଇ ପାଛୁଆର ଆକାର ଅବଶ୍ୟ
କରୁଥାଏ ।

ଦିନେ ଶିବାଜୀ ଓ ଶମୁକା ଦୁଇଟି ମିଠେଇ
ପାଛୁଆ ଭିତରେ ଲୁଚି ବସିଲେ ।
ପାଛୁଆ ଦୁଇଟିକୁ ବାହାରକୁ ନିଆଗଲା ।
ଘର ଆଗରେ ପ୍ରହରୀ ଦେଉଥିବା
ମୋଗଲ ସେନାମାନେ କିଛି ଗୁରୁ
ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଶିବାଜୀଙ୍କ କୌଶଳ
ଜଣା ପଡ଼ିବା ବେଳକୁ ବହୁତ ଉତ୍ତର
ହୋଇଗଲାଣି ।

ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ଛଦ୍ମବେଶରେ ଶିବାଜୀ ଓ
ଶମୁକା ଆଗ୍ରା ଅତିକ୍ରମ କଲେ । ଦୂରରେ
ସେମାନଙ୍କ ସକାଶେ ଘୋଡ଼ା ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହୋଇ ରହିଥାଏ । ଶିବାଜୀ ଓ
ଶମୁକା ଅଲଦିନ ଭିତରେ ସୁନାରେ
ପାଇ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସୁନା ସହର
ଉତ୍ସବ-ମୁଖର ହେଲା । ଶିବାଜୀଙ୍କୁ ଖୁସି
କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆଡ଼ରଂଜେବ ତାଙ୍କୁ
ରାଜା ଉପାଧି ଦେଲେ ।

ଶିକ୍ଷାଲାଭ !

ରଘୁ ସହରରେ ବେପାର କରି ଘରକୁ ଠଙ୍କା ଆଣୁଥାଏ । ସେ ଯେମିତି ବଢ଼ୁଥା, ସେମିତି ସାହସୀ ।

ଥରେ ସେ ନିଜ ଗାଁକୁ ଫେରୁଥାଏ । ଠଙ୍କା ଥଳଟି ଏଥର ଭବରେ ଅନ୍ଧିରେ ଶୋଷିଥାଏ, ତାହା ସମସ୍ତେ ଦେଖି ପାରୁଥାନ୍ତି ।

ବାଟରେ ଗୋଟାଏ ଚଟିଘରେ ସେ ଶିଆଡିଆ କଲା । ଚଟିଘର ମାଲିକ ତାକୁ କହିଲେ, “ବାବୁ, ତମେ ଠଙ୍କା ଥଳକୁ ଏମିତି ପଦାକୁ ଦେଖାଇ ପିବା ଆସିବା କରିବା ଠିକ୍ ହୁଏ । ଶ୍ଵେର ଖେଳ ଆଖିରେ ପଡ଼େ ।”

ରଘୁ ଠୋ ଠୋ ହସି କହିଲା ଓ କହିଲା, “ମୋଠୁଁ ଠଙ୍କା ନେଇଯିବ ଏମିତି ଶ୍ଵେର ଜନ୍ମ ହୋଇନାହିଁ !”

ରଘୁ ବହାମ କରୁଛି, ଜଣେ ଦୁକଳିଆ ଲୋକ ତାକୁ କହିଲା, “ବାବୁ, ମୁଁ ଏଠି ମାଲିସ କରେ । ଆସନ୍ତୁ କରିଦେବି ? ଯାହା ଝୁସି ଦୁଇ ଗୁରୁଥଣା ଦେବେ !”

ରଘୁ ରାଜ ହେଲା । ବୁଢ଼ା ଏମିତି ଭବରେ ତାକୁ ମାଲିସ କଲା ଯେ ତାକୁ ନିଦ ଲାଗିଗଲା । ନିଦରୁ ଉଠି ଦେଖେତ ଠଙ୍କା ଥଳ ନାହିଁ । ସେ ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଲା । ତେବେ କିଛି ସମୟ ପରେ ହସି ହସି ସେ ମାଲିସବାଲା ଆସି ତାକୁ ତା’ ଠଙ୍କା ଥଳ ଫେରାଇଦେଲା ଓ କହିଲା, “ବାବୁ, ଏଥର ଗୁରୁଲେଟି ? ଚଟିଘର ମାଲିକଙ୍କ କଥାକୁ ହସି ଉଠାଇଦେବା ଉଚିତ ନଥିଲା ।”

ପିଣ୍ଡାତ ଓ ପିତାଶା!

ଗୋଟାଏ ଗାଁରେ ସୁର ନାମକ ଯୁବକ
ଦୋକାନ କରୁଥାଏ । ଗ୍ରେଟିଆ
ଦୋକାନରେ ବନ୍ଦି ପାଇଁ ଯାହା ଯେତକି
ମାଲପତ୍ର ଦରକାର, ସେ ଯାଇ ସେସବୁ
ସହରରୁ କଣି ଆଣୁଥାଏ ।

ସୁରର ପରିବାର ବଡ଼, ଅଥଚ ଆୟୁ ଅଳ୍ପ ।
ତେଣୁ ସେ ପଇସାପତ୍ର ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାରେ
ବହୁତ ସାବଧାନ ଥାଏ । ସହରରୁ ଯେଉଁ
ଜିନିଷପତ୍ର କଣେ, ତାହା ନିଜ ମୁଣ୍ଡରେ ଲଦି
ବଣ ବାଟରେ ଗାଁକୁ ଆଣେ । ଗାଡ଼ରେ
ଆଣିଲେ ପଇସା ପଡ଼େ । ପୁଣି ଶୁକ୍ଳପଥ
ଦେଇ ଆଣିଲେ କର ଦେବାକୁ ପଡ଼େ ।
ତା'ର ଆୟ କେତେ ଯେ ସେ ଏତେ
ଦେଇପାରିବ ?

ଦିନେ ସେ ବଣ ଭିତର ଦେଇ ଆସୁଛି,
ହଠାତ୍ ତା' ଆଗକୁ କୁଦି ପଡ଼ିଲା ଗୋଟାଏ

ପିଣ୍ଡାତ । ସୁର ଚମକି ପଲେ, ବିକ୍ର ଉପରକୁ
ସେ ଶବ୍ଦ ଦେଖାଇଲା ନାହିଁ । ଅଳ୍ପ ଦୂର
କହିଲା, “କିହୋ ପିଣ୍ଡାତ ଦୁଆ । ତୁ
ଅଛ ତ ? ଅନେକ ଦିନ ଦେଇ ପିଣ୍ଡାତ ଏ
ଦେଖି ନଥିଲ । ଯେବେଠି ପିଣ୍ଡାତ ଉପରେ
ପିଣ୍ଡାତମାନେ ଆମ ଗାଁ ଛଡ଼ି ପଲେ ଲେଖି,
ସେବେଠି ଆଉ ପିଣ୍ଡାତ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି
କାହିଁ !”

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପିଣ୍ଡାତ ପଚାରିଲା,
“ପିଣ୍ଡାତ ? ସିଏ କିଏ ? ତା' ଉପରେ ପୁଣି
ପିଣ୍ଡାତମାନେ ପଲେଲେ, ଏହା କେଉଁ
କଥା ? ତମେ ପୁଣି ମୋତେ ଦେଖି ଡରୁନାହିଁ
ଦେଖୁଛି ! ଏହାର ରହସ୍ୟ ବା କ'ଣ ?”

ସୁର ହସିଲା ଓ ତା'ପରେ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ
ଯେପରି ବହୁତ ଗୁରୁତର କଥା କହିବ, ସେହି
ଶବ୍ଦ ଦେଖାଇ ପିଣ୍ଡାତ ପାଖକୁ କୁହୁଲେ ।

“ମିଳିବେଳେ ଏହି ପିଲାଟିକୁ କହିଦିଅ ।
କହୁ ପିଲାଟିଙ୍କର ଯେ ପିଲାଟିଣି ତେଣୁ ମୋର
ଆଉ କିଛି କହୁନା । କାମି ପିଲାଟିଙ୍କର
ପେଟେଟେଲେ କହୁ ଓ ଭାବିବାର । କହୁ
ପିଲାଟିଙ୍କର କାମ କରଣ ।” ସୁର କହିଲା ।

“କେ ? କେମିତି ଗୋଟାଏ ପିଲାଟି
ଦେଖିବ ?” ପିଣାତ କହିଲା ।

“ଗୋଟାଏ କାହିଁକି, ଯୋଡ଼ାଏ ଦେଖାଇ
ଦେବ । କହୁ କହୁ କହୁପରେ ଦେଖିଲେ
ସେମାନେ କି କହିବାର ଶାରିରିକେ ।”
ସୁର କହିଲା ।

“ମୋର ଏ ବ୍ରତା ଉପରେ କ’ଣ ଅଛି ?
ଏହି କହୁ ମହତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଦେଇ ରହିଯାଇ
ପାରିବ ।” ପିଣାତ କହିଲା ।

“ବ୍ରତାରେ କହୁଲ ଅଛି । କମେ ସେଇଆ
କେ ?” ସୁର କହିଲା ।

ପିଣାତ କେଲ ସହର ମିଶି କହିଲା ।
ସୁର କହିଲା ଯେ କେ ବ୍ରତା ସୁର କହିଲେ
ବାହାର ପଲେ । ବଡ଼ କେ କହିଲେ
ମିପାଦ୍ମାନେ କହିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ନୂଆ
କାଳିଷ କହିଲେ କର ଆଦାୟ କରୁଥାନ୍ତି ।

“କ’ଣ କହିଲ କହିଲ ?” ସୁର କହିଲା
ପଚାରିଲେ ।

“କହୁ ନାହିଁ ଗଲ, କହିଲ !” ସୁର
କହିଲା ।

“ଦେଖିବା !” କହୁ ମିପାଦ୍ମାନେ କହିଲେ
କା’ ବ୍ରତାକୁ ଦୁଇ ବୁଲିଥାଉ ବ କେଲ ଦେଲେ
ଓ ଗୋଟାଏ ହୁଲରେ ବ୍ରତାକୁ ବୁଲି ଦେଲେ ।

“ନିଅନ୍ତୁ କର । ଆଉ ମୋ ବସ୍ତାକୁ
କଷ୍ଟ ନିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ।” କହି ସୁର କର
ଦେଇଦେଲା । ତା’ପରେ ସେ ବାକ ବୁଲି
ପୁଣି ବଣ ଭିତରକୁ ଆସିଲା ଓ ବସ୍ତା ମୁହଁ
ଖୋଲି ଦେଲା ।

ପିଣ୍ଡାତ ବାହାର ଆସିଲା । ସେ ଲଠି
ମାଡ଼ରେ ଯିଆ ଠିଆ ହୋଇ ପାରୁ ନଥାଏ ।
ପୁଣି ଛୁସା ଭୂଷା ଖାଇ ତା’ ଗୁଡ଼ରେ
ଦରଜ ।

“ଭାଇ, ସେ ପିରୁଣ ଗୁଡ଼ାକ ଏଡ଼େ ଦୁଷ୍ଟ ?
ଦେବକୁ ମୋ ଦେହ ବାୟୁରେ ଗଢ଼ା
ବୋଲି ଯିନା ଛୁସା ଭୂଷା ଖାଇ ମଧ୍ୟ
ବଞ୍ଚିଗଲା !” ପିଣ୍ଡାତ କହିଲା ।

“ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ କର ଦେଲି ବୋଲି ଯିନା
ବଞ୍ଚିଗଲା ! ନହେଲେ ସେମାନେ ତମକୁ
ଆହୁରି କଷ୍ଟ ଦେଇଥାନ୍ତେ ।” ସୁର କହିଲା ।

“କେତେ କ’ଣ ଦେଲା ? ମୋତେ ହସାବ
ଆସେ ନାହିଁ । ତମେ ସେ ଗଛମୂଳେ ଖୋଲି

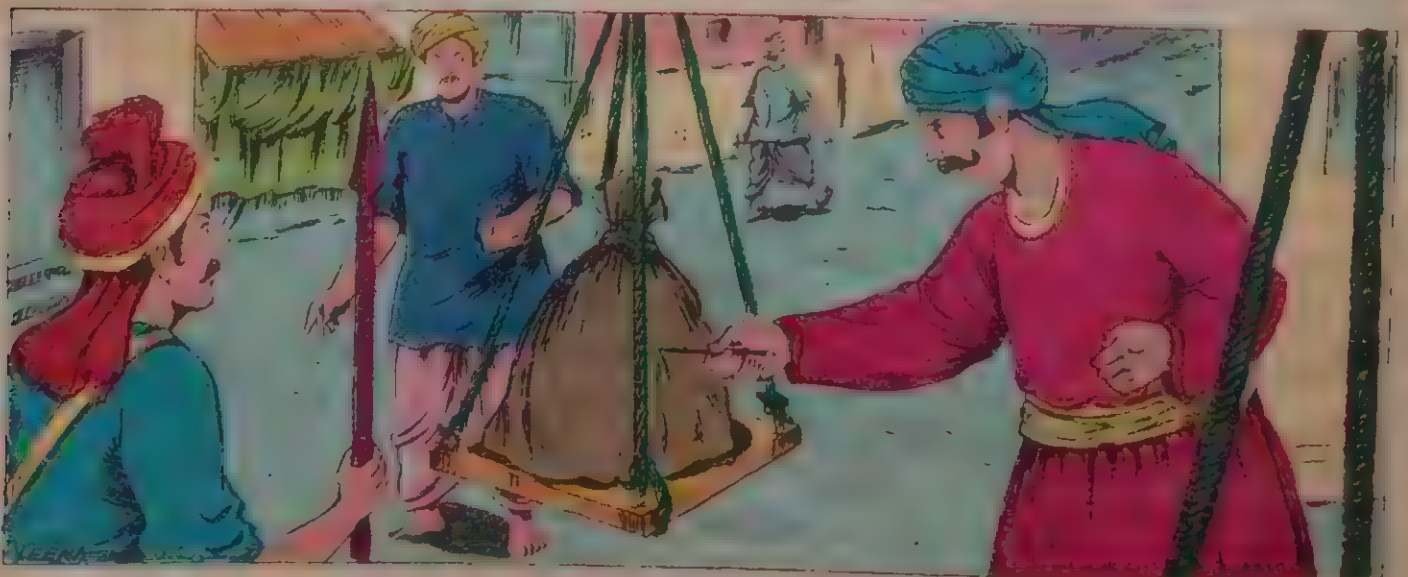
ଦେଖ । ଗୁଡ଼ାଏ ସୁନାତୁପା ଥୋଡ଼ା ଅଛି ।
ତମେ ଯାହା ଦେଇଛ, ମେ ବାବଦରେ ଯାହା
ଉଚିତ ନେଇଯାଅ ।” ପିଣ୍ଡାତ କହିଲା ।

ସୁର ଖୋଲି ଦେଖିବା ବେଳକୁ ପାଛୁଆଏ
ହେବ ସୁନା ତୁପା ଟେକା ଫେଟି ରହିଛି ।

“ପିଣ୍ଡାତ ପୁଅ, ତମକୁ ଯଦି ହସାବ
ଜଣାନାହିଁ, ତେବେ କହି ଦେଉଛୁ । ମଣିଷଙ୍କର
ଟଙ୍କାଏ ମାନେ ପିଣ୍ଡାତଙ୍କର ପାଛୁଆଏ
ସୁନାତୁପା । ଏଠି ପାଛୁଆଏ ମାତ୍ର ଅଛି ।
ନେଇଯିବ ?” ସୁର ପଚାରିଲା ।

“ନିଅ, ନିଅ । ମୁଁ କାହିଁକି ତମର ଧାରୁଆ
ହୋଇ ରହିବି ?” ପିଣ୍ଡାତ କହିଲା ।

ସୁର ସେ ବସ୍ତୁଳ ସମାଜି ଧରି ବଣ ବାଟରେ
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେ ଧନୀ
ହୋଇଗଲା ଓ ଆରାମରେ ରହିଲା । “ପିଣ୍ଡାତ
ଓ ପିରୁଣଙ୍କ ସୌଜନ୍ୟରୁ ମୋର ଲଭ
ହୋଇଛି ।” ସେ କହେ । କେହି କିଛି
ବୁଝନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଭୌତିକ କାଣ୍ଡ !

ଅନେକ ଦିନ ତଳର କଥା । ଆଦିତ୍ୟ ରାଜ-ପ୍ରତିନିଧି ରୂପେ ନୂଆ କରି ଶଙ୍କରପୁରମ୍ ତାଲୁକକୁ ଆସିଥାଏ । ସେଠାରେ ଥିବା ରାଜ-ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ବିରାଟ କୋଠାଘର, ମୁଲ୍‌ବାନ୍ ଆସ୍‌ବାବ୍ ପଦ ଇତ୍ୟାଦି ଦେଖି ସେ ମନେ ମନେ ବହୁତ ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରୁଥାଏ । ପୁରୁଷ ତା' ଭଳି ଅଳ୍ପ ବୟସର ଯୁବକ କେନ୍ଦ୍ର କେବେ ସେ ବଡ଼ ପଦ ପାଇ ନଥିଲେ । ଶଙ୍କରପୁରମର ବିଶିଷ୍ଟ ଲୋକମାନେ ଆସି ତାକୁ ସଜ୍ଜୋଳିଗଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରେ ସେଇ ଗୋଟିଏ କଥା : “ଆପଣ ଅସାଧାରଣ ମେଧାବୀ ହୋଇ ନଥିଲେ କି ମହାରାଜ ଆପଣଙ୍କୁ ଏଡ଼େ ବଡ଼ ତାଲୁକ ଉପରେ ହାକିମ କରି ପଠାଇଥାନ୍ତେ !”

ଲୋକେ ଯାହା କହୁଥିଲେ, ସେଥିରେ ମିଛ ନଥିଲା । ସାଧାରଣତଃ ପ୍ରବାଣ ରାଜ-

କର୍ମରୂପମାନେ ଅଥବା ଫକୀର ଓ ବହୁଳ ଅମାତ୍ୟମାନେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଅଞ୍ଚଳ ଉପରେ ରାଜ-ପ୍ରତିନିଧି ହୋଇ ଆସୁଥାନ୍ତି । ଆଦିତ୍ୟ ବୟସର କୌଣସି ଯୁବକ ସେ ପଦରେ ପୁରୁଷ ଅଧିଷ୍ଠିତ ହୋଇ ନଥିଲେ । ଆଦିତ୍ୟ ନିଜେ ଯେ ସେକଥା ଜାଣି ନଥିଲା, ତାହା ନୁହେଁ ।

ଅବଶ୍ୟ ଆଦିତ୍ୟ ସେ ବଡ଼ ପଦ ପାଇବାର ଭଲ କାରଣ ଥିଲା । ଆଦିତ୍ୟର ବାପା ଦରବାରରେ ଜଣେ ଅମାତ୍ୟ ଥିଲେ । ଦିନେ ରାଜା ଶୀକାରକୁ ଲେବେଲେ ତାଙ୍କୁ ହଠାତ୍ ଗୋଟାଏ ଭଲ ଅବସର ମିଳିଲା । ଆଦିତ୍ୟ ବାପା ରାଜାଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଯାଇ ଘର ଘରରେ ଆହତ ହେଲେ ଓ କେତେଦିନ ପରେ ମରିଗଲେ । ସେ ଯେତେ ବାରିକ୍ ଦେଖାଇ ରାଜାଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କଲେ, ତାହା ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ

ଆଶା କରାଯାଇ ପାରେନା । ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କ ଆତ୍ମତ୍ୟାଗର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଖି ତମଜ୍ଜିତ ହେଲେ । ରାଜା ମୃତ୍ୟୁ ହେଲେ । ତାଙ୍କର ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା କରିଥିବା ଆମାତ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରତି କୃତଜ୍ଞତା ସ୍ୱରୂପ ସେ ଆଦିତ୍ୟକୁ ସେ ବଡ଼ ପଦ ଦେଇଦେଲେ । ଅବଶ୍ୟ ଆଦିତ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ଯୁବକ । କିନ୍ତୁ ସେଭଳି ଯୋଗ୍ୟ ଯୁବକ ତ ରାଜ୍ୟରେ ଆଦୂର ଗୁରୁ ପାଞ୍ଚିଶହ ଥିଲେ !

ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଶୋଷାମଦ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ଶୁଣି ଶୁଣି ଆଦିତ୍ୟ ବି ହମେ ବିଶ୍ୱାସ କଲା କି ସେ ବାସ୍ତବିକ ଅସାଧାରଣ ମେଧାବୀ ।

ଧିରେ ଧିରେ ତା' ମନକୁ ଗବ୍ ଛୁଇଁଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ବୁଦ୍ଧିମାନ ହୋଇଥିବାରୁ ନିଜ

ଆଗୁର ବ୍ୟବହାରରେ ସେ ଯେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାକୁ ଦେଲା ନାହିଁ ।

ଶଙ୍କରପୁରମ୍ କଟକର ପ୍ରଧାନ ଗୁମାସ୍ତା ଦୀନାଧରଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ଝିଅ ଥିଲା । ଆଦିତ୍ୟ ତାକୁ ଦେଖି ମୁଗ୍ଧ ହେଲା । ସେ ଭୁଲିଗଲା କି ପିତୃତତ୍ତ୍ୱ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦରଙ୍କ ଜନ୍ମ । ସୁମତିକୁ ବିଭା ହେବା ସକାଶେ ସେ ଆଗରୁ ପ୍ରାୟ କଥା ଦେଇଥିଲା ।

ସୁମତି ଦେଖିବାକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ନହେଲେ ବି ଗୁଣରେ ସେଭଳି ଝିଅ ସହଜରେ ମିଳିବେ ନାହିଁ । ଆଦିତ୍ୟର ବାପା ସେ ଝିଅକୁ ତା' ପିଲାବେଳରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ତେଣୁ ସେ ଆଦିତ୍ୟ ତାକୁ ବାହାହେଉ ବୋଲି ଗୁଡ଼ୁ ଥିଲେ ଓ ସେଥିରେ କେହି କୌଣସି ଆପତ୍ତି କରିବାର କାରଣ ନଥିଲା ।

ଦିନେ ଆଦିତ୍ୟର ବାଲ୍ୟବନ୍ଧୁ କୁମାର ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । “ବାଃ ଆଦିତ୍ୟ ! ସୁନ୍ଦର ଭର ପାଇଛି । ସୁମତି ଆସିଲେ ଏ ଭରକୁ ସ୍ୱର୍ଗରେ ପରିଣତ କରିଦେବ ।” କୁମାର କହିଲା ।

“କୁମାର, ତୁ ଆସିଲ ଭଲ କଲା । ତୁ ଯାଇ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦରବାବୁଙ୍କୁ ବୁଝାଇ କହି ଦେ, ସୁମତି ପାଇଁ ସେ ଅନ୍ୟ ପାତ୍ର ଦେଖନ୍ତୁ ।” ଆଦିତ୍ୟ କହିଲା ।

“କରେ, ସିଏ କି କଥା ? ସୁମତି ଭଲ ଗୁଣବତୀ ଜନ୍ମାକୁ ତୁ ପ୍ରତ୍ୟାଶ୍ୟାନ କରୁଛୁ ? କଥା କ'ଣ ?” ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କୁମାର

ପରୁରଲ । ଡମେ ଆଦିତ୍ୟଠୁଁ ସେ ତା' ମନକଥା ବୁଝିନେଲ । ଆଦିତ୍ୟ ସୁମତଠାରୁ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର କନ୍ୟା ଦେଖିଛି !

କୁମାର ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ ଆଦିତ୍ୟକୁ ଜଣାଇଲା କି ତା'ର ମନୋରାଜିବ ତା' ନିଜ ପାଇଁ ମଙ୍ଗଳକର ହେବନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆଦିତ୍ୟ ସେକଥା ବୁଝିଲା ନାହିଁ ।

ରାତିରେ ପଦପୁରଣା କରିବା ଆଦିତ୍ୟର ଅଭ୍ୟାସ ଥିଲା । କୁମାର ତା' ସହ ବୁଲୁଥାଏ । କୁମାର ଗୁଲିଯିବା ପରେ ବି ଏକାକୀ ଆଦିତ୍ୟ ଗାଁ ସେପଟେ ଥିବା ସରୋବର ଆଡ଼େ ରାତିରେ ବୁଲି ଆସୁଥାଏ ।

ଦିନେ ରାତିରେ ସେ ଦେଖିଲା ସରୋବର କୂଳରେ ଯୋଡ଼ିଏ ଲୋକ ମାଡ଼ଗୋଲ ହେଉଛନ୍ତି । “କଥା କ'ଣ କହୋ ?” ପରୁର ଆଦିତ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେମାନେ ମାଡ଼ଗୋଲରୁ ଯାନ୍ତ୍ର ହୋଇ କହିଲେ, “ବୁଝୁଥିବ ଆମେ ମଣିଷ ନୋହୁଁ, ଭୂତ । ବିନୋଦିନୀର ରଜା ତମା ଭଳି ନା ଶୋଲପ ଭଳି, ତାହାହିଁ ଆମ ଝଗଡ଼ାର କାରଣ । ତମ ମତ କ'ଣ ?”

ଭୂତ ବୋଲି ଶୁଣି ଆଦିତ୍ୟ ତମକି ପଡ଼ିଲା । କିନ୍ତୁ ବାହାରକୁ ସେ ତାହା ନ ଦେଖାଇ ସ୍ବାସ୍ଥବିକ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଶେଷ୍ଟା କଲା ।

“ତମ ମତ କ'ଣ କହୁନାହିଁ କିଆଁ ?” ଦୁଇ ଭୂତ ପୁଣି ପରୁରଲେ ।

“ବିନୋଦିନୀ କିଏ ମୁଁ ଜାଣେନା !” ଆଦିତ୍ୟ କହିଲା ।

“ଆସ, ଦେଖିବ ।” ଏହା କହି ଭୂତ ଦୁଇଜଣ ଟୋପଟ ଆଦିତ୍ୟକୁ ଟେକି ନେଇ ପାଖରେ ଥିବା ଗୋଟାଏ କୋଠା ଉପରେ ନେଇଗଲେ । ସେଠି ଶୋଇଥିଲା ଅସାମାନ୍ୟା ସୁନ୍ଦର କନ୍ୟାଟିଏ । ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଆଦିତ୍ୟ ତା' ଆଡ଼େ ଅନାଇ ରହିଲା । ଭୂତ ଦୁଇଜଣ କେତେବେଳେ କୁଆଡ଼େ ଗୁଲିଗଲେ ସେ ଜାଣିପାରିଲା ନାହିଁ ।

“ଗୌର ! ଗୌର !” ଚିତ୍କାର କରି ସେଠାରେ ଥିବା ସେ ସୁନ୍ଦର ଝିଅଟି ହଠାତ୍ ଉଠି ବସିଲା ।

“ଆହା, ପାଟି କରନା, ପାଟି କରନା । ମୁଁ ଶ୍ଵେତ ନୁହେଁ । ମୁଁ ତମ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ତମକୁ ଦେଖୁଥିଲି ।” ଆଦିତ୍ୟ ବୁଝାଇଲା ।

“ଶ୍ଵେତ ! ଶ୍ଵେତ !” ହିଅଟି ପୁଣି ପାଟି କଲା । ଆଦିତ୍ୟ ପୁଣି କହିଲା, “ଶୁଣ, ମୋ ପରିଚୟ ପାଇଲେ ତମେ ଏମିତି ଚିତ୍କାର କରିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ଆଦିତ୍ୟ, ଏଠାକାର ରାଜପ୍ରତିନିଧି । ମୁଁ ତମକୁ ବିଭା ହେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏଥର ଶୁଣି ?”

“ଶୁଣି ? ହଇରେ ଦୁଷ୍ଟ, ମୁଖ, ପାଷଣ ! ତୋ ନିଜ ଚେତେଇ କେବେ ଦର୍ପଣରେ ଦେଖିଛ ? ମୁଁ ତୋତେ କେଉଁ ସୁଖରେ

ବାହା ହେବ ? ଶ୍ଵେତ ! ଶ୍ଵେତ ! ଭଲ, ଶଲ କୁଆଡ଼େ ?”

ଏଥର ଲଠି ଧରି ହିଅର ଭଲ ଛତ ଉପରେ ଆସି ପଡ଼ିଲା । ଆଦିତ୍ୟର କୌଣସି କୈଫିୟତ ନ ଶୁଣି ସେ ତାକୁ ନେଇ ଗୋଟିଏ ଘର ଭିତରେ ବନ୍ଦୀ କଲା । “ସକାଳେ ତୋ ବିଗୁର ହେବ !” କହି ସେ ଚାଲିଗଲା ।

ସକାଳ ହେବା ପୁର୍ବରୁ ଆଦିତ୍ୟ କବାଟ ବାଡ଼େଇବାକୁ ଲାଗିଲା । କବାଟ ଖୋଲି ଦେଲେ ସେ ବାଟଦେଇ ଯାଉଥିବା ଚାରି ପାଞ୍ଚଜଣ ସାଧାରଣ ଲୋକ । ସେମାନେ ଆଦିତ୍ୟକୁ ଚିହ୍ନି ନଥିଲେ । ସେମାନେ କେବଳ ଏତିକି କହିଲେ, “ବାବୁ, ଏ ଭୁତ କୋଠିକୁ ତମେ କିପରି ଆସିଲ ?” ସେମାନେ ନିଜ ବାଟରେ ଗଲେ । ଆଦିତ୍ୟ ତା’ କୋଠିକୁ ଫେରିଲା ।

ରାତିରେ ସେ ଲଠି ଧରି ପୁଣି ସରୋବର ଆଡ଼େ ଗଲା । ସେଠି ସେ ଦୁଇ ଭୁତ ବସିଥିଲେ ।

“ଆସ ବାବୁ ଆସ ।” ଭୂତମାନେ ଡାକିଲେ ।

“ତମେ କାହିଁକି ମୋତେ ଶତକାଳି ଏପରି ଅପମାନ ଦେଲୁ ?” ଲଠି ଉଠାଇ ଆଦିତ୍ୟ ପଚାରିଲା ।

“କହିବା କହିବା । ଲଠି ତଳକୁ କର । ଲଠି ମାଡ଼ରେ ଭୂତର କିଛି ହୁଏ ନାହିଁ ।

ବୁଝିଲ ? ଆମର ହାତ ମାଂସ ନାହିଁ ।”
ଆନୁରାଗ କ’ଣରେ ଦୁଇ ଭୂତ ଦୁଇଜଣ
ଦେଲେ । ତା’ପରେ ସେମାନେ କହିଲେ,
“ଆମେ କାହିଁକି ଏପରି କଲୁ ବୁଝିବାକୁ
ହେଲେ କେବଳ ଦରକାର । ତମର କବେଳ
ଅଛି ବୋଲି ଆଶା । ଆଜ୍ଞା, ସୁମତକୁ ତମେ
କାହିଁକି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରୁଛ ?”

ଆଦିତ୍ୟ ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଆଶା କର ନଥିଲା ।
ସେ ତମକି ଉଠିଲା ।

ପ୍ରଥମ ଭୂତ କହିଲା, “ଗୁମାସ୍ତା ଝିଅ
ସୁମତୁଁ ସୁନ୍ଦର ବୋଲି ତ ? ଆଜ୍ଞା, ତାଠୁଁ
ବଳି ସୁନ୍ଦର ଦେଖି ତୁମେ ବାହା ହେବାକୁ
ମନ କଲ । କାଲି ଯଦି ଆହୁର ସୁନ୍ଦର
ଦେଖିବ, ତେବେ ?”

ଆଦିତ୍ୟ ନାରକ ରହିଲା ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ଭୂତ କହିଲା, “ଯେଉଁ ସୁନ୍ଦର
ବିନୋଦିନୀର ରୂପ ଦେଖି କାଲି ବନ୍ଧା ହେବାକୁ
ଭାବିଲ, ତା’ର ଗୁଣ କିପରି ଦେଖିଲ ? ତମ
ପ୍ରତି ସେ କିପରି ବ୍ୟବହାର କଲା ? କିପରି
ଭାଷା କହିଲା ? ଖାଲି ଚେହେରା ଚକ୍
ଚକ୍ କରୁଥିଲେ ଯେ ଭାଷା ବା ବ୍ୟବହାର
ଭଲ ହୋଇଥିବ, ଏପରି କଥା ନାହିଁ ।
ବୁଝୁଛୁଟି ?”

ଆଦିତ୍ୟ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲା ।

ପ୍ରଥମ ଭୂତ ପୁଣି କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା, ତମେ
ଯେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର ଖୋଜୁଛ, ତମ

ପାଇଁ ଠିକ୍ ହୋଇଥିବା କନ୍ୟା ଯଦି ସେମିତି
ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର ପାତ୍ର ଖୋଜି ତମକୁ
ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରନ୍ତା, ତେବେ ତମ ମନ
କିପରି ହୁଅନ୍ତା ?”

ଆଦିତ୍ୟ ମୁଣ୍ଡ ପୋତି ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲା ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ଭୂତ କହିଲା, “ଖାଲି ଉପର
ରୂପରେ ମୋହିତ ହେବା ଲୋକେ ଯେ ମୂଢ଼,
ଏତକ ବୁଝିବା ଭଲ କି ତମର ନାହିଁ ?
ସୁମତର ସ୍ଵଭାବ ଚରିତ୍ରର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ କେଡ଼େ
ବେଶି ତମେ ବୁଝୁନାହିଁ ?”

“ବୁଝୁଛି । ଆଗାମୀ କାଲି ଲୋକ ପଠାଇ
ସୁମତ ସହ ବାହାଘର ତାରିଖ ଠିକ୍ କରିବ ।”
ଆଦିତ୍ୟ କହିଲା ।

“ତମଜୀବ ! ମୋହରେ ତମ ପରଲୋକ-
ଗତ ପିତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଶାନ୍ତି ମିଳିବ । ସେ
ସୁମତିକୁ ଠିକ୍ କରୁଥିଲେ । ତମେ ବ ପସନ୍ଦ
କରୁଥିଲ । ସେକଥା ଭୁଲି ଯାଅନାହିଁ ।”
ଏହା କହି ଦୁଇ ଭୂତ ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ
ଦୃଢ଼ଗଲେ ।

ପରଦିନ ଆଦିତ୍ୟ ଘୋଡ଼ା ଚକ୍ର ଯାଇ
କୁମାର ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା କହିଲା, “ଭାଇ, ତୁ
ଯାଇ ବାହାଘର ତାରଣ ଠିକ୍ କରୁନାହିଁ
କାହିଁକି ?”

“ଦେଖ, ସେ ରୁମାସ୍ତା ହିଅ ମୋର
ଜମା ପସନ୍ଦ ନୁହେଁ !” କୁମାର ଏପରି
କହିଲା ।

“ଆରେ, ତା’ କଥା କିଏ କହୁଛି ? ମୁଁ
ସୁମତି କଥା କହୁଛି ।”

କୁମାର ଆଦିତ୍ୟକୁ କୁଣ୍ଡାଇ ପକାଇଲା ।
ତା’ପରେ କହିଲା, “କିନ୍ତୁ ଆଜି ରାତିରେ
ତୋତେ ତୋର ଭଗିନୀ ଶୁଭେଚ୍ଛୁ ସହ

ପରତପ୍ତ କରାଇ ଦେବ । ତା’ପରେ ଆଜି
ସୁମତି ଘରକୁ ଯିବ ।”

ରାତିରେ କୁମାର ଆଦିତ୍ୟକୁ ତା’
ରଙ୍ଗମଞ୍ଚକୁ ନେଇଗଲା । — କୁମାର, ସେ
ରଙ୍ଗମଞ୍ଚର ମିଗୁଲକ । ସେଠି ଆଦିତ୍ୟ
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ସେ ଦୁଇ ଭୂତ ଓ
ବନୋଦିନୀକୁ ଡେଇଁଲା । ସେମାନେ ଆଦିତ୍ୟର
ନାଟ୍ୟଦଳର ସଭ୍ୟ ।

“କୁମାର ! ତୁ ଏମିତି ନାଟକ କଲ !”
ଆଦିତ୍ୟ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କହିଲା ।

“ହଁ ଭାଇ । ସବୁ ମାନି ଯାଉଛି ।
ଏହାସତ୍ତ୍ୱେ ତୁ ସୁମତିକୁ ବିବାହ ହେବାକୁ
ରାଜି ତ ?”

“ନିଶ୍ଚୟ । ଯଦି ଭୂତ ବଦଳରେ ମଣିଷହିଁ
ମୋତେ ଉପଦେଶ ଦେଇଛି, ତେବେ ତାହାତ
ଆଦୃଷ୍ଟ ଭଲ କଥା । ତୁ କ’ଣ ଭୂତଠୁଁ ବେଶି
ମୁଲ୍‌ବାନ ବନ୍ଧୁ ନୋହୁଁ ?”

ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ ପରସ୍ପର ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ ।

ଦକ୍ଷତା ଓ ନିଷ୍ଠା

ଧରଣୀ ପାଠ ପଢ଼ା ସେଷ କରି ନିଜ ସହରକୁ ଆସିଲା । ସେଠାକାର ବୈଷ୍ଣବ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟୀ ସୁନ୍ଦରଦତ୍ତ ତାକୁ ଦୁଇଗଣ୍ଡ ମୁଦ୍ରା ଦରମାରେ ଗୃହଣ୍ୟ ଦେଲେ ।

ପ୍ରଥମ ତନିମାସ ଧରଣୀ ହସ୍ତାବ ନିକାଶ କାମ ଶିଖିଲା । ତା'ପରେ ସେ ମନଦେଇ ମାସଟିଏ କାମ କରିଛି, ସୁନ୍ଦରଦତ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତିଦୃଷ୍ଟି ବ୍ୟବସାୟୀ ରଜନୀ ଗୁପ୍ତ ତାକୁ ଶବ୍ଦଦେଲେ: ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଯୋଗ ଦେଲେ ସେ ଅଧିକା ପରୀକ୍ଷା ମୁଦ୍ରା ଦରମା ଦେବେ ।

ଧରଣୀ ସୁନ୍ଦରଦତ୍ତଙ୍କ ଗୃହଣ୍ୟ ଛକି ରଜନୀ ଗୁପ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଯୋଗ ଦେଲା ।

ଦୁଇ ତନିମାସ ପରେ ଦିନେ ଜମିଦାରଙ୍କର ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ତାକୁ କହିଲେ, “କେତେ ଦରମା ପାଉଛ କହୋ?”

“ଅତିକ୍ଷେପ ଶୁଣ ।”

“ଆମ ଜମିଦାରଙ୍କ ପିରସ୍ତାରେ ଜଣେ ହସ୍ତାବରକ୍ଷକ ଲେଡ଼ା । ତମେ ଯୋଗ ଦେବ ? ଆଉ ପଚାର ଟଙ୍କା ଅଧିକ ମିଳିବ ।” କର୍ମଚାରୀ କହିଲେ ।

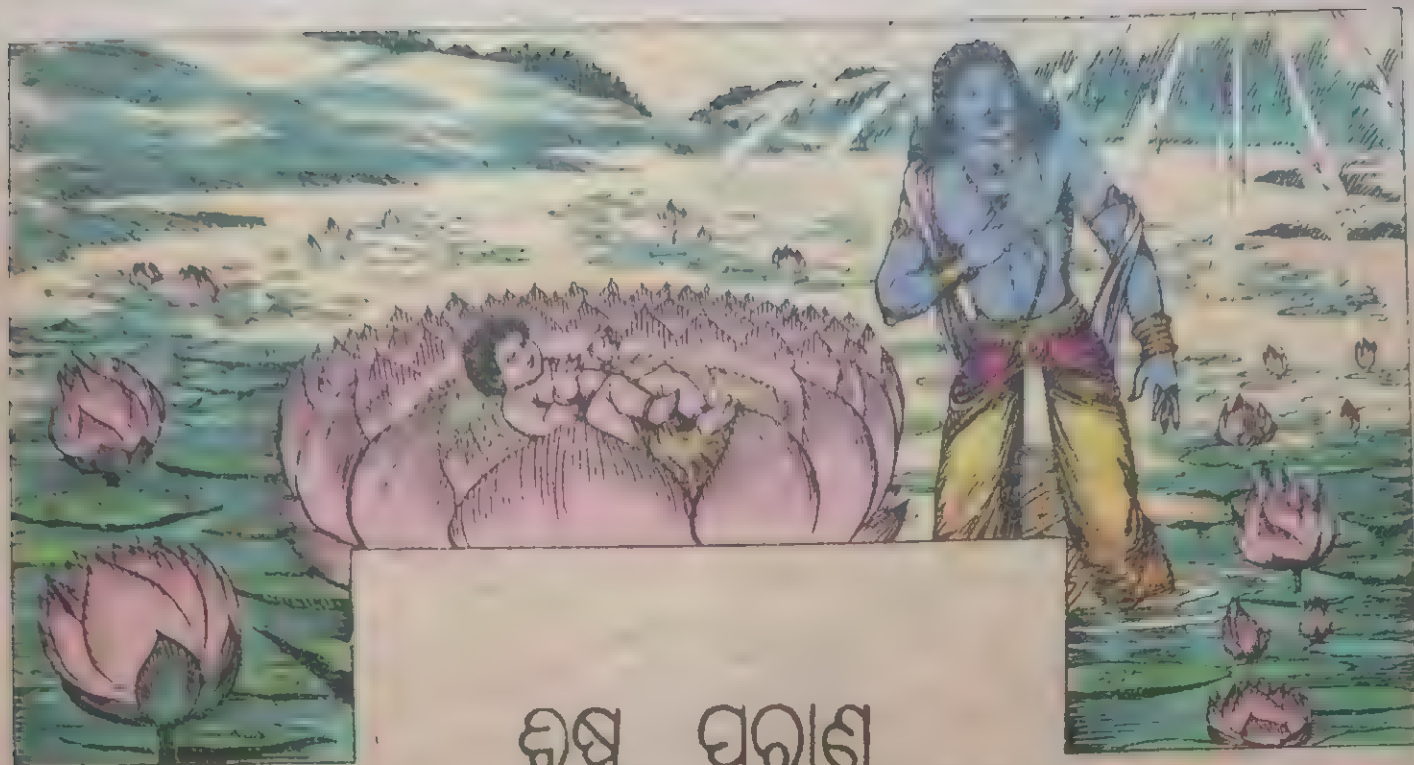
ଧରଣୀ ପରଦିନ ରଜନୀ ଗୁପ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ ଲେଡ଼ା ଦେଇ ଜମିଦାରଙ୍କ ପିରସ୍ତାରେ ଯୋଗ ଦେଲା । ହସ୍ତାବ ନିକାଶ କାମରେ ସେ ସେ ଶୁଦ୍ଧ ଦକ୍ଷ, ଏକମାସ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱୀକାର କରୁଥିଲେ ।

ତନିମାସ ପରେ ଦିନେ ଧରଣୀ ତା' ସହପାଠୀ ରମେଶକୁ ଭେଟିଲା । ରମେଶ ବାଣିଜ୍ୟ କରି ଧନୀ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ମେ କହିଲା, “ଧରଣୀ, ତମେ ମୋ ବେପାରରେ କିଛି ସୁଖି ଶାଖି ଜଣେ ଅଂଶିଦାର ହୁଅ । ସେଥିରୁ ପ୍ରତିଶତେ ଲାଭ ପାଇବ । ଗୃହଣ୍ୟ କେଉଁ ପଲ୍ଲୀ ଆସିବ ?”

ବିଷ୍ଣୁ ପୁରାଣ

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବଦତ୍ତା ରୂପରେ ତପସ୍ୟା କରୁଥିବା ବେଳେ ରାବଣ ତାଙ୍କର କେଶ ସ୍ପର୍ଶ କରିବା ଯୋଗୁ ନିଜ ଦେହକୁ ଅପବିତ୍ର ହେଲା ଭାବ ସେ ଯୋଗ ଅଗ୍ନି ମଧ୍ୟରେ ଭସ୍ମ କରିଥିଲେ । ପରେ ସେ ଲଙ୍କାରେହିଁ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲେ ।

ଲଙ୍କାନବର ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସୁନ୍ଦର ସରୋବର ଥିଲା । ରାବଣ ପ୍ରତିଦିନ ସେହି ସରୋବରରେ ସ୍ନାନ କରି ଶିବଙ୍କ ପୂଜା ପାଇଁ ପଦ୍ମଫୁଲ ଚୋଲେ । ଦିନେ ସେହିପରି ଫୁଲ ଚୋଳୁ ଚୋଳୁ ସେ ଦେଖିଲା ଗୋଟିଏ ଗୁହ୍ୟତ ପଦ୍ମଫୁଲରୁ ଆଲୋକର କରଣ ବହୁରିତ ହୋଇ ପଡ଼ୁଛି । ସେ କୌତୁହଳବଶତଃ ପଦ୍ମଫୁଲ ନିକଟକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲା ଶରୀରରୁ ସୁନେଲି

ରଙ୍ଗର ଆଲୋକ ବିକିରଣ କରି ସେହି ପଦ୍ମ ମଧ୍ୟରେ ଶୋଇଛି ଏକ ଅପରୂପ ବାଳିକା ଶିଶୁ ।

ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ଏକ ଆକାଶବାଣୀ ଗବଣ ଶୁଣିପାରିଲା; ତାହା ହେଉଛି, “ହେ ରାବଣ ଏହି କନ୍ୟା ତୁମ ଜୀବନ ଓ ଲଙ୍କା ପାଇଁ ଧୂମକେତୁ ଭାବରେହିଁ ଦେଖାଦେବ ।”

ରାବଣ ତୁରନ୍ତ ଯାଇ ରାକ୍ଷସମାନଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦେଲା ଶିଶୁକୁ ବଧ କରିବା ପାଇଁ । କିନ୍ତୁ ବହୁତ ପ୍ରୟାସ କରି ମଧ୍ୟ ରାକ୍ଷସମାନେ ଶିଶୁକୁ ବଧ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଖଣ୍ଡା ନେଇ ତାକୁ ହାଣିବାକୁ ଗଲେ ସେ ଖଣ୍ଡା ଉତ୍ତର ହୋଇଲେ; ଯେତେବେଳେ ଶିଶୁକୁ ଅଗ୍ନିରେ

ନିଷେପ କଲେ ଅଗ୍ନି ଶାନ୍ତ ହୋଇଗଲା ।
 ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ଟିଣ୍ଡୁକୁ ପଥରରେ
 ପିଟିଦେଲେ ପଥର ଫୁଲ ହୋଇଗଲା । ତାକୁ
 ହଂସୁଜନ୍ତୁଙ୍କ ମୁହଁ ପାଖକୁ ପକାଇ ଦେବାରୁ
 ସେମାନେ କିଛି ନକରି ବରଂ ଦୁରକୁ ପଳାଇ
 ଯାଉଥାନ୍ତି । ଅବଶେଷରେ ବରକ୍ର ହୋଇ
 ରାକ୍ଷସମାନେ ପାଞ୍ଚଧାତୁରେ ଗଢ଼ା ଏକ ଶକ୍ର
 ପେଟିକା ମଧ୍ୟରେ ଟିଣ୍ଡୁଜନ୍ତୁଙ୍କୁ ରଖି ସମୁଦ୍ରରେ
 ନିଷେପ କଲେ । ସେହି ପେଟିକାଟି ସମୁଦ୍ରରେ
 ବହୁ ଦୁରକୁ ଭାସି ଭାସି ଯାଇ ପୁଣି ଏକ ନଦୀ
 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଭାସି ଭାସି ମିଥୁଳାଧରରେ
 ପହଞ୍ଚିଲା । ସେଠାରେ ଗୁପ୍ତବା ଭିତରେ ମାଟିରେ
 ଲୁଚି ରହିଲା ।

ସେହି ସମୟରେ ମିଥୁଳର ରାଜା ଜନକ
 ଏକ ଯଜ୍ଞ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିଜେ
 ଯାଜ୍ଞମଣିକୁ ହଳ କଷ୍ଟିଆଁନ୍ତି ମଝି ମେଟଳ
 କରିବା ପାଇଁ । ହଳର ଅଗ୍ରଭାଗଟି ଏକ
 ମେଟଳରେ ବାନ୍ଧି ଯାଏ ଦେଲେ । ତାଙ୍କ
 କୌତୁହଳବଶତଃ ହଳ ଦେଇ ଜଣେ ମଝି
 ଖୋଦି ପେଟିକାଟି ପାଇଲେ । ଖୋଳି
 ଦେଖିଲେ ଏକ ଅସୁବ ସୁନ୍ଦର ବାଳିକା ଟିଣ୍ଡୁ ।
 ଗୁପ୍ତବା ମାତାଙ୍କର କୃପାସ୍ଥ କନ୍ୟାଟିକୁ ପାଇଲେ
 ବୋଲି ସେ ଭାବିଲେ ଓ ଆନନ୍ଦରେ ଟିଣ୍ଡୁକୁ
 କୋଳକୁ ନେଲେ ।

ହଳର ଅଗ୍ରଭାଗକୁ ସୀତା ଦୁଇପାଦ ।
 ତେଣୁ ସେ ଟିଣ୍ଡୁର ନାମ ରଖିଲେ ସୀତା ।
 ଜନକଙ୍କ ଝିଅ ବୋଲି ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ନାମ
 ଜାନକା । ଗୁପ୍ତବରୁ ବାହାରିଗଲେ ବୋଲି
 ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଏକ ନାମ ହେଲା ଭୃଗୁତା ।

ଜନକ ତାଙ୍କୁ ଅତି ଆଦରର ସହ ଲଳନ-
 ପାଳନ କରୁଥାନ୍ତି । ଦିନକୁ ଦିନ ସେ
 ଘେନିଲା ପରି ବଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଦିନେ
 ବାଳିକା ସୀତା ତାଙ୍କ ସଖୀମାନଙ୍କ ସହ
 ପେଣ୍ଡୁ ଖେଳୁଥାନ୍ତି । ଖେଳୁ ଖେଳୁ ପେଣ୍ଡୁଟି
 ଟିବଧନୁ ତଳକୁ ଗଡ଼ିଗଲା । ସୀତା
 ତତକ୍ଷଣାତ୍ ଆସି ଟିବଧନୁକୁ ବାମଦାତରେ
 ଟେକି ନେଇ ପେଣ୍ଡୁଟି ଗୋଟାଇ ଅଣିଲେ ।
 ପରେ ଟିବଧନୁକୁ ଧରି ଖୋଳିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।
 ବାଳିକାର ଏହି ଅଭୁତ ଶକ୍ତି ଦେଖି ଜନକ

ଓ ଅନ୍ୟମାନେ ଶବ୍ଦ ଆଣୁଥିଲେ ହେଲେ । କାରଣ ଟିବ୍ବତୀକୁ କେବଳ ଟେକିବା ପାଇଁ ତିନିଟି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବ୍ୟକ୍ତି ନିୟୁତ ହୋଇଥିଲେ, ଏହି ଧନୁ ଥିଲା ଟିବ୍ବତୀ ହାତରେ ଯେତେବେଳେ ସେ ହିପ୍ପୋପୁରକୁ ବଧ କରିଥିଲେ । ଏହି ଧନୁକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପୂଜା କରାଯାଉଥିଲା । ସେହି ଧନୁ ଉଠାଇବା ଘଟଣା ପରେ ଜନକ ଭାବିଲେ, “ଏ ଧନୁକୁ ଯିଏ ଅନାୟାସରେ ଉଠାଇ ପାରୁଛି ସେ ସାଧାରଣ ହିଅ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଏହି ଧନୁରେ ଯେଉଁ ପୁରୁଷ ବାଣ ଖସି ପାରିବ ସେହିଁ ସୀତା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ବେ ହେବ ।” ତେଣୁ ସୀତାଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନସ୍ୱରରେ ଏହି ମର୍ମରେ ସେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ରାଜାମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଘୋଷଣା କଲେ ।

ଏଣେ କ’ଣ ହୋଇଥାଏ ନା ଅପୁରୁଷ କୌରବ୍ୟରୁ ଯଥା ଉଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ରାଜା ଦଶରଥଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ଅନୁରୋଧ କଲେ ରାମଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ ପଠାଇବା ପାଇଁ । କିନ୍ତୁ ଦଶରଥ କହିଲେ, “ମହର୍ଷି, ଏମାନେ ଛୋଟ ଛୋଟ ବାଳକ ମାତ୍ର । ଧନୁବିଦ୍ୟା ଏବେ ଶିଖି ନାହାନ୍ତି । ସେମାନେ କ’ଣ ଯଜ୍ଞରକ୍ଷା କରିବେ ? ବରଂ ଆପଣ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୈନ୍ୟ ନେଇଯାନ୍ତୁ ଅଥବା ମୁଁ ନିଜେ ଯାଇ ଯଜ୍ଞରକ୍ଷା କରିବି ।”

ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ପ୍ରଥମେ ରାଗିଗଲେ ଓ ପରେ ଶାନ୍ତସ୍ୱରରେ କହିଲେ, “ସେଇଥିପାଇଁ ତ ସେ ଦୁହଁଙ୍କୁ ନେବାକୁ ମୁଁ ଆସିଛି । ନାନା

ପ୍ରକାର ଧନୁବିଦ୍ୟାରେ ମୁଁହିଁ ସେମାନଙ୍କୁ ନିୟୁତ କରିଦେବି । ଆପଣ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।” ବଢ଼ିଷ ମଧ୍ୟ ହସି ହସି କହିଲେ, “ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ଯାହା କହୁଛନ୍ତି ତିକ୍ । ରାଜକୁମାରମାନଙ୍କୁ ପଠାଇ ଦିଅନ୍ତୁ, ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୁରାଣିତ ହୋଇଥିଲେ ହିଁ ଭୁବନରେ କୌଣସି ଶକ୍ତି ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷତି କରିପାରିବ ନାହିଁ । ନିର୍ଭୟରେ ପଠାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।”

ରାଜା ଦଶରଥ ନିଜର ଅନିଚ୍ଛା ସତ୍ତ୍ୱେ ଶେଷମାନଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ପୂରଣ କରିବାକୁ ଯାଇ କୁମାର ଦୁହଁଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ କଲେ । ଧନୁର୍ବୀର ରାମଲକ୍ଷ୍ମଣ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ମୁନିଙ୍କର ଅନୁଗମନ କଲେ ।

ଗସ୍ତରେ ଯାଉଥିବାବେଳେ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର
ଧନୁର୍ବିଦ୍ୟାର ଗୁଡ଼ ରହସ୍ୟ ସବୁ କୁମାର ଦୁର୍ଦ୍ଦିକୁ
ଶିକ୍ଷା ଦେଲେ । ସେମାନେ ସେଥିରେ
ପାରଙ୍ଗମ ହୋଇ ଉଠିଲେ ।

ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ତାଙ୍କର ସିଦ୍ଧାଣ୍ଡମରେ ଯଜ୍ଞ ପାଇଁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ । ତାଡ଼କା ନାମକ ଗୁପ୍ତସୀ
ଯଜ୍ଞରେ ନାନା ବିଦ୍ୟା ଘଟାଉଥାଏ । ମୁନିଙ୍କ
ଆଦେଶରେ ଗମଲକ୍ଷ୍ମଣ ଗୁପ୍ତସୀକୁ ବଧ କଲେ ।
ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ଗମଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ଧନୁର୍ବିଦ୍ୟା ଓ
କୌଶଳର ପ୍ରଶଂସା କଲେ । ଯଜ୍ଞ ଆରମ୍ଭ
ହେଲା ଓ ଗମଲକ୍ଷ୍ମଣ ଧନୁର୍ବିଦ୍ୟା ଧାରଣ କରି
ଯଜ୍ଞ ରକ୍ଷା କଲେ । ଯଜ୍ଞରେ ବିଦ୍ୟା ଘଟାଉଥିବା
ସୁବାହୁ ନାମକ ଗୁପ୍ତସୀ ଗମ ବଧ କଲେ ଓ

ମାଣ୍ଡବ ନାମକ ଗୁପ୍ତସୀକୁ ବହୁ ଦୂରକୁ ଉଡ଼ାଇ
ନେଇ ମହାସମୁଦ୍ରରେ ନିକ୍ଷେପ କଲେ ।

ବିନା ବାଧାରେ ଯଜ୍ଞ ଶେଷ ହେଲା ।
ଯଜ୍ଞରେ ଶେଷ ଆଦୃତ ଦେବାପରେ ସେଥିରୁ
ବାହାରିଲା ଏକ ଦିବ୍ୟାସ୍ତ୍ର ଯାହା ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର
ଗମଙ୍କ ହାତରେ ଦେଇ କହିଲେ, “ଏହା ତୁମ
ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ, ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ରିଶାଳୀ । ତୁମ
ଶତ୍ରୁର ମୁଣ୍ଡ କାଟିବା ପରେ ପୁଣି ତାହା
ତୁମ ହାତକୁ ଲେଉଟି ଆସିବ ।” ଗମ
ଉକ୍ତସୂଚକ ସେହି ଦିବ୍ୟ ବାଣକୁ ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

ପୁଣି ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର କହିଲେ, “ହେ ଗମ
ଲକ୍ଷ୍ମଣ ତୁମମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ମୋର ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟା
ଶିକ୍ଷା ଦେଇଛି । ତୁମର ଗୁରୁ ଭାବରେ
ସମସ୍ତେ ମୋତେ ମନେ ରଖିବେ । ସେଥିପାଇଁ
ମୁଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ ।”

ଗମ ବିନୟ ଭାବରେ କହିଲେ, “ଆପଣ
ଯେ ଦୟାକରି ଏସବୁ ଧନୁର୍ବିଦ୍ୟା ଆମକୁ
ଶିଖାଇଛନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ଆମେ ଧନ୍ୟ ।”

ସିଦ୍ଧାଣ୍ଡମରେ ରହି ଦୁର୍ଦ୍ଦିଙ୍କର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ
ଯେପରି ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ବଢ଼ୁଥାଏ । ଗମଙ୍କର
ବିଶାଳ କମଳ ନେତ୍ରରୁ ଯେପରି ଝରି
ପଡ଼ୁଥିଲା ଶାନ୍ତିର ଚନ୍ଦ୍ରକରଣ । କିନ୍ତୁ ଦିନ ପରେ
ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ଦୁଇ କୁମାରଙ୍କୁ ନେଇ ମିଥିଲା ଯାତ୍ରା
କଲେ । ଗସ୍ତରେ ଗୌତମ ମୁନିଙ୍କ ଅଣ୍ଡମ
ନିକଟରେ ଗମଙ୍କ ପାଦପୁଷ୍ପରେ ପଥରଟିଏ
ନାଶହୁଏ ଧାରଣ କଲା । ସେ ଥିଲେ ଗୌତମ

ମୁନିଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଅହଲ୍ୟା । ଗୌତମଙ୍କ ଅଭିଶାପ
ଫଳରେ ସେ ଏପରି ହୋଇଥିଲେ । ଗୌତମ-
ବେଳେ ନିଜେ ଗୌତମ ତପସ୍ୟା ଶେଷ କରି
ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଓ ଆନନ୍ଦ ହୋଇ
କହିଲେ, “ତମର ପାଦଦ୍ଵାରରେ ମୋର
ପତ୍ନୀ ଅହଲ୍ୟା ପୁନର୍ଜୀବନ ଲଭି କଲା ।
ତୁମେହିଁ ପରମ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଅବତାର
ବିଦ୍ୟାପୁରୁଷ ରାମ ।”

ରାମ କିନ୍ତୁ ବିନୟତା ସହିତ କହିଲେ,
“ମୋର ଏଥିରେ କ’ଣ କରିବାର ଥିଲା ।
ତାଙ୍କର ଅଭିଶାପର ସମୟ ଶେଷ ହେବାରୁ
ସେ ପାଷାଣଭରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଲେ ।” ଗୌତମ
ମୁନି ଓ ଅହଲ୍ୟା ସେଦିନ ରାମଲକ୍ଷ୍ମଣ ଓ
ବିଶ୍ଵାମିତ୍ରଙ୍କୁ ନିଜ ଆଶ୍ରମକୁ ନେଇ ଅତିଥି-
ସଙ୍କର କଲେ ।

ଗୌତମ ଋଷିଙ୍କ ପୁଅ ଶତାନନ୍ଦ ଥିଲେ
ଜନକର ରାଜ-ପୁରୋହିତ । ସେ ସୀତାଙ୍କ
ସ୍ଵୟମ୍ବର ସକାଶେ ସବୁ ଋଷିମୁନିଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ
କରିବାକୁ ଆସିଥିଲେ । ମାର୍ଗରେ ବିଶ୍ଵାମିତ୍ରଙ୍କ
ସହିତ ଦେଖା ହେବାରୁ ସମସ୍ତେ ମିଥିଲ
ଯାତ୍ରା କଲେ ।

କିଛିଦିନ ପରେ ସେମାନେ ମିଥିଲରେ
ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେତେବେଳେ ସୀତା ଓ
ଜନକଙ୍କ କନ୍ୟା ଉର୍ମିଳା ଉଦ୍ୟାନରେ ବହାର
କରୁଥିଲେ । ସେହି ଉଦ୍ୟାନ ନିକଟରେହିଁ
ରାମ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଯାଉଥିଲେ । ହଠାତ୍ ସୀତା

ଓ ରାମଙ୍କର ଏକ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଓ ଉର୍ମିଳାଙ୍କର
ଦୃଷ୍ଟି ବିନିମୟ ହେଲା । ପରସ୍ପର ପରସ୍ପରଙ୍କୁ
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଚାହିଁଥା’ନ୍ତି; ପରେ ସେମାନେ
ନିଜ ବାଟରେ ଚାଲିଗଲେ ।

ତା’ପରେ ସ୍ଵୟମ୍ବର ସଭାରେ ସମସ୍ତେ
ଉପସ୍ଥିତ ଥା’ନ୍ତି । ଜଣକ ପରେ ଜଣେ ରାଜା
ଧନୁଟିକୁ ଉଠାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ମଧ୍ୟ
ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ସବୁ ରାଜା ମିଳି
ମଧ୍ୟ ଉଠାଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏସବୁ ଦେଖି
ରାଜା ଜନକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚିନ୍ତିତ ହେଲେ । ସେ
ଦୁଃଖ ଓ ରାଗରେ ଭୋଗଣା କଲେ, “ଯଦି
ମୁଁ ଜାଣିଥା’ନ୍ତି ଯେ ବସୁନ୍ଧର ବରଦାନ ବୋଲି
ମୁଁ ସୀତା ସ୍ଵୟମ୍ବର ପାଇଁ ଏପରି ଏକ ସର୍ତ୍ତ

ରଖି ନଥା'ନ୍ତି ।” ଜନକଙ୍କର ଏହି ଘୋଷଣାରେ କେହି କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଉପେକ୍ଷ କହିଲେ, “ଏପରି କହି ଆପଣ ରାମଙ୍କର ଅପମାନ କରୁଛନ୍ତି ।”

ତା'ପରେ ଜନକଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ଓ ଗୁରୁଙ୍କ ଆଦେଶ ନେଇ ବିନମ୍ରତାର ମୁଖି, ଶାନ୍ତ, ଧୀର, ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଧୀରେ ଧୀରେ ଶିବଧନୁ ନିକଟକୁ ଗଲେ । ପ୍ରଥମେ ସେ ଧନୁକୁ ପ୍ରଣାମ କଲେ ଓ ଅବଲମ୍ବନରେ ଧନୁକୁ ଗୋଟିଏ ହାତରେ ଉଠାଇ ନେଲେ । ତା'ପରେ ଧନୁ ଉପରେ ବାଣ ରଖିବା ପାଇଁ ସେ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ମାତ୍ରେ ତାହା ଭୟଙ୍କର ଶବ୍ଦ କରି ଶୁଙ୍ଖିଗଲା । ସମସ୍ତେ ଖୁସି ହେଲେ ।

ଜନକଙ୍କର ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନ ସରେ । ରାମଙ୍କର ରୂପ, ଗୁଣ ଓ ଶକ୍ତିରେ ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇ ଜନକ ତାଙ୍କୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ । ସୀତାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ରାମଙ୍କର ରୂପ ଆଗରୁ ଆଜି ହୋଇଥିଲା । ଏବେ ଧନୁ ଶୁଙ୍ଖିବା ଦ୍ଵାରା ସୀତା ଆଶୁସ୍ଥ ହେଲେ ।

ଧନୁ ଶୁଙ୍ଖିବା ଯୋଗୁ ଉତ୍ସବ ହୋଇଥିବା ଭୟଙ୍କର କ୍ଷେତ୍ରେ ମହେନ୍ଦ୍ର ପବନ ଉପରେ ତପସ୍ୟା କରୁଥିବା ପରଶୁରାମଙ୍କର ଧ୍ୟାନ ଭଙ୍ଗ ହେଲା । ସେ ନିଜର ତପସ୍ୟା ବଳରେ ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ ଏହି କ୍ଷେତ୍ର ଶିବଧନୁ ଭଙ୍ଗ ହେବା ଯୋଗୁ ଉତ୍ସବ ହୋଇଛି । କିଏ ଏପରି କଲା ବୋଲି ସେ ରାଗରେ ଅରହର ହେଲେ । ହଠାତ୍ ତାଙ୍କର ମନେ ପଡ଼ିଲା ଶ୍ରୀବତ୍ସଙ୍କ କଥା । ତଥାପି ସନ୍ଦେହମୋଚନ ପାଇଁ ସେ ରାମଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଆସିଲେ ।

ଏଣେ ମିଥୁଳାରେ ଧନୁର୍ଦ୍ଦଳ ପରେ ସୀତା ରାମଙ୍କ ଗଳରେ ବରଣମାଳା ଦେଲେ । ଏ ଶବ୍ଦର ଦଶରଥଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଗଲା । ତାଙ୍କର ତ ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନ ସରେ । ସେ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ପୁଅ, ବଶିଷ୍ଠ ଓ ପାରିଷଦବର୍ଗଙ୍କୁ ନେଇ ମିଥୁଳାଧରରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେଠାରେ ରାମଙ୍କ ସହିତ ସୀତାଙ୍କର ବିବାହ ମହା ସମାବେଶରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହେଲା । ସେହି ମଣ୍ଡପରେ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ସହିତ ଜନକଙ୍କ କନ୍ୟା ଉର୍ମିଳଙ୍କର ବିବାହ ହେଲା । ତା'ପରେ ଜନକଙ୍କ ସାନଭାଇଙ୍କ

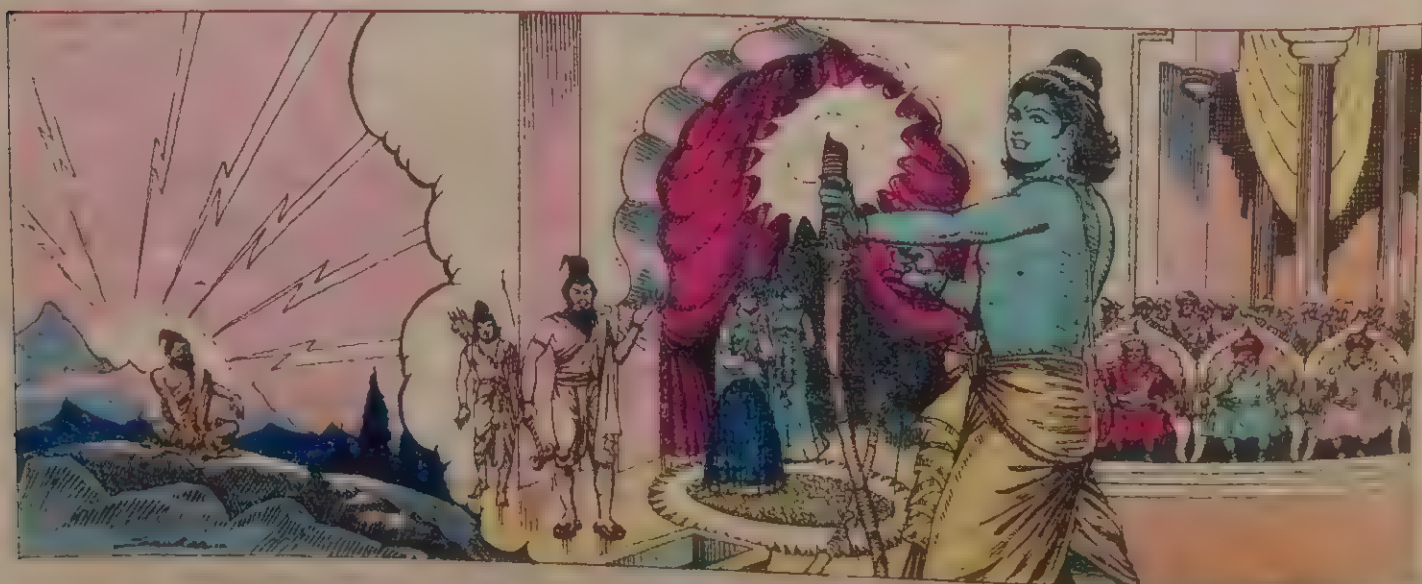
ଦୁଇଦିଅ ମାଣ୍ଡବା ଓ ଶୁଭକାର୍ତ୍ତୀଙ୍କ ସହ
ଯଥାସମେ ଭରତ ଓ ଶତ୍ରୁଘ୍ନଙ୍କର ବବାଦ
ସମ୍ପାଦ ହେଲା ।

ତା'ପରେ ଦଶରଥ ବହୁତ ଦୂର୍ଘ ଓ
ଭୀଷଣର ସହୃଦ ପୁରମାନଙ୍କୁ ଓ ପୁରବଧୂମାନଙ୍କୁ
ନେଇ ଜନକଙ୍କଠାରୁ ବଦାୟୁ ନେଇ ଅଯୋଧ୍ୟା
ଆସୁଥିବା ଯାତ୍ରା କଲେ । ଗସ୍ତରେ ଝଡ଼ ପରି
ଦେଖାଦେଲେ ପରଶୁରାମ । ସବଦା କ୍ଷତ୍ରିୟ-
ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ହୋଧରେ ଜଳୁଥିବା ପଶୁରାମ
ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ, “ଶିବଧନୁ ଗ୍ରହଣିତ୍ତ୍ୱା
ଅପରାଧ କିଏ ?” ରାଜା ଦଶରଥ ତାଙ୍କର
ଭୟଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ଦେଖି ରଥରୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ି
ତାଙ୍କର ଚରଣବନ୍ଦନା କରି କହିଲେ, “ରାମ
ବାଳକ ମାତ୍ର । ତା'ର ଅପରାଧ ମନରେ
ଧରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଯାହା ଶାସ୍ତି ବା ଅଭିଶାପ
ଦେବାର ମୋତେ ଦିଅନ୍ତୁ ।” କିନ୍ତୁ ସେ କି
ଶୁଣିବା ଲୋକ । ସେ ଦଶରଥଙ୍କର ସମସ୍ତ
କାକୁତସିନୀକୁ ହେୟଜାନ କରି ରାମକୁ

ପଚାରିଲେ, “ତମେ ନା ଶବଧନୁ ବିଦ୍ୟା ପ୍ରମାଣ
ଗୁରୁକୁ ଅପମାନ କରିଛ ? ଏବେ ମୋ
ଧନୁରେ ଗୁଣ ଦେଇ ପାରିବ ?” ଏତକ
କହି ସେ ନିଜ ଧନୁ ରାମକୁ ଦେଲେ ।

ରାମ ଅତି ଧୀର ଭାବରେ ଧନୁ ଗ୍ରହଣ
କଲେ । ଧନୁ ସ୍ପର୍ଶ କରିବା ମାତ୍ରେ ପଶୁରାମଙ୍କର
ବସ୍ତୁ କଳା ରାମଙ୍କ ଦେହରେ ଲାଜ ହୋଇଗଲା ।
ତା'ପରେ ରାମ ଅନାୟାସରେ ଧନୁରେ ଗୁଣ
ଦେଲେ । ଏକଥା ଦେଖି ପଶୁରାମ ଓ
ଅନ୍ୟମାନେ ତମକ୍କୁତ ହେଲେ । ପଶୁରାମ
ବୁଝିପାରିଲେ ଏବେ ମୃତ୍ୟୁର ଉପରେ ତାଙ୍କର
ଭୂମିକା ଶେଷ ହୋଇଛି । ସେ ହୋଧ ଶାନ୍ତ
କରି ରାମଙ୍କଠାରୁ କ୍ଷମା ଗୃହିଲେ । ତା'ପରେ
ପୁଣି ସେ ମହେନ୍ଦ୍ର ପର୍ବତକୁ ଫେରିଗଲେ
ଚପସ୍ୟା ପାଇଁ ।

ରାମ ତା'ପରେ ପିତା ଦଶରଥ, ଭଦ୍ରଗଣ
ଓ ବଢ଼ଗଣଙ୍କ ସହୃଦ ମହା ଭୀଷଣରେ
ଅଯୋଧ୍ୟା ଯାତ୍ରା କଲେ ।

ଇର୍ଷ୍ୟାର ଫଳ

ପାରସ୍ୟ ଦେଶର ଗୋଟିଏ ନଗରରେ ଅବୁ
ତୁମ୍ବାମ ନାମରେ ଜଣେ ସୌଦାଗର
ବାସ କରୁଥିଲେ । ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭଦ୍ର ଓ
ମଧୁରଭାଷୀ ଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ
ଲୋକପ୍ରିୟ ଥିଲେ । ଅବୁଙ୍କର ଧନ ଓ
ଲୋକପ୍ରିୟତା ଦେଖି ରାଜା ଇର୍ଷ୍ୟାନ୍ୱିତ
ହେଲେ । ସେକଥା ଜାଣିପାରି ଅବୁ ନିଜ
ଦେଶ ଛାଡ଼ି ପଡ଼ୋଶୀ ରାଜ୍ୟର ରାଜଧାନୀକୁ
ଯାଇ ବସବାସ କରି ରହିଲେ । ସେ ଦେଶର
ରାଜା ଥିଲେ ଅଲ୍ଲାନ ଶାହା । ସେ ଯୁବକ
ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଚରିତ୍ରବାନ୍ ଥିଲେ ।

ଅଲ୍ଲାନ ଶାହା ପୂର୍ବରୁ ଅବୁଙ୍କ ବିଷୟରେ
ଶୁଣିଥିଲେ ତେଣୁ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଖବର
ପଠାଇଲେ ଦେଖା କରିବା ସକାଶେ ।
ଯଥା ସମୟରେ ଅବୁ ଅନେକ ଉପହାର ଧରି
ରାଜାଙ୍କ ସହିତ ଦେଖା କଲେ । ଅବୁଙ୍କର

ମଧୁର ବ୍ୟବହାର, ନମ୍ରତା ଓ ଗଭୀର ବୁଦ୍ଧି
ଦେଖି ରାଜା ମୁଗ୍ଧ ହେଲେ ଓ ପ୍ରତିଦିନ ଥରେ
ଦେଖା କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ ।

ଅବୁ ମଥା ତଳକୁ କରି କହିଲେ,
“ଜାହାଁପନା, ରାଜାମାନଙ୍କ ସହିତ ସବୁବେଳେ
ରହିବା ଭଲ ନୁହେଁ । ତଦ୍ୱାରା ଅକାରଣରେ
ଅନ୍ୟମାନେ ଇର୍ଷ୍ୟା କରିବେ ।”

ରାଜା କିନ୍ତୁ ସେକଥା ନଶୁଣି ଅବୁଙ୍କ ସହ
ଘନିଷ୍ଠ ସ୍ୱପକ୍ଷ ରଖିଲେ । ଯେତେବେଳେ
ଯାହା ସମସ୍ୟା ଦେଖା ଦିଏ ସେ ତିନିଜଣ
ଭିତରୁଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା ନ କରି ଅବୁଙ୍କ
ସହ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତି । ତଦ୍ୱାରା ସେମାନେ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଇର୍ଷ୍ୟାନ୍ୱିତ ହେଲେ ।

ଦିନେ ତିନିଜଣ ଭିତର ଏକାଠି ବସି ଏ
ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କଲେ । ଜଣେ
କହିଲେ, “ଦେଖ ଅବୁ ଗୋଟିଏ ମିଥ୍ୟା ଜାଲ

ପାରି ରଜାକୁ ଅନ୍ତରା, କରିଛି । ଆମେ ଏବେ କ'ଣ କରିବା ?”

ତା'ପରେ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଉଜାର କହିଲେ,
“ଏସବୁ ନାଟକ ଶେଷ କରିବାର ଉପାୟ ମୁଁ ଜାଣେ । ଜାଣିଛ କି ତୁର୍କୀ ଦେଶର ରଜକୁମାରୀ ପରା ଭଲ ସୁନ୍ଦରୀ । ରଜାମାନେ ତାକୁ ବିବାହ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇ ବୁଦ୍ଧ ପଠାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ବୁଦ୍ଧ କେବେ ମଧ୍ୟ ଫେରି ଆସେ ନାହିଁ । ଶୁଣାଯାଏ ତୁର୍କୀର ରଜା ବୁଦ୍ଧମାନଙ୍କୁ ମାରି ଦିଅନ୍ତି । ଆମ ରଜା ତ ଅବବାହତ । ଗୁଲ ଆମେ ରଜକୁମାରୀଙ୍କ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ଏତେ ପ୍ରଶଂସା କରିବା ଯେ ଆମ ରଜାଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ହେବ ତାକୁ ବିବାହ କରିବା

ପାଇଁ । ସେତେବେଳେ ଆମେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବା ଯେ ଏ କାମ ପାଇଁ ଅବୁଝି ବୁଦ୍ଧ ହୋଇ ପିତାକୁ ଯୋଗ୍ୟ । ଆଉ ଅଲେ ସେଠାକୁ ଗଲେ ଅବୁ ସୁନ୍ଦରୀର ଫେରି ଆସିବ ନାହିଁ ।”

“ସତ କଥା । ଅବୁକୁ ରେକାଲ ପାଇଁ ଏଠାରୁ ଦୂର ଦେବାର ଯୋଜନା ମେଜାର ଉପାୟ ।” ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଉଜାର କହିଲେ ।

ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ତିନି ଉଜାର ନିଜ ନିଜ ସମୟରେ ରଜାଙ୍କୁ ତୁର୍କୀ ଦେଶରେ ରଜକନ୍ୟାଙ୍କ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟରେ କହିଲେ । ବିଚ୍ଛେଦନ ପରେ ସତକୁ ସତ ରଜାଙ୍କ ମନରେ ରଜକୁମାରୀଙ୍କୁ ବିବାହ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଲା ।

ଦିନେ ରଜା ସେମାନଙ୍କୁ କହିଲେ,
“ତମେମାନେ କଥା ସବୁ ମେଜାର ଭାବରେ କହୁଛ । କିନ୍ତୁ ତୁର୍କୀ ଦେଶକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ନେଇ ଯିବ କିଏ ?”

“ଜାହାଁପନା, ଏପରି କାହିଁର ସାପଲ ନିର୍ଭର କରୁଛି ବୁଦ୍ଧର ବୁଦ୍ଧି ଓ କଥା କହିବାର କୌଶଳ ଉପରେ । ତା' ଛଡ଼ା ତା'ର ଥର ନମ୍ରତା ଓ ମଧୁର ବ୍ୟବହାର ।” ଜଣେ ଉଜାର କହିଲେ ।

“ଠିକ୍ କଥା ହଜୁର୍ । ଆଉ ଏସବୁ ଗୁଣ କେବଳ ଅବୁଙ୍କଠାରେହିଁ ଅଛି । ତେଣୁ ତାକୁହିଁ ପଠାନ୍ତୁ ।” ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଉଜାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ ।

ରାଜା ଉଦ୍ଧାରମାନଙ୍କ କଥା ମାନ ଅନୁକ୍ରମେ କାମ ଦେଇ ତୁର୍କୀ ପଠାଇଲେ ।

ତୁର୍କୀର ରାଜା ଅନୁକ୍ରମେ ଯଥାସ୍ଥ ଅବସର ସଜ୍ଜାର କରି କହିଲେ, “ପ୍ରଥମେ ତୁମେ ଯାଇ ମୋ ହିସ୍ତକୁ ଦେଖ । ତା’ପରେ ଆମେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବା ।”

ଜଣେ ରାଜକର୍ମୀଗୁରୁ ଅନୁକ୍ରମେ ଅନ୍ତର ମହଲକୁ ନେଇଗଲେ । ସେ ଥରେ ରାଜକୁମାରୀଙ୍କୁ ଦେଖି ଦୃଷ୍ଟି ତଳକୁ କରି ବସିଲେ । ରାଜକୁମାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ରେଶମୀ ଚନ୍ଦର ଢଙ୍କା କେତେକ ଥାଳୀ ଥିଲା । ରାଜକୁମାରୀ ରେଶମୀ ଚନ୍ଦର ଖୋଲି ଦେଇ କହିଲେ, “ଏସବୁ ଜିନିଷ ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଉପହାର ।”

ଅବୁ କିଛି କଥା କହିଲେ ନାହିଁ ନା ମଥା ଟେକି ଉପରକୁ ମଧ୍ୟ ଚାହିଁଲେ ନାହିଁ । କିଛି ସମୟ ପରେ ରାଜକୁମାରୀ ନିଜ ଆସନ ଉପରୁ ଉଠି ଚନ୍ଦରକୁ ଚାହିଁଲେ ।

ଯେତେବେଳେ ଅବୁ ରାଜାଙ୍କ ସହଚ ଦେଖା କରିବାକୁ ଗଲେ, ରାଜା କହିଲେ, “ମୋ ହିସ୍ତ କହୁଛି ତମେ ଅଛ, କାଲି ଓ ଗୁଜା । ତଥା କ’ଣ ?”

“ହଜୁର୍, ଆମ ରାଜା ଆପଣଙ୍କ ହିସ୍ତକୁ ବରାଦ କରିବା ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ପଠାଇଛନ୍ତି । ସେ ଫର୍ଦ୍ଦରେ ଆପଣଙ୍କ ଉତ୍ତର କ’ଣ ରୁହୁ । ରାଜକୁମାରୀଙ୍କ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ପରଖିବା ପାଇଁ ତ ସେ ମୋତେ

ଆଦେଶ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । ତା’ ଜଜା କୌଣସି କୁମାରୀକୁ ବାରମ୍ବାର ଚାହିଁ ଦେଖିବା, ଅସୁବିଧା କଥା ।” ଅବୁ କହିଲେ ।

“କିନ୍ତୁ ତମେ ଉପହାର କାହିଁକି ନେଇ ନାହିଁ ?” ରାଜା ପଚାରିଲେ ।

ଅବୁ କହିଲେ, “ଯେଉଁଠି ଆପଣ ଆମ ପ୍ରସ୍ତାବ ସ୍ୱୀକାର ନ କରିଛନ୍ତି ସେଠାନ୍ତୁ ମୁଁ କିପରି ଆପଣଙ୍କ ଉପହାର ସ୍ୱୀକାର କରିବି ।”

ଅବୁଙ୍କର ଉତ୍ତର ଶୁଣି ରାଜା କହୁତ ଖୁସି ହେଲେ । ସେ କହିଲେ, “ତୁମ ପୁଅକୁ ଅନ୍ୟ ଦେଶରୁ ଆସିଥିବା ବୃତ୍ତମାନେ ରାଜକୁମାରୀଙ୍କୁ ଦେଖିବା ମାଗେହିଁ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଭୁଲିଯା’ନ୍ତି ଓ ଖାଲି ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ରହନ୍ତି

ଅପଲକ ନେହରେ । ଆଉ ସେମାନେ କଥା କହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବା ମାତ୍ରେ ସେମାନଙ୍କ ମୁଖତାହିଁ ପ୍ରକାଶ ପାଏ । ତା' ଛଡ଼ା ଉପହାର ଦେଖି ସମସ୍ତେ ଭାଙ୍ଗାପା ଯିବ ଝାମ୍ପି ପଡ଼ି ସବୁ ନେଇଯା'ନ୍ତି ।” ଟିକିଏ ରହି ରଜା କହିଲେ, “ଜାଣ କି ସେସବୁ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ କି ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଏ ? ଦେଖ ” ଏଇଆ କହି ରଜା ନିକଟସ୍ଥ ପ୍ରକୋଷ୍ଠର ଗୋଟିଏ ଝରକା ଖୋଲିଦେଲେ । ସେଠାରେ କେତେ ଦେଶର ଭୁତ ସବୁ ବନ୍ଦୀ ହୋଇଥା'ନ୍ତି ।”

ତା'ପରେ ରଜା ଅବୁକୁ କହିଲେ, “ଏବେ ତୁମ ରଜାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ମୁଁ ରଜା । ଏବେ ଉପହାର ସବୁ ତମେ ନେଇ ଯାଅ ।”

ମାସକ ମାସରେହିଁ ଭୁକ୍ତିର ରଜକୁମାରଙ୍କ ସହିତ ଅଲ୍ଲାନ ଗାହାଙ୍କର ବିବାହ ହୋଇଗଲା । ସେଇ ଅବସରରେ ଭୁକ୍ତିରେ ଥିବା ବନ୍ଦୀ ଉଦ୍ଧାରମାନେ ମୁକ୍ତି ପାଇଲେ ।

ଅବୁଙ୍କ ସାପଲ୍ଲ ଯୋଗୁ ରଜାଙ୍କର ବିବାହ ହୋଇଥିବାରୁ ରଜାଙ୍କ ନିକଟରେ ଅବୁଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ଆହୁରି ବଢ଼ିଗଲା । ସେଥିରେ ଉଦ୍ଧାରମାନେ ଆହୁରି ରାଗିଲେ ଓ ଚେଷ୍ଟାକଲେ କିପରି ଅବୁଙ୍କ ପ୍ରାଧାନ୍ୟରୁ ନିଜକୁ ମୁକ୍ତି କରିବେ ।

ସେଥିପାଇଁ ତନି ଉଦ୍ଧାରଯାକ ବସି ଗୋଟାଏ ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କଲେ । ସେ କାମର ସାପଲ୍ଲ ପାଇଁ ସେମାନେ ରଜାଙ୍କ ଦୁଇ ସେବକଙ୍କୁ ଅନେକ ଲକ୍ଷ ଦେଇ ପ୍ରଥମେ ହାତରେ ରଖିଲେ ଓ କ'ଣ କରିବାକୁ ହେବ ବୁଝାଇ ଦେଲେ ।

ଦିନେ ରଜାଙ୍କ ଶୟନ ଅବସ୍ଥାରେ ସେବକ ଦୁଇ ପାଦସେବା କରୁ କରୁ ନିଜ ଭିତରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କଲେ । ଜଣେ କହିଲା, “ଆରେ ସେ ଶଇତାନ୍‌ର କଥା ଶୁଣିଛୁ ?” ଆଉ ଜଣେ କହିଲା, “କି କଥା ? କାହା କଥା ?”

ପ୍ରଥମ ସେବକ : “ଆରେ ସେଇ ଧୂର୍ଜ, ପାପିଷ୍ଠ, ଶଇତାନ୍ ଯିଏ ରଜାଙ୍କୁ ହାତରେ ରଖିଛୁ; ଆଉ କିଏ ହେବ ମ ଆବୁ ମିଆଁ ।”

ଦ୍ୱିତୀୟ ସେବକ : “ମୁଁ ତ କିଛି ଶୁଣିନି । କୁହ ତ କ'ଣ ଶୁଣିଛୁ ?”

ପ୍ରଥମ ସେବକ : “ସେ କହୁଛି କି ତା' ଯୋଗୁ ଭୁକ୍ତି-ରଜକୁମାର ରଜାଙ୍କୁ ବିବାହ

କଲେ । ଆହୁର କହୁଛି ଶଶୀ ତାକୁ
ଭଲପାନ୍ତି । କଥା ଦେଖ ।”

“ଏ, ଏମିତି କଥା ? ମୁଁ ଜାଣିଥିଲି ଲୋକଟା
ମାଜ । ଚତୁର ଲୋକଙ୍କରହିଁ ଦୁଷ୍ଟବୃତ୍ତି ଥାଏ ।
ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଦୂରରେ ରହିବା ଉଚିତ୍ ।”
ଦ୍ଵିଜାୟୁ ସେବକ କହିଲ ।

ସକାଳୁ ଉଠି ରାଜା କିଛି ବିଚାର ନ କରିହିଁ
ଅବୁକୁ କାଗରୀରେ ରଖିଲେ ।

କିଛିଦିନ ପରେ ରାଜା ଅଳ୍ପ ଶୋଇଛନ୍ତି
ପୁଣି ସେବକ ଦୁଇଜଣଙ୍କର ଝଗଡ଼ା ଶୁଣିଲେ ।
ଜଣେ କହୁଛି, “ସେଦିନ ରାତିରେ ମୁଁ ଅବୁ
ବରୁଦରେ ବେଶି କହିଛି ଆଜି ତୁ ବେଶି
ମୋହର ନେଇଗଲୁ । ମୋ କଥା ଯୋଗୁ
ଅବୁକୁ ଦଣ୍ଡ ମିଳିଲା ।” ଆଉ ଜଣେ କହୁଛି,
“ମୁଁ ଯଦି ତୋ କଥା କାଟି ଦେଇଥା’ନ୍ତି
ରାଜା କ’ଣ ବିଶ୍ଵାସ କରିଥା’ନ୍ତେ ତୋ
କଥାରେ । ତେଣୁ ମୋର ଅଧା ପ୍ରାଣ୍ୟା” ଏପରି
ଝଗଡ଼ା କରୁ କରୁ ମରାମର ହେଲେ । ରାଜା

ସିପାହୀକୁ ଡାକି ଦୁହଁକୁ ଶାନ୍ତ କରି କଥା କ’ଣ
ପଚାରିବାରୁ ଦୁହେଁ ସବୁ ମାନିଗଲେ ଓ ରାଜାଙ୍କ
ପାଦତଳେ ପଡ଼ି କ୍ଷମା ମାଗିଲେ ।

ରାଜା ବେଶି ଦୁଃଖିତ ହେଲେ ଯେ ଉଜାର
ଓ ସେବକଙ୍କ କଥାରେ ପଡ଼ି ସେ ବିଚାର
ନକରି ଅବୁଙ୍କ ପରି ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ
ଦେଇଛନ୍ତି ବୋଲି । ସେ ଅବୁକୁ ମୁକ୍ତ କରି
ଆଣି କ୍ଷମା ମାଗିଲେ ଓ ତାଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟର
ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ କରିଦେଲେ । ଅବୁ ହସି ହସି
କହିଲେ, “ହଜୁର୍, ମୁଁ ମୂଳରୁ କହୁଥିଲି
ନା ଦୂରରେ ରହି ଆପଣଙ୍କର ସେବା କରିବି
ବୋଲି ।

ରାଜା କହିଲେ, “ତା’ ସତ । କିନ୍ତୁ ଏପରି
ଏକ ଘଟଣା ଯୋଗୁ ଦୁଷ୍ଟବୃତ୍ତି ଲୋକ ଧରା ପଡ଼ି
ରାଜ୍ୟର କଲାଣି ହୁଏ ଏକଥା କାହିଁକି
ଭୁଲି ଯାଉଛ ଅବୁ ?” ତଳି ଉଜାର କ୍ଷମା
ଗୃହବାକୁ ଆସନ୍ତେ ରାଜା କହିଲେ,
“ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଅବୁହିଁ ତୁମର ବିଚାର କରିବେ ।”

ଫଟୋ-ପରିଚୟ-ପ୍ରତିଯୋଗିତା: ପୁରସ୍କାର ଟ. ୫୦

ପୁରସ୍କାର ପରିଚୟୋତ୍ତ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୮୪ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ

P. V. Subramaniam

M. C. Morabad

- ★ ଭଲ ସ୍ୱାଦିଷ୍ଟ ପାଇଁ ଭଲ ପାଟ ପରିଚୟୋତ୍ତ ଦୁଇ ଗୁରୁ ଧାତୁରେ ଲେଖା ହୋଇଥିବ ଏବଂ ପରସ୍ପର ସମ୍ମାନିତ ହୋଇଥିବ
- ★ ଜାନ୍ତୁଆର ୧୦ ସୁଦ୍ଧା ପରିଚୟୋତ୍ତ ପତ୍ରସୂଚୀ ଦରକାର ।
- ★ ସବାଧିକ ଭଲ ପାଟ ବିବେଚିତ ପରିଚୟୋତ୍ତ ପାଇଁ ଟ. ୫୦-୧୦୦ ପୁରସ୍କାର ପଠାଯିବ ।
- ★ ପରିଚୟୋତ୍ତ ସହ ପ୍ରେରକର ନାମ ଓ ଠିକଣା ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡରେ ଲେଖା ହୋଇ ବନ୍ଦାମାମା ସଙ୍ଗେ ପରିଚୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା, ମାଡ୍ରାସ-୬୦୦୦୨୭ ଠିକଣାରେ ଆସିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ନଭେମ୍ବର ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଫଳ

ପ୍ରଥମ ରତ୍ନ : ପୁଷ୍ପି ମାଉସୀ ଲେ ପୁଷ୍ପି ମାଉସୀ, କହୁଛୁ ମୋହର ଜଗିଆ ବସ !

ଦ୍ୱିତୀୟ ରତ୍ନ : ସଜାଡ଼ ରଖୁଛୁ ମନ ନିବେଶି, କାଳେ କାଟିଦେବ ଟୁଙ୍ଗୁମୁଷି !!

ପୁରସ୍କାର ବିଜୟୀ : ବେଣୁଧର ପରିଡ଼ା, ସୁନାବେଡ଼ା ।

ବିଜୟୀଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ; ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ।

Printed by B. V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., and Published by B. VISWANATHA REDDI for CHANDAMAMA CHILDREN'S TRUST FUND (Prop. of Chandamama Publications) 188, Arcot Road, Madras-600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adopting them in any manner will be dealt with according to law.

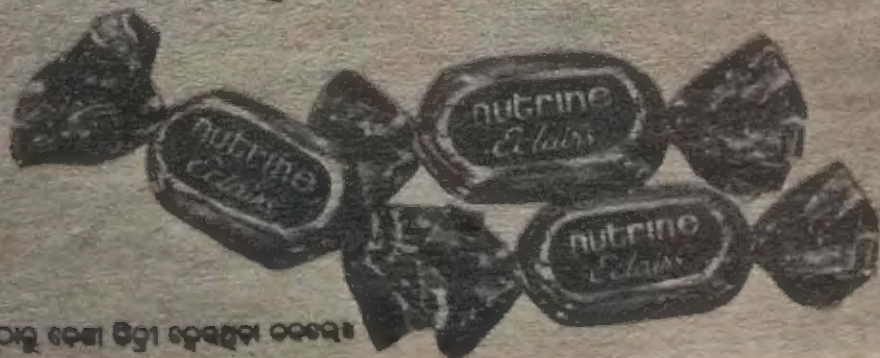
ଚକଲେଟ୍‌ରେ ଭରା ଏଡ଼ି, ମଜାକ ମଜା
 ପହଞ୍ଚିଥିଲା ଏଡ଼ି, ସ୍ବାଦରେ ରଜା

ହୃଦୟ

ଚକଲେଟ୍ **Exlairs**

ଜାଗ୍ରତ ଶେଲ୍, ଚକଲେଟ୍ ସେଣ୍ଡର
 ପ୍ରତ୍ୟେକଟିରେ ଭରିଛି ହୃଦୟ ସ୍ବାଦ

ଭାରତୀୟ ଚକଲେଟ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍, କଟକ

କଟକ ଚକଲେଟ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍, କଟକ, ଓଡ଼ିଶା, ଇଣ୍ଡିଆ

CLARION/NC/8340

ପ୍ରବେଶିକା ପଦାବଳୀ

ଜୟମାମୁଁ କ୍ୟାମେଲ

ରଙ୍ଗ ପ୍ରତିଯୋଗୀତା

ପୁରସ୍କାର କଡ଼କୁ
କ୍ୟାମେଲ

ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ଟ. ୧୫/-

୩ ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରସ୍କାର ଟ. ୧୦/-

୧୦ ତୃତୀୟ ପୁରସ୍କାର ଟ. ୫/-

୧୦ ସାଙ୍ଗିଆକେଟ

କିଛି ବ୍ୟବସାୟକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପାଖ ଦେଇ ବାହାରିବେ !

ଏହି ପ୍ରତିଯୋଗୀତାରେ ୧୨ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୟସର ପିଲାମାନେ ଭାଗନେଇ ପାରିବେ । କ୍ୟାମେଲ ରଙ୍ଗ ଢାଞ୍ଚା ଉପରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରଟିକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ରଙ୍ଗ କରନ୍ତୁ ଓ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଠିକଣାକୁ ପଠେଇ ଦିଅନ୍ତୁ—ପୋ. ବକ୍ସ ନଂ. ୯୯୨୮, କୋଲକାତା, ବଙ୍ଗୋ-୪୦୦ ୦୦୫ ।

ବିଭିନ୍ନକମ୍ପ୍ୟୁଟର ନିଷ୍ପତ୍ତି ରୂପାନ୍ତର ଓ ବ୍ୟାପାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । ଏ ସଂପର୍କରେ କୌଣସି ବିଚାରକୁ ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ । ଅନୁଗ୍ରହ କରି କୃପାକରି କେବଳ ଇଂରାଜୀରେ ପୁରସ୍କାର କରନ୍ତୁ ।

Name: ..... Age: .....

Address: .....

ପୂର୍ବରୁ ପଠାନ୍ତୁ : 31-1-1984

CONTEST NO 34